

VYŠNÝ ŽIPOV

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE - NÁVRH SPRIEVODNÁ SPRÁVA

ING. ARCH. JOZEF LOS-CHOVANEK, ING. ARCH. JOZEF BEDNÁR
Apríl 2017

ING. ARCH. JOZEF LOS-CHOVANEK, ING. ARCH. JOZEF BEDNÁR
Architektonická kancelária, Námestie Slobody 6, 09301 Vranov nad Topľou

VYŠNÝ ŽIPOV

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE - NÁVRH

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Zodpovedný riešiteľ: Ing. arch. Jozef Los-Chovanec, Ing. arch. Jozef Bednár

- urbanizmus: ”
- životné prostredie: ”
- demografia: ”
- PPF a LPF: ”
- doprava: ”
- vodné hospodárstvo: ”
- energetika: Ing. Ján Soták

Vranov nad Topľou
Apríl 2017

OBSAH:

A.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- A.1.1 DÔVODY, HLAVNÉ ÚDAJE A HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU**
- A.1.2 VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE**
- A.1.3 POUŽITÉ ÚPD, ÚPP A INÉ PODKLADY**
- A.1.4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA NÁVRHU ÚPN SO ZADANÍM**

A.2 NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

- A.2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO A ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA, PRÍRODNÉ PODMIENKY**
 - A.2.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA**
 - A.2.1.2 VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA**
 - A.2.1.3 PRÍRODNÉ PODMIENKY**
- A.2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU**
 - A.2.2.1 ZÁVÄZNÉ ČASTI SCHVÁLENÉHO ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU VO VZŤAHU K RIEŠENÉMU ÚZEMIU**
 - A.2.2.2 ZHODNOTENIE PRIESTOROVÝCH PRIEMETOV ODVETVOVÝCH KONCEPCIÍ, STRATÉGIÍ A ZNÁMYCH ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA**
- A.2.3 DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY**
 - A.2.3.1 DEMOGRAFIA**
 - A.2.3.2 EKONOMICKÁ AKTIVITA**
 - A.2.3.3 BYTOVÝ FOND**
- A.2.4 ŠIRŠIE VZŤAHY, RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA SÍDLA A ZAČLENENIE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA**
 - A.2.4.1 POLOHA A VÝZNAM SÍDLA V RÁMCI ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA, FUNKČNÉ A PRIESTOROVÉ USPORIADANIE ŠIRŠIEHO ÚZEMIA**
 - A.2.4.2 VÄZBY SÍDLA NA ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE A FUNKCIE SÍDLA SATUROVANÉ V ZÁUJMOVOM ÚZEMÍ**
 - A.2.4.3 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY, ZÁSADY OCHRANY A VYUŽÍVANIA OSOBITNE CHRÁNENÝCH ČASTÍ PRÍRODY A KRAJINY**
- A.2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA**
 - A.2.5.1 ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA A KOMPOZÍCIA SÍDLA**
 - A.2.5.2 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT**
- A.2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ**
 - A.2.6.1 FUNKČNÉ ČLENENIE A ORGANIZÁCIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKCIÍ**
 - A.2.6.2 VYMEDZENIE ČASTÍ ÚZEMIA OBCE PRE RIEŠENIE VO VÄČŠEJ PODROBNOSTI V ÚZEMNOM PLÁNE ZÓNY**
- A.2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, REKREÁCIE A VÝROBY**
 - A.2.7.1 BÝVANIE**
 - A.2.7.2 OBČIANSKE VYBAVENIE**
 - A.2.7.2.1 Sociálna infraštruktúra**
 - A.2.7.2.2 Verejná administratíva, správa a riadenie**
 - A.2.7.2.3 Kultúra**
 - A.2.7.2.4 Zariadenia duchovnej sféry**
 - A.2.7.2.5 Obchody, stravovanie a ubytovacie zariadenia**
 - A.2.7.2.6 Služby**
 - A.2.7.2.7 Zhodnotenie zariadení občianskej vybavenosti**
 - A.2.7.3 ŠPORT**

A.2.7.4 REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH A KÚPEĽNÍCTVO

A.2.7.4.1 Konceptia rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a kúpeľníctva

A.2.7.4.2 Kapacity, plošné nároky a lokalizácia území a zón rekreácie

A.2.7.5 VÝROBA

A.2.7.5.1 Konceptia rozvoja hospodárskej základne

A.2.7.5.2 Potreba nových a reštrukturalizácia pôvodných plôch pre rozvoj hospodárskej základne

A.2.7.5.3 Vymiestňovanie škodlivých prevádzok výroby a stanovenie ochranných pásiem

A.2.7.5.4 Štruktúra hospodárskej základne po zohľadnení plánovaných a uvažovaných zámerov

A.2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

A.2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

A.2.10 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

A.2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY, TVORBA KRAJINY, PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA

A.2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

A.2.12.1 DOPRAVA

A.2.12.1.1 Konceptia dopravy v sídle

A.2.12.1.2 Prepravné vzťahy a objemy jednotlivých druhov dopravy

A.2.12.1.3 Systém hromadnej dopravy

A.2.12.1.4 Ochranné a hlukové pásma dopravy

A.2.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

A.2.12.2.1 Vodné toky a odtokové pomery

A.2.12.2.2 Vodný potenciál územia a ochrana zdrojov

A.2.12.2.3 Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

A.2.12.2.4 Odvádzanie dažďových vôd

A.2.12.2.5 Odvádzanie a čistenie splaškových odpadových vôd

A.2.12.2.6 Ochranné pásma verejných vodovodov a kanalizácií

A.2.12.2.7 Hydromelióracie a odvodnenie poľnohospodárskej pôdy

A.2.12.3 ENERGETIKA

A.2.12.3.1 Konceptia zásobovania elektrickou energiou

A.2.12.3.2 Konceptia zásobovania teplom

A.2.12.3.3 Konceptia zásobovania plynom

A.2.12.3.4 Netradičné druhy energie

A.2.12.4 TELEKOMUNIKÁCIE

A.2.12.4.1 Telekomunikačné zariadenia

A.2.12.4.2 Stav a nároky na telefonizáciu

A.2.12.4.3 Zariadenia siete mobilných telefónov

A.2.12.4.4 Miestny rozhlas

A.2.12.4.5 Príjem TV signálu

A.2.12.4.6 Kábelová miestna televízia

A.2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

A.2.13.1 VYUŽITIE ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI ÚZEMIA

A.2.13.2 ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

A.2.14 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

A.2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

A.2.16 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

A.2.17 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

A.2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

A.2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA PRE FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

- A.2.18.2 URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH
- A.2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE BÝVANIA
- A.2.18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE FUNKČNE ZMIEŠANÉ PLOCHY BÝVANIA V RODINNÝCH DOMOCH A OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI
- A.2.18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- A.2.18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE ŠPORTU
- A.2.18.7 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE FUNKČNE ZMIEŠANÉ PLOCHY ŠPORTU A REKREÁCIE
- A.2.18.8 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE VÝROBY
- A.2.18.9 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- A.2.18.10 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY KRAJINY A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY
- A.2.18.11 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- A.2.18.12 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE
- A.2.18.13 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ
- A.2.18.14 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY
- A.2.18.15 URČENIE ČASTÍ OBCE, PRE KTORÉ JE POTREBNÉ OBSTARATŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY
- A.2.18.16 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB
- A.2.18.17 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

A.3 TABUĽKOVÁ ČASŤ

- TAB. Č.1: SÚHRNNÝ PREHĽAD O ŠTRUKTÚRE PÔDNEHO FONDU NA UVAŽOVANÝCH LOKALITÁCH VÝSTAVBY
- TAB. Č.2: BILANCIA PREDPOKLADANÉHO VYŇATIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY
- TAB. Č.3: PREHĽAD STAVEBNÝCH A INÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE
- TAB. Č.4: VÝPOČET CENY ODVODOV V LOKALITÁCH VÝSTAVBY
- TAB. Č.5: HLAVNÉ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE
- TAB. Č.6: OBYVATEĽSTVO A BYTOVÝ FOND
- TAB. Č.7: DOPRAVA - PREHĽAD KAPACÍT PARKOVACÍCH A ODSTAVNÝCH PLÔCH
- TAB. Č.8: FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH V OBCI - URBANISTICKÁ EKONÓMIA

A.4 DOKLADOVÁ ČASŤ

A.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1 DÔVODY, HLAVNÉ ÚDAJE A CIELE RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

Dôvody obstarania ÚPD

Dôvodom vypracovania ÚPN bol zámer obstarávateľa obce Vyšný Žipov vyhotoviť územno-plánovacia dokumentáciu, ktorá umožní zosúladiť a usporiadať záujmy v katastrálnom území obce vo vzťahu k súvisiacim územným celkom a nadradenej územno-správnej jednotke, zároveň určiť koncepciu rozvoja osídlenia obce s návrhom urbanistickej štruktúry v súlade s požiadavkami životného prostredia so stanovením regulatívov funkčného a priestorového usporiadania územia. Ďalší dôvod bol ten, že obec nemala do tej doby spracovanú územno-plánovacia dokumentáciu.

Územný plán slúži ako podklad pre vydávanie rozhodnutí o využití území, stavebných povolení, na koordináciu verejných a súkromných investícií. Určuje zastavovacie podmienky, limity a regulatívy pre výstavbu a je zároveň podkladom pre vykupovanie a vyvlastňovanie pozemkov a poskytovanie dotácií na investičnú výstavbu.

Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi ÚPD

Obstarávateľom územného plánu obce Vyšný Žipov je obec Vyšný Žipov. Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie v procese vypracovania územného plánu obce Vyšný Žipov je Ing. Iveta Sabaková reg. č. 286.

Spracovateľmi ÚPN obce Vyšný Žipov sú autorizovaní architekti Ing. arch. Jozef Los-Chovanec a Ing. arch. Jozef Bednár.

Základné údaje obce Vyšný Žipov

- Kód obce: 529257
- Názov okresu: Vranov nad Topľou
- Názov kraja: Prešovský
- PSČ: 09433
- Telefónne smerové číslo: 057
- Prvá písomná zmienka o obci: rok 1363
- Nadmorská výška stredu obce: 155 m n.m.
- Celková výmera k.ú. obce: 933 ha
- Hustota obyvateľstva: 130 obyv./km²
- Počet obyvateľov obce: 1216 /rok2015/

Hlavné ciele rozvoja územia obce Vyšný Žipov

- Vymedzenie rozvojového územia pre výstavbu malopodlažných bytových domov.
- Vymedzenie rozvojového územia pre výstavbu rodinných domov.
- Zväčšenie plochy cintorína na voľnom pozemku východným smerom.
- Vymedzenie plochy pre rozvoj nerušiacej /podnikateľskej/ výroby.
- Doriešenie koncepcie zásobovania obce pitnou vodou s doplnením vodovodných rozvodov a s určením spôsobu akumulácie pitnej vody.
- Doriešenie koncepcie odkanalizovania obce s doplnením kanalizačných rozvodov vzhľadom na aktuálne miestne podmienky v obci pri posúdení už doteraz spracovaných dokumentácií a zrealizovaných častí kanalizačných rozvodov.

- Doplnenie miestnych komunikácií v zastavanom území z dôvodu prepojenia existujúcich úzkych slepo ukončených komunikácií v zástavbe rodinných domov a zabezpečenia nutnej dopravnej obsluhy funkčných plôch bývania a občianskej vybavenosti /hasiči, záchranná služba, odvoz smetí atď'./.
- Návrh dopravných komunikácií v rozvojových lokalitách.
- Návrh technickej infraštruktúry v rozvojových lokalitách.
- Odstránenie, resp. kvalitatívne zlepšenie bodových a líniových dopravných závad.
- Budovanie peších chodníkov pri dopravných komunikáciách v zastavanom území.
- Budovanie parkovacích miest pri zariadeniach občianskej vybavenosti.
- Priestorová a architektonická úprava zastávok SAD.
- Doplnenie a kvalitatívne zhodnotenie verejnej zelene v obci.
- Protipovodňové úpravy rieky Topľa a Petkovského jarka.
- Doplnenie ochrannej a izolačnej zelene v areáloch výroby pri ich hraniciach smerom k obytnej zástavbe obce, pozdĺž komunikácií, vodných tokov a hlavných odvodňovacích povrchových priekop.

A.1.2 VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

Obec Vyšný Žipov nemala v predchádzajúcom období spracovanú územno-plánovacia dokumentáciu.

Východiskovým podkladom pre riešenie Návrhu územného plánu obce Vyšný Žipov sú Prieskumy a rozboru a Zadanie ÚPN schválené uznesením obecného zastupiteľstva č. 2/2016 zo dňa 24. 02. 2016.

A.1.3 POUŽITÉ ÚPD, ÚPP A INÉ PODKLADY

Územnoplánovacie dokumentácie

- ÚPN VÚC Prešovského kraja v znení neskorších zmien a predpisov.

Mapové podklady

- Základná mapa M1:25000 a M1:10000, sekčné listy v rozsahu celého katastrálneho územia obce.
- Štátna mapa M1:5000 - odvodená, sekčné listy v rozsahu celého katastrálneho územia obce.
- Polohopis katastrálneho územia obce v digitálnej forme aktualizovaný podľa stavu KN.
- Mapový podklad pre spracovanie hlavných výkresov bol spracovateľom doplnený o výškopis prevzatý z mapových podkladov v mierke M 1:5000 a M 1:10000.
- Aktuálny stav bol spracovateľom doplnený o údaje zistené na základe prieskumov v teréne.

Ostatné podklady

- Vlastivedný slovník obci na Slovensku, pripravil encyklopedický ústav SAV, vydal v roku 1977 vydavateľstvo Veda SAV Bratislava.
- Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.
- Atlas Slovenskej socialistickej republiky, vydala SAV a Slovenský úrad geodézie a kartografie, vyšlo v decembri 1980.
- Súpis parciel v katastri obce Vyšný Žipov z evidencie Obecného úradu.

A.1.4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA NÁVRHU ÚPN SO ZADANÍM

Obec Vyšný Žipov, ako orgán územného plánovania podľa § 16 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších zmien a doplnení, v súlade s § 20 ods.2 a ods.3 tohto zákona prerokovala Zadanie pre územný plán obce Vyšný Žipov s dotknutými obcami, samosprávnym krajom, právnickými a fyzickými osobami, verejnosťou a dohodla ho s dotknutými orgánmi štátnej správy. Prerokovanie Zadania zabezpečil obstarávateľ prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa §2a stavebného zákona.

Opodstatnené pripomienky a požiadavky vyjadrené v procese prerokovania Zadania ÚPN Vyšný Žipov boli zapracované do čistopisu Zadania, ktoré obec schválila uznesením obecného zastupiteľstva č. 2/2016 zo dňa 24. 02. 2016 a sú premietnuté do riešenia Návrhu ÚPN obce Vyšný Žipov.

A.2 NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

A.2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO A ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA, PRÍRODNÉ PODMIENKY

A.2.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešeným územím územného plánu je celé katastrálne územie obce Vyšný Žipov. Hranica katastrálneho územia obce Vyšný Žipov je súčasne aj hranicou riešeného územia ÚPN obce Vyšný Žipov. Takto vymedzené územie je riešené v grafickej časti dokumentácie v mierke M 1:5000 a M 1:2000 /hlavné výkresy/.

Veľkosť riešeného administratívneho /katastrálneho/ územia obce Vyšný Žipov je 9326151 m² /932,62ha/.

Ťažiskové záujmy obce sú koncentrované prevažne v priestore zastavaného územia obce Vyšný Žipov.

A.2.1.2 VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA OBCE

Z hľadiska polohy obce Vyšný Žipov patria do jej záujmového územia susedné katastrálne územia obcí Hlinné, Čierne nad Topľou, Skrabské, Petkovce, Michalok, Merník, Jastrabie nad Topľou.

Z hľadiska dopravy sú záujmovým územím k.ú. obcí Skrabské a Petkovce, ktoré sú dopravne prístupné cestou III. triedy len cez k.ú. obce Vyšný Žipov.

Z hľadiska občianskej vybavenosti patria do záujmového územia obce Skrabské, Petkovce a Zlatník, ktorých obyvatelia využívajú Základnú školu a Zdravotné stredisko v obci Vyšný Žipov.

A.2.1.3 PRÍRODNÉ PODMIENKY

Geológia

Riešené k.ú. obce Vyšný Žipov z hľadiska geologickej stavby charakterizuje obdobie vrchná krieda v paleogéne vnútorných Karpát tvorené pieskovecami a vápenitými ílovcami /flyš/.

Hydrogeológia

Riešené k.ú. obce Vyšný Žipov prevažne spadá do hlavného hydrogeologického regiónu 110 paleogén Nízkych Beskýd v povodí Tople, ktorý charakterizuje určujúci typ puklinovej priepustnosti.

Radónové riziko a seizmicita

Z hľadiska prognózy /podľa atlasu krajiny SR/ patrí prevažná časť k.ú. obce Vyšný Žipov do kategórie nízkeho radónového rizika z geologického podložia /objemová aktivita Rn v pôvodnom vzduchu v kBq/m³/.

Pre k.ú. obce Vyšný Žipov je udávaná makroseizmická intenzita /°MSK-64/ v hodnote 6. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží je v rozsahu hodnôt 1,00-1,29 m.s⁻².

Hydrológia

Riešené k.ú. Vyšný Žipov patrí do povodia rieky Topľa. Obcou preteká Petkovský jarok, ktorý sa z ľavej strany vlieva do rieky Topľa v západnej časti k.ú. cca 230 m od zastavaného územia.

Geomorfológia

Obec Vyšný Žipov a jej chotár sa nachádza v nadmorskej výške od 140 do 297 m n.m.. V strede obce je nadmorská výška 155 m n.m.. Obec sa rozprestiera v severnom cípe Toplianskej nivy pod úpäťm Beskydského predhoria v časti, kde hraničí Hanušovská pahorkatina s Mernickou pahorkatinou.

Západná časť k.ú. pozdĺž rieky Topľa má rovinný charakter, východná časť má členitejší reliéf tvorený nízkymi prevažne zalesnenými pahorkami. Zastavané územie obce je umiestnené v západnej prevažne rovinatej časti k.ú..

Klimatológia

Riešené k.ú. obce Vyšný Žipov spadá do teplej klimatickej oblasti s priemerne 50 a viac letných dní za rok /s deným maximom teploty vzduchu nad 25 stupňov Celzia/, okrsok T7 teplý mierne vlhký s chladnou zimou.

Základné klimatické charakteristiky:

- priemerná ročná teplota vzduchu: 8-9°C,
- trvanie vykurovacieho obdobia: cca 220 dní,
- priemerný ročný úhrn zrážok: 600-700 mm,
- priemerný počet dní so snehovou pokrývkou: 60-80 dní.

Krajinná ekológia

Chotár obce Vyšný Žipov je prevažne odlesnený. Súvislejší lesný porast je rozložený na nízkych pahorkoch v južnej a východnej časti k.ú., kde prevládajú dubohrabiny. Západnú rovinnú časť k.ú. pozdĺž ľavej strany rieka Topľa charakterizuje typ poľnohospodárskej krajiny s ornou pôdou.

Krajinno-estetické hodnoty územia

V scenérii krajiny obce Vyšný Žipov dominujú na západnej strane masívne kopce Slanských vrchov pokryté lesnými porastami v kontraste s rovinným /meandrovitým/ reliéfom nivy rieky Topľa, ktorý dotvárajú prirodzené brehové porasty a sprievodná vegetácia. Vo východnej a južnej časti je rozložený komplex lesných a trvalo trávnatých porastov na nízkych pahorkoch.

V kontakte so sevrozápadnou časťou zastavaného územia je umiestnené mŕtve rameno rieky Topľa - pozostatok pôvodného koryta rieky, ktoré je vyhlásené za chránený prírodný výtvor s pôvodnou pobrežnou vegetáciou a vodnými druhmi rastlín. Mŕtve rameno je vhodným prostredím pre liahnutie obojživelníkov - skokanov, ropúch a kuniek.

V intraviláne prevládajú ovocné dreviny v sadoch rodinných domov, umelé výsadby ovocných drevín okolo komunikácií (stromoradia) a okrasné dreviny na plochách verejnej zelene.

Základnou výtvarnou hodnotou prostredia je celkový urbanistický výraz vidieckeho sídla v prírodnom prostredí s prijateľnou mierkou objektov pri začlenení solitérnych duchovných budov /kostoly/ a kaštieľa /klasicistická kúria/ do celkovej priestorovej urbanistickej kompozície obce.

Z hľadiska sociálno-ekonomického hodnotenia je to územie s menej rozvinutou infraštruktúrou cestovného ruchu a s nízkou návštevnosťou.

A.2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

A.2.2.1 ZÁVÄZNÉ ČASTI SCHVÁLENÉHO ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU VO VZŤAHU K RIEŠENÉMU ÚZEMIU

Obec Vyšný Žipov leží v južnej /strednej v smere V-Z/ časti Prešovského kraja, ktorý je komplexne riešený v rámci ÚPN veľkého územného celku Prešovského kraja schváleného uznesením vlády SR č. 268/1998 a nariadením vlády SR č. 216/1998 z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja a jeho Zmenami a doplnkami schválenými vládou SR nariadením č. 679/2002 Z.z., Zmenami a doplnkami 2004 schválenými Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 228/2004 zo dňa 22. 6. 2004, ktorým bola vyhlásená jeho záväzná časť Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 4/2004, Zmenami a doplnkami 2009 schválenými Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 zo dňa 27. 10. 2009, ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 589/2009 dňa 27. 10. 2009 s účinnosťou od 6. 12. 2009.

Záväzné časti územného plánu VÚC Prešovský kraj pre obec Vyšný Žipov

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia:

I. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia:

1.1 V oblasti nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimediálnych koridorov:

1.1.4 Formovať základnú koncepciu sídelných štruktúr Prešovského kraja vytváraním polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami.

Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie na Slovenskú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru, prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov.

1.1.5 Sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti subregionálnych celkov.

1.1.6 Formulovať sídelnú štruktúru prestredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov.

1.1.7 Podporovať rozvoj osídlenia vo východnej časti regiónu s dominantným postavením košicko-prešovskej aglomerácie s nadväznosťou na michalovsko-vranovsko-humenské ťažisko osídlenia a s previazaním na sídelnú sieť v smere severopovažskej rozvojovej osi.

1.1.9 Podporovať vytváranie nadnárodnej siete spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Prešovskom kraji a okolitých štátoch s využitím väzieb jednotlivých sídel a sídelných systémov v euroregiónoch a v ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce, v súlade s dohodami a zmluvami regionálneho charakteru vo väzbe na medzivládne dohody.

1.2 V oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoja osídlenia a sídelnej štruktúry:

- 1.2.1 Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry:
 - 1.2.1.2 Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
 - 1.2.1.2.3 prešovsko – michalovskú os: Prešov – Hanušovce n/T – Vranov n/T – Strážske s odbočkou na Michalovce / Humenné
- 1.3 Ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislosti usporiadania územia:
 - 1.3.5 Formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútroregionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.
 - 1.3.6 Podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.
 - 1.3.7 Podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažisk osídlenia, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území.
 - 1.3.8 Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít pre príslušný regionálny celok:
 - 1.3.8.8 centier piatej skupiny: Gíraltovice, Hanušovce nad Topľou, Podolíneec, Spišska St. Ves, Veľký Šariš.
- 1.4 Vytvárať možnosti pre vznik suburbánnych zón okolo ťažisk osídlenia s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja.
- 1.5 Podporovať rozvoj priestorov – mikroregiónov mimo ťažisk osídlenia, charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov.
- 1.6 Vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby enviromentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu.
- 1.7 Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.
- 1.8 Chrániť poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia.
- 1.13 V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.
- 1.14 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom:
 - 1.14.1 Zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja.
 - 1.14.2 Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností.
 - 1.14.3 Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
 - 1.14.4 Pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
 - 1.14.5 Zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.
- 1.15 V oblasti sociálnej infraštruktúry:
 - 1.15.1 V oblasti školstva:
 - 1.15.1.1 Vytvárať územno-technické podmienky pre zabezpečovanie spolupráce školského systému a zamestnávateľov tak, aby rozsah a štruktúra vzdelávania zodpovedala vzdelanostným požiadavkám pracovných miest.
 - 1.15.1.2 vytvárať územno-technické predpoklady pre rovnocennú dostupnosť siete stredných

a vysokých škôl a ich zariadení na území kraja, s osobitným zreteľom na územie vzdialené od ťažísk osídlenia.

1.15.2 V oblasti zdravotníctva:

1.15.2.1 Vytvárať územno-technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení.

1.15.2.4 Vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území.

1.15.2.5 Vytvárať územno-technické predpoklady k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.

1.15.3 V oblasti sociálnych služieb:

1.15.3.1 Vytvárať územno-technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

1.15.3.2 V súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno-technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre dôchodcov s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu.

1.15.3.3 Zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb.

1.15.3.4 Vytvárať územno-technické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov.

1.15.3.5 Vytvárať územno-technické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení na vzdelávanie Rómov a rozvoj rómskej kultúry.

1.15.3.6 Vytvárať územno-technické podmienky bývania, občianskeho vybavenia a realizáciu technickej infraštruktúry marginalizovaných skupín obyvateľstva.

1.15.3.7 Vytváranými územno-technickými podmienkami podporovať v rámci sústredného osídlenia podnikateľské aktivity rómskeho etnika.

1.16. V oblasti kultúry a umenia:

1.16.1 Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrno-historických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja /etno-kultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území/.

1.16.2 Vytvárať územno-technické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu.

1.16.3 Vytvárať územno-technické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny.

1.17 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva:

1.17.1 Rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia /pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma/, pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok.

1.17.2 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrno-historické celky, a to v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok.

1.17.3 Zabezpečiť aktívnu ochranu technických pamiatok, vybraných typických remeselníckych a priemyselných objektov.

1.17.5 Využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôsobiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie.

1.17.9 Venovať osobitnú pozornosť lokalitám známym, evidovaným aj predpokladaným archeologickým náleziskám, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR.

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky:

- 2.1 Považovať za hlavné rekreačné krajinné celky (RKC): Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domaša, Dukla, Kozie chrbty, Ľubické predhorie, Ľubovianska vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slanské vrchy, Spišskú Maguru, Východné Karpaty, Vysoké Tatry, Stredný Spiš a Vihorlat.
- 2.6 Podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu /letný a zimný horský turizmus, kultúrno-poznávaci turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus/.
- 2.10 Usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystemu rekreácie a turizmu v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK.
- 2.11 Vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach.
- 2.12 Vytvárať územno-technické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu.
- 2.13 Vytvárať podmienky pre zapojenie významných prvkov kultúrneho a historického dedičstva kraja do kultúrno-poznávacieho turizmu.
- 2.15 Vytvárať podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží /sústav/ s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo-rekreačnou vybavenosťou.

4. Ekostabilizačné opatrenia:

- 4.1 Pri umiestňovaní investícií /rozvojových plôch/ prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v návaznosti na zastavané územia a stavebné investície umiestňovať prioritne do tzv. hnedých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.
- 4.3 Zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia:
 - 4.3.3 Znižovaním emisií do ovzdušia s cieľom zvýšiť jeho kvalitu.
 - 4.3.6 Preferovaním extenzívneho hospodárenia na plochách lesnej pôdy a trvale trávnatých plochách /TTP/ s cieľom ochrany cenných ekosystémov.
 - 4.3.7 Obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd.
- 4.5 Pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizácie krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín.
- 4.9 V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny:
 - 4.9.1 Zabezpečiť ochranu osobitne chránených častí prírody a krajiny, postupne zabezpečovať právnu ochranu pripravovaných návrhov území európskeho významu a navrhovaných území európskeho významu za účelom ich začlenenia do sústavy NATURA 2000 a zabezpečiť právnu ochranu navrhovaných vtáčích území ako súčasť sústavy NATURA 2000.
 - 4.9.7 Pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať:
 - 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch tak, aby bol zabezpečený priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny, v chránených územiach najmä v kategóriách lesov osobitného určenia,
 - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávnaté porasty) a hospodárením zabezpečiť priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny,
 - 4.9.7.3 prispôbenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť,

- v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra, umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra,
- 4.9.7.4 eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.), systémovými opatreniami,
 - 4.9.7.5 realizovanie ekologického prepojenia, dopravnou a inou technickou infraštruktúrou, rozčlenených biocentier a biokoridorov,
 - 4.9.7.6 zabezpečenie maximálnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov,
 - 4.9.7.7 minimalizovanie umiestňovania objemovo a plošne náročných stavieb do biocentier a biokoridorov provinciálneho, biosférického, nadregionálneho a regionálneho významu mimo zastavaných území obce a území s osobitnou ochranou v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4.
- 4.9.8 Chrániť mokrade spĺňajúce kritériá Ramsarskej konvencie pre zapísanie do Zoznamu mokradí medzinárodného významu, chrániť aj mokrade regionálneho významu, zamedziť poškodzovaniu a likvidácii mokradí lokálneho významu, podporovať obnovu zaniknutých a vytváranie nových mokradí.
 - 4.9.10 Neumiestňovať stavby do chránených území s najvyšším stupňom ochrany, do existujúcich a navrhovaných A zón, okrem odôvodnených prípadov nevyhnutných verejnoprospešných stavieb súvisiacich s manažmentom územia, v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4.
 - 4.9.11 Nevytvárať nové dobývacie priestory v chránených územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000.
 - 4.9.12 Zosuvné územia a staré banské diela zohľadňovať pri využívaní územia.
 - 4.9.13 Pri umiestňovaní objektov, v ktorých sa nakladá s nebezpečnými látkami a odpadmi, rešpektovať platné právne predpisy a požiadavky vyplývajúce z medzinárodne záväzných dohôrov, smerníc a záväzkov Slovenskej republiky.

5. V oblasti dopravy:

- 5.1 V oblasti nadradeného dopravného vybavenia:
 - 5.1.1 Stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch,
 - 5.1.1.1 východné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Košice/Prešov.
 - 5.1.5 Rešpektovať dopravné siete zaradené podľa európskych dohôd /AGR/
 - 5.1.5.1 ako výhľadová súčasť siete cestných komunikácií, Lipníky - Vranov nad Topľou - Humenné - hranica Košického kraja.
- 5.2 Chrániť v rámci nadradenej cestnej siete regionálneho dopravného vybavenia:
 - 5.2.3 Cestný ťah ciest I/18 a I/74 Prešov - Ubl'a - štátna hranica s Ukrajinou a jeho koridor pre navrhované súbežné cestné prepojenie Lipníky /R4/ - Ubl'a v samostatnej trase vrátane v súčasnosti pripravovaných úsekov preložiek I/18 Vranov - obchvat, I/18 Nižný Hrabovec - Petrovce n. Laborcom, I/74 Brekov - Humenné ako súčasť tohto cestného prepojenia.
- 5.3 Chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:
 - 5.3.1 Ceste I/18
 - 5.3.1.5 v úseku Lipníky - Vranov nad Topľou - Strážske /I/74/ s územnou rezervou na súbežnú trasu navrhovaného cestného prepojenia Lipníky - Ubl'a.
 - 5.3.43 Ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie.
 - 5.3.44 V oblasti ostatných verejných dopravných zariadení:
 - 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,
 - 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,
 - 5.3.44.3 podporovať vznik motoristických obslužných centier pozdĺž tranzitných a turistických trás.

6. V oblasti vodného hospodárstva:

- 6.1 V záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody:
 - 6.1.1 Chrániť a využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov.

- 6.1.3 Zvyšovať podiel využívania úžitkovej vody pri celkovej spotrebe vody v priemysle, poľnohospodárstve, vybavenosti a pri spotrebe na bývanie.
- 6.1.4 Zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody.
- 6.1.5 Od plošne veľkých stavebných objektov a spevnených plôch riešiť samostatné odvedenie dažďových vôd a nezaťažovať tak čistiarne odpadových vôd, presadzovať technické riešenia na aspoň čiastočné, resp. sezónne zadržanie týchto vôd v riešených lokalitách pre zlepšenie mikroklimy okolitého prostredia.
- 6.2 Chrániť priestory pre líniové stavby:
 - 6.2.1 Vo Východoslovenskej vodárenskej sústave (zdroj vody VN Starina).
 - 6.2.3 V oblasti skupinových vodovodov:
 - 6.2.3.26. rezervovať plochy a chrániť koridory pre plánované samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na zdroje,
 - 6.2.3.27 zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území,
 - 6.2.3.29 rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov zo zdrojov obcí.
- 6.3. Rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie):
 - 6.3.1 Pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce.
 - 6.3.2 Zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených súčasne platným nariadením vlády SR č.296/2005 Z.z..
 - 6.3.3 Zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov.
 - 6.3.4 V rozhodovacom procese posudzovať investičnú a ekonomickú náročnosť navrhovaných kanalizačných sústav a čistiarní odpadových vôd z dôvodu optimalizácie prevádzkových nákladov pre pripojených užívateľov.
- 6.4 Rezervovať priestory na vybudovanie kanalizačných systémov (kanalizácia + ČOV):
 - 6.4.1 Realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí.
- 6.5 Vodné toky, meliorácie, nádrže:
 - 6.5.1 Na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
 - 6.5.2 Na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity.
 - 6.5.3 S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd a rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.
 - 6.5.4 Zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky.
 - 6.5.5 Zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi /úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre/.
 - 6.5.7 Vykonávať protierózne opatrenia na priľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde.
 - 6.5.8 V rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytobentos.
 - 6.5.14 Vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.
 - 6.5.15 Podporovať rekonštrukcie obnoviteľných energetických zdrojov, resp. výstavbu malých vodných elektrární.
 - 6.5.18 Vylúčiť akúkoľvek navrhovanú výstavbu v inundačných územiach vodných tokov v zmysle zákona o ochrane pred povodňami.
 - 6.5.19 Vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehrádzky

a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch, s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažďovej vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch novej zástavby priamo na mieste, prípadne vhodný spôsob infiltrácie dažďovej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie:

- 7.1. Za účelom rozvoja plošnej plynofikácie rezervovať koridory pre významné distribučné a prepojovacie VTL a STL plynovody.
- 7.3 V oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov:
 - 7.3.1 Podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadnením špecifik jednotlivých subregiónov.
 - 7.3.4 Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
 - 7.3.4.1 v územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO a v navrhovaných a vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí,
 - 7.3.4.2 v biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni,
 - 7.3.4.3 v okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA)
 - 7.3.4.5 v krajinársky hodnotných územiach, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách,
 - 7.3.4.6 v ochranných pásmach určených príslušnou legislatívou okolo diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy,
 - 7.3.4.7 v ucelených lesných komplexoch,
 - 7.3.4.8 v evidovaných archeologických lokalitách s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú kultúrnu pamiatku,
 - 7.3.4.12 v ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. a 2. stupňa.
 - 7.3.5 Neumiestňovať pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín pre biomasu:
 - 7.3.5.1 na územiach so 4. a 5. stupňom ochrany.
- 7.4 V oblasti telekomunikácií a informačnej štruktúry:
 - 7.4.1 Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
 - 7.4.2 Z dôvodov, aby nedochádzalo k poškodzovaniu infraštruktúry informačných systémov je potrebné, aby investori konkrétnych stavieb požiadali pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia o stanovisko operátorov jednotlivých pevných a mobilných telekomunikačných sietí o existencii jestvujúcich podzemných telekomunikačných vedení.

8. V oblasti hospodárstva:

- 8.1 V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja:
 - 8.1.1 Koordinovať proces programovania a implementácie Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vyvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov.
 - 8.1.2 Rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečiť aj vyváženú sociálno-ekonomickú úroveň subregiónov.
 - 8.1.3 Diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie.
 - 8.1.4 Zabezpečiť rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov.

- 8.1.6 Pri umiestňovaní nových priemyselných zón, areálov, a objektov rešpektovať záujmy a rozvojové koncepcie existujúcich prevádzok.
- 8.1.7 Vylúčiť umiestnenie prevádzok a zariadení s potenciálne negatívnym dopadom na senzitívne výroby.
- 8.2 V oblasti priemyslu a stavebníctva:
- 8.2.1 Pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadnením špecifik jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny.
- 8.2.4 Podporovať v územnom rozvoji regiónu využitie existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov (hnedé plochy) pre účely zriadenia priemyselných zón a priem. parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov.
- 8.2.6 Podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka.
- 8.3 V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva:
- 8.3.1 Podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok.
- 8.3.2 Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do systému ekologickej stability.
- 8.3.3 Zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability.
- 8.3.7 Podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody.
- 8.4 V oblasti odpadového hospodárstva:
- 8.4.1 Nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť len v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
- 8.4.2 Uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, zvýšiť účinnosť separovaného zberu, a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení.
- 8.4.3 Riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky.
- 8.4.9 Podporovať výstavbu zariadení na dotriedňovanie, zhodnotenie, kompostovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov v obciach.
- 8.4.10 Implementáciou zákona o obaloch znížiť zneškodňovanie odpadov z obalov a zvýšiť ich zhodnotenie.
- 8.4.11 Vytvárať podmienky pre spaľovanie odpadov, vrátane odpadov živočíšneho pôvodu.

II. Verejnoprospešné stavby:

1. V oblasti dopravy:

1.2 Stavby nadradenej cestnej siete pre:

1.2.3 Cestné prepojenie I/18 a I/74 Lipníky /R4/ - Ubľa - štátna hranica s Ukrajinou.

1.2.4 Cesta I/18:

e/ v úseku Prešov - Kapušany - Lipníky - Vranov nad Topľou - Strážske v pôvodnej trase s územnou rezervou na súběžnú trasu navrhovaného cestného prepojenia Lipníky - Ubľa s možnosťou úprav prejazdnych úsekov na kategórie miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky.

2. V oblasti vodného hospodárstva:

2.3 V rámci východoslovenskej vodárenskej sústavy:

2.3.13 Z prívodu Vranov - Prešov odbočka do Čaklova - Zámutova a do Juskovej Vole, prívod do

Komáran s odbočkami do Čičavy, Merníka a Nižného Kručova, odbočku Sol' - Rud'ov a do Jastrabia, do Hlinného, odbočku do Žipova, Skrabského a do Čierneho nad Topľou.

2.4. Pre skupinové vodovody:

2.4.40 Samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje.

2.4.41 Samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach s využitím lokálnych zdrojov.

2.4.42 Stavby na ochranu a revitalizáciu zdrojov minerálnych liečivých vôd a minerálnych stolových vôd ako aj ich ochranné pásma.

2.5 Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v obciach Prešovského kraja.

2.8 Stavby pre úpravu a revitalizáciu vodných tokov, meliorácií a nádrží.

2.9 Stavby protipovodňových ochranných hrádzí a úpravy profilov koryta.

2.10 Poldre, zdrže, prehrádzky a malé viacúčelové vodné nádrže pre stabilizáciu prietoku.

2.11 Stavby viacúčelových vodných plôch.

2.12 Stavby závlah a zariadení pre závlahy.

2.13 Požiarne nádrže v obciach.

3. V oblasti zásobovania plynom a energiami:

3.1 V oblasti zásobovania plynom - stavby vysokotlakých /VTL/ a stredotlakých /STL/ plynovodov pre plošné zásobovanie na území Prešovského kraja.

4. V oblasti hospodárstva a priemyslu:

4.2 Stavby pre využívanie ložísk vyhradených nerastov.

5. V oblasti telekomunikácií:

5.1 Stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

6. V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva:

6.3 Stavby civilnej ochrany obyvateľstva:

6.3.1 Zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.

6.3.2 Zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva:

7.1 Stavby uvedené v ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu.

7.2 Stavby technických pamiatok a historické dopravné stavby, ktoré sú vyhlásené za NKP.

7.3 Stavby pre ochranu, prieskum a prístupnenie archeologických lokalít.

8. V oblasti poľnohospodárstva:

8.2 Stavby viacúčelových vodných nádrží pre protipovodňovú ochranu a zavlažovanie s využitím pre rekreáciu a turizmus, rybné hospodárstvo a ekostabilizáciu.

9. V oblasti životného prostredia:

9.1 Stavby na ochranu pred prívalovými vodami - ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehrádzky poldre viacúčelové vodné nádrže.

9.2 Stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

10. V oblasti odpadového hospodárstva:

10.3 Stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov a materiálového a energetického zhodnotenia všetkých druhov odpadov.

Riešenie Návrhu územného plánu obce Vyšný Žipov rešpektuje uvedené záväzné časti územného plánu VÚC Prešovský kraj.

A.2.2.2 ZHODNOTENIE PRIESTOROVÝCH PRIEMETOV ODVETVOVÝCH KONCEPCIÍ, STRATÉGIÍ A ZNÁMYCH ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA

V čase spracovania ÚPN obce Vyšný Žipov neboli známe odvetvové koncepcie, stratégie a zámery, ktoré by vytvárali zásadné zmeny ovplyvňujúce rozvoj obce v riešenom k.ú., hlavne v jej zastavanom území a blízkom okolí. Z tohto pohľadu sa rešpektuje funkcia obce v štruktúre osídlenia v rámci rozvoja regiónu v zmysle VÚC PSK.

A.2.3 DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

A.2.3.1 DEMOGRAFIA

Demografická charakteristika

Z hľadiska tempa rastu obyvateľstva patrí obec Vyšný Žipov v dlhodobom období k rastúcim sídlam, v poslednom období stagnujúcim s miernym nárastom obyvateľstva:

<u>Rok</u>	<u>1930</u>	<u>1940</u>	<u>1948</u>	<u>1961</u>	<u>1970</u>	<u>1980</u>	<u>1991</u>	<u>1995</u>	<u>2004</u>	<u>2011</u>	<u>2015</u>
Počet obyvateľov	523	607	581	798	917	-	1138	1182	1206	1205	1216
Index rastu 2015/1991 =	1,06 /stagnácia/										

Hlavné demografické údaje obce Vyšný Žipov k 21. máju 2011 podľa oficiálnych štatistických údajov:

Počet obyvateľov: 1205

Podľa pohlavia:

- muži: 611

- ženy: 594

Podľa veku:

- predproduktívny vek - deti /-14/: 194 = 16,10 %

- produktívny vek: 883 = 73,28 %

- poproduktívny vek /+65/: 128 = 10,62 %

Na základe uvedených štatistických údajov možno konštatovať, že vekové zloženie obyvateľstva je priaznivé. Index starnutia populácie je $I = P(+65) : P(-14) \times 100 = 65,98$. Vypočítaný index nám udáva, že ide o progresívny typ populácie, kde predproduktívne obyvateľstvo má výraznú prevahu oproti poproduktívnemu obyvateľstvu.

Podľa oficiálnych aktuálnych údajov /09-2015/ zverejnených na webovej stránke obce bol stav 1216 obyvateľov v obci, čo je pozitívny mierny nárast.

Demografická prognóza

Vzhľadom na progresívny typ populácie, sociálne zloženie obyvateľstva a dobrú polohu obce v regióne sa predpokladá v návrhovom období územného plánu mierny nárast počtu obyvateľov. Táto prognóza je posilnená čiastočným podielom rómskeho obyvateľstva z celkového počtu obyvateľov obce /cca 12%/.

Pri predpokladanej obľožnosti 3,80 obyv./BJ a výstavbe cca 12 až 24 nových BJ v bytových domoch a cca 25 nových BJ v rodinných domoch /spolu: stav+návrh = 315+49 = 364 BJ/ je predpokladaný demografický vývoj v obci:

Rok	2015	2035
Počet obyvateľov	1216	1383
Index rastu 2035/2015 = 1,14 /mierny nárast/.		

A.2.3.2 EKONOMICKÁ AKTIVITA

V roku 2011 bolo ekonomicky aktívnych 591 obyvateľov, z toho odchádzajúcich za prácou bolo 413 osôb. Celkovo tvorilo ekonomicky aktívne obyvateľstvo 66,93 % z obyvateľstva v produktívnom veku. Z ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovalo v primárnom sektore 35, v sekundárnom sektore 208 a v terciárnom sektore 301 osôb.

Vzhľadom na stagnujúci ekonomický vývoj v regióne v posledných rokoch (2011-2015) sú tieto údaje s menšími zmenami rámcovo aktuálne aj v období spracovania ÚPN.

Ťažiskové výrobné prevádzky, zariadenia administratívy, obchodu, služieb, zdravotníctva a školstva z hľadiska zamestnanosti obyvateľov obce v dosahu dennej dochádzky sú umiestnené v blízkych mestách Vranov n.T., Hanušovce n. T. a Prešov. Niektorí obyvatelia obce odchádzajú za prácou mimo územia regiónu a štátu.

Zamestnanosť v obci vytvárajú školské zariadenia (ZŠ, MŠ), verejná správa (Obecný úrad), Zdravotné stredisko, prevádzky obchodu, prevádzky výrobných a nevýrobných služieb, poľnohospodárka výroba (PD), samostatne hospodáriaci roľníci a pod.

V návrhovom období ÚPN sa nepredpokladajú zásadné zmeny z hľadiska ekonomickej aktivity obyvateľstva. Pozitívne môže ovplyvniť tento stav realizácia nových výrobných zámerov v ťažiskových centrách regiónu.

A.2.3.3 BYTOVÝ FOND

Charakteristika existujúceho bytového fondu

Byty sú sústredené prevažne v rodinných domoch /RD/. V obci sú vybudované 2 malopodlažné /3-podlažné/ bytové domy /BD/ v 2 lokalitách - na okraji vstupnej západnej časti obce pri ceste III. triedy a v juhozápadnej časti obce na okraji zástavby rodinných domov. V každom BD je umiestnených 6 bytových jednotiek /BJ/.

Väčšina obývaných domov /RD a BD/ bola postavená v krátkom období po 2. svetovej vojne a v nedávnom období 60-tych až 90-tych rokov 20. storočia. Sú prevažne v dobrom alebo vyhovujúcom stavebno-technickom stave. V štruktúre bytového fondu podľa materiálov nosných múrov prevládajú budovy murované z keramických a pórobetónových tvaroviek prípadne kombinované s kameňom.

Na základe zistených údajov bol stav bytového fondu v obci nasledovný:

- Rodinné domy: 259 obývaných + 1 /ev. fara/ + 43 neobývaných = 303 BJ,
- Bytové domy: 12 BJ.

Priemerná obložnosť

Pri počte 1216 obyvateľov na 315 bytových jednotiek /BJ/ bola v čase spracovania ÚPN obložnosť 3,86 obyv./BJ. Vzhľadom na demografické zloženie obce, celkové prognózy vývoja osídlenia v regióne a vyšší počet neobývaných domov sa predpokladá v návrhovom období územného plánu približné zachovanie pôvodnej obložnosti v úrovni 3,80 obyv./BJ.

Potreba bytov, návrh novej výstavby, rozvoj a modernizácia bytového fondu, sociálne bývanie

Potreba bytov, dopyt po bytovom fonde:

Na základe zisťovania na Obecnom úrade bol v čase spracovania ÚPN evidovaný dopyt prevažne po pozemkoch v obci pre výstavbu rodinných domov.

Návrh bytového fondu:

Bytové domy:

V ÚPN sú riešené plochy pre nové malopodlažné /do 3.NP/ bytové domy v 2 lokalitách - v centre obce prestavbou budovy pôvodného nevyužívaného domu služieb /cca 12 BJ/ a v južnej časti obce voľnej ploche na okraji zastavaného územia obce /do cca 12 BJ/.

Rodinné domy:

Rozvoj plôch pre funkciu bývania v rodinných domoch je v ÚPN riešený na voľných plochách po obvode existujúcej urbanistickej štruktúry obce hlavne východným smerom a v menšom rozsahu južným a severným smerom. V zastavanom území obce je potrebné využiť všetky voľné nezastavané pozemky /medzery/ v zástavbe rodinných domov pokiaľ to územno-priestorové pomery umožňujú. Existujúce nevyužívané rodinné domy v obci tvoria vhodný potenciál pre prestavbu.

Predpokladané kapacity vývoja bytového fondu:

Na základe súčasného počtu obyvateľov, demografickej skladby, očakávaných trendov a polohy v urbanistickej štruktúre regiónu sa rozvoj výstavby v návrhovom období ÚPN plánu predpokladá v rozsahu do cca 49 BJ.

- Z toho v rodinných domoch: cca 25 BJ,

- Z toho v bytových domoch: cca 24 BJ.

A.2.4 ŠIRŠIE VZŤAHY, RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA SÍDLA A ZAČLENENIE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

A.2.4.1 POLOHA A VÝZNAM SÍDLA V RÁMCI ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA, FUNKČNÉ A PRIESTOROVÉ USPORIADANIE ŠIRŠIEHO ÚZEMIA

Obec Vyšný Žipov sa nachádza v severnom cípe Toplianskej nivy pod úpäťm Beskydského predhoria v časti, kde hraničí Hanušovská pahorkatina s Mernickou pahorkatinou pri ľavom brehu rieky Topľa neďaleko cesty I. triedy č.18 Prešov - Vranov n. T.. Administratívne patrí k.ú. obce Vyšný Žipov do južnej /strednej/ časti Prešovského samosprávneho kraja do okresu Vranov nad Topľou. Z historického územno-správneho hľadiska patrí obec Vyšný Žipov do územia Zemplína.

Podľa VÚC Prešovského samosprávneho kraja zaraďujeme obec Vyšný Žipov medzi sídla sídelnej štruktúry vidieckeho typu spravidla o veľkosti do 5000 obyvateľov.

V návrhovom období ÚPN sa nepredpokladá zásadná zmena v štruktúre osídlenia z hľadiska širších vzťahov.

Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Najbližšie okresné mesto Vranov nad Topľou spádové z hľadiska vyššej občianskej vybavenosti je od obce Vyšný Žipov vzdialené cca 17 km juhovýchodným smerom. Krajské mesto Prešov je vzdialené cca 33 km západným smerom.

Obec má dobrú polohu pri hlavnej urbanizačnej osi regiónu, ktorou je cesta I/18 s dobrým dopravným napojením na mestá Vranov nad Topľou a Prešov, čo jej dáva predpoklady pre dlhodobý rozvoj.

Nadradené trasy a zariadenia dopravy, produktovodov, energetiky a spojov

Nadradené trasy a zariadenia v oblasti dopravy:

- cesta I. triedy č.18 v existujúcej trase, vrátane navrhovanej trasy rýchlostnej komunikácie I/18 Lipníky - Ubl'a;

- cesta III. triedy č. 3608 /018216/ v trase Čierne nad Topľou - Vyšný Žipov - Skrabské;

- cesta III. triedy č. 3609 /018217/ v trase križovatka s III/3608 Vyšný Žipov - Petkovce;

- vedľa západnej strany k.ú. obce Vyšný Žipov je trasovaná železničná trať na trase Vranov n.T. - Prešov s najbližšou železničnou zastávkou v susednej obci Čierne nad Topľou.

Nadradené trasy a zariadenia v oblasti technickej infraštruktúry:

- vodovodný rozvod VS Starina - Košice, potrubie OC DN 1000;
- vzdušné 3VN 22 kV vedenie;
- odbočka do regulačnej stanice VTL/STL v k.ú. obce z diaľkového plynovodného potrubia VTL DN 300 PN 4,0 trasovaného vedľa západnej strany k.ú. a vybudovaný rozvod STL cez obec s pokračovaním do obce Skrabské.
- podzemné oznamovacie /diaľkové/ vedenia ST trasované v k.ú. obce.

Priemet vzájomných vplyvov pozitívnych a negatívnych javov širšieho územia

Pozitívne javy:

- dobrá dostupnosť z hľadiska automobilovej dopravy k regionálnym centrom - krajské mesto Prešov a okresné mesto Vranov n. T.;
- odklonená poloha obce od rušných hlavných urbanistických osí (cesta I/18) a centier regiónu;
- prírodné prostredie v regióne.

Negatívne javy:

- z hľadiska dopravnej bezpečnosti menej prehľadné existujúce napojenie cesty III/3608 na cestu I/18 na križovatke mimo k.ú. obce za pravým brehom rieky Topľa so zastávkou SAD v križovatke;
- trasovanie navrhovanej rýchlostnej komunikácie I/18 na trase Lipníky - Ubl'a cez k.ú. obce v blízkosti zastavaného územia a cez rieku Topľa v blízkosti chránenej prírodnej pamiatky a areálu ZŠ;
- nedobudovaná verejná technická infraštruktúra - vodovod a kanalizácia.

Katastrálne územie obce Vyšný Žipov má dobrý potenciál pre hospodárske využitie, rozvoj osídlenia a rozvoj komunikačnej a technickej infraštruktúry. V návrhovom období ÚPN je potrebné zosúladiť rozvojové zámery obce s požiadavkami ochrany prírody a riešiť problémy občianskej a technickej vybavenosti obce.

A.2.4.2 VÄZBY SÍDLA NA ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE A FUNKCIE SÍDLA SATUROVANÉ V ZÁUJMOVOM ÚZEMÍ

ÚPN rieši prepojenie obce Vyšný Žipov do obce Jastrabie n.T. navrhovanou dopravnou komunikáciou, ktorá umožní aj cyklistické prepojenie obcí a významne tak zlepší komunikačné väzby susedných obcí v regióne južným smerom k regionálnemu centru mestu Vranov n.T..

Riešenie ÚPN obce Vyšný Žipov rešpektuje v zmysle schválených rozvojových koncepcií požiadavky z hľadiska trasovania a napojenia nadradenej dopravnej a technickej infraštruktúry ovplyvňujúce aj katastrálne územia susedných obcí - doprava, vodné hospodárstvo, energetika a spoje.

A.2.4.3 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY, ZÁSADY OCHRANY A VYUŽÍVANIA OSOBITNE CHRÁNENÝCH ČASTÍ PRÍRODY A KRAJINY

Riešené katastrálne územie obce Vyšný Žipov má ekologickú stabilitu s dostatočným zastúpením prírodných prvkov. Rozloženie plôch s vyšším koeficientom ekologickej stability je sústredené vo východnej časti k.ú. obce.

Táto časť je komplexne riešená v kapitole „A.2.11 Návrh ochrany prírody a krajiny, prvky územného systému ekologickej stability a ekostabilizačné opatrenia“.

A.2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

A.2.5.1 ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA A KOMPOZÍCIA SÍDLA

Priestorová charakteristika a urbanistická štruktúra obce

Urbanistická štruktúra obce Vyšný Žipov je kompaktná rovnomerne rozložená pozdĺž niekoľkých súbežných lineárnych urbanistických osí trasovaných severo-južným smerom v koridoroch miestnych komunikácií, z ktorých je významovo nadradená kompozičná os v koridore cesty III. triedy prechádzajúca centrom obce s pokračovaním južným smerom po miestnej komunikácii. V centre obce pri Petkovskom jarku sa cesta III. triedy kolmo lomí smerom k rieke Topľa a vytvára tak priečnu kompozičnú os vedľa potoka s hlavným vstupom do obce zo západnej strany. Súčasťou priečnej kompozičnej osi je koridor Petkovského jarka, ktorý prechádza centrom obce z východu na západ a svojou polohou prirodzene predeľuje územie obce na severnú a južnú časť. V obci nie je vytvorený výraznejší otvorený centrálny priestor námestia.

Hlavnými kompozičnými objektmi v panoráme obce sú veže kostolov. Kostoly /rímsko-katolícky a evanjelický/ sú umiestnené v centrálnej časti obce pri ceste III. triedy. Z hľadiska identity historického vývoja a kompozično-priestorového usporiadania obce má dôležitý význam aj objekt klasicistického kaštieľa v severnej časti centra obce vedľa cesty III. triedy.

Verejné priestory obce sú rozložené v urbanistickej štruktúre prevažne v širšom priestore ťažiskovej centrálnej časti obce pri zariadeniach občianskej vybavenosti: Obecný úrad, Kultúrny dom so spoločenskou sálou, kostoly /rímsko-katolícky a evanjelický/, obchody, pohostinstvo a služby. Priestory ZŠ, cintorína s Domom smútku a futbalové ihrisko sú umiestnené na okraji obce po obvode urbanistickej štruktúry. Výrobný areál PD je rozložený na severovýchodnom okraji obce.

Medzi estetické závary celkovo ovplyvňujúce prostredie obce patrí plocha poľnohospodárskeho dvora v kontakte s plochami bývania v rodinných domoch. Lokálne estetické závary ovplyvňujúce prostredie v zastavanom území obce tvoria niektoré neupravené stavby s doplnkovou funkciou na pozemkoch rodinných domov /stodoly, garáže a pod./

Urbanistická štruktúra má vyhovujúce priestorové rezervy v pôvodnom zastavanom území obce a po jeho obvode pre rozvoj plôch obytnej výstavby, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby.

Objektová skladba urbanistickej štruktúry

Objektová skladba urbanistickej štruktúry zohľadňuje funkčné členenie a organizáciu územia - objekty sú prevažne vhodne lokalizované na vymedzených funkčných plochách a majú mierku zodpovedajúcu vidieckemu sídlu v prírodnom prostredí.

Urbanistickú štruktúru obce tvoria prevažne samostatne stojace rodinné domy rozmiestnené v uličnej vidieckej urbanistickej štruktúre pozdĺž komunikácií /cesty III. triedy, miestne komunikácie/. Väčšina rodinných domov bola postavená v krátkom období po 2. svetovej vojne a v období 60-tych až 90-tych rokov. Prevažná väčšina RD je v dobrom alebo vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Objekty občianskej vybavenosti - Kultúrny dom /so spoločenskou sálou/, Obecný úrad /s Poštou/, ZŠ, MŠ, Zdravotné stredisko, kostoly, Dom smútku, prevádzky obchodov a služieb - sú umiestnené solitérne v urbanistickej štruktúre, sú 1 až 2-podlažné, prevažne vhodne lokalizované v dobrom alebo vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Zásady riešenia základnej urbanistickej koncepcie a kompozície

- Obec má prírodné podmienky, ktoré poskytujú krajinárske hodnoty. Preto je potrebné v návrhovom období ÚPN dopĺňovať siluetu obce v krajine citlivými civilizovanými zásahmi.

- Rozvoj obce bude rešpektovať prírodné podmienky - poloha vodných tokov /rieka Topľa a Petkovský jarok/, konfigurácia terénu, poloha lesných porastov, hodnotnejšie poľnohospodárske pôdy /ochrana PPF/ a územno-technické danosti /trasy ciest I. a III. triedy, poloha výrobného areálu/.

- Z hľadiska priestorového usporiadania urbanistickej štruktúry bude obec kompaktné sa rozvíjajúce vidiecke sídlo, ktorého hlavné smery rozvoja sú po obvode pôvodnej urbanistickej štruktúry.
- Voľné plochy (medzery) v urbanistickej štruktúre v zastavanom území obce je potrebné dopĺňať tak, aby sa zabezpečila kontinuita urbanistickej štruktúry.
- Z hľadiska urbanistickej kompozície obce je potrebné zachovať mierku a základné priestorové usporiadanie urbanistickej štruktúry obce, zachovať kompozične významné objekty kostolov, kaštieľa a urbanisticky a kompozične identické priestory v centre obce. Veže kostolov budú hlavnými kompozičnými dominantami v pohľadovej panoráme obce.
- V urbanistickej štruktúre obce bude významovo nadradená hlavná kompozičná os v koridore cesty III. triedy prechádzajúca centrom obce, kde je zalomená severným smerom. V centre na ňu plynulo nadväzuje kompozičná os v miestnej komunikácii južným smerom.
- Centrum obce je vymedzené v širšom priestore ťažiskovej časti zastavaného územia v pôvodnej polohe vzhľadom na existujúcu pozdĺžnu uličnú štruktúru, ktorá nemá významnejšie vnútorné priestorové otvorenie /námestie/.
- Pri výstavbe nových a prestavbe existujúcich objektov bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby v k.ú. obce je potrebné dodržať výškovú hladinu do 3 nadzemných podlaží.
- V obci sa v malom rozsahu zachovali plochy kde prevláda staršia zástavba. V týchto územiach je potrebné riešiť prestavbu, resp. rekonštrukciu domov tak, aby bola zachovaná pôvodná urbanistická parcelizácia a dodržaná mierka prostredia a objektov.

A.2.5.2 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

Kultúrno-historická charakteristika

Historický vývoj obce

Obec je doložená z roku 1363 ako Kysisop, neskôr ako Isopov, Kisysopou /1410/, Slowensky Žipov /1773/, Vyšný Žipov /1948/; po maďarsky Tapolyizsép.

Obec patrila panstvu Skrabské, neskôr Čičava, v 18. storočí komore. V roku 1443 mala mala 31 usadlostí, v roku 1787 mala obec 57 domov a 472 obyvateľov, v roku 1828 mala 64 domov a 487 obyvateľov. Zaoberali sa drevorubačstvom, povozníctvom. Mnohí sa zúčastnili na roľníckom povstaní v roku 1831 a spustošili miestny kaštieľ. Za I. ČSR sa obyvatelia zaoberali prevažne poľnohospodárstvom.

Kultúrno-historické požiadavky

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej ÚZPF) v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej NKP) sú v k.ú. obce Vyšný Žipov evidované nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

1. **Kostol (IČ-6)** - č. ÚZPF - 4752/1, parc. č. KN-C 423 - neskorobarokový rímsko-katolícky kostol Mena Panny Márie z 1. polovice 18. storočia, so zmenami v roku 1945, po roku 1999 prebehla obnova fasády. Jednoduchá obdĺžniková loď s polygonálnym zakončením presbytéria s valenou klenbou s lunetami. Na severnej strane je situovaná sakristia, na západe vstavaná veža s novou ihlanovou strechou. Vstupný portál s profilovanou kamennou šambránou má na čelnej rímse štylizovanú mušľu.
2. **Kaštieľ (IČ-13)** - č. ÚZPF - 403/1, parc. č. KN-C 22/2 - klasicistická kúria z 1. polovice 19. storočia, po roku 1993 čiastočná obnova. Je to jednopodlažná budova s poschodovým stredným rizalitom. Architektonické riešenie stavby svedčí o užších vzťahoch ku košickému klasicizmu /stavitel' Belaagh/.
3. **Hrob s náhrobkom (IČ-10)** - č. ÚZPF - 4728/1, parc. č. KN-C 41/1 - hrob Eduarda Bujanoviča /*1777+1855/, zvaného Telek, náhrobok v romantizujúcom slohu z roku 1855.
4. **Sídliisko (IČ-17)** - č. ÚZPF - 4782/1 - viackultúrne sídliisko v intraviláne obce z obdobia praveku, mladšej doby kamennej, doby bronzovej, staršej doby železnej a stredoveku.

Na ploche národných kultúrnych pamiatok je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 27 a § 32 pamiatkového zákona. Kultúrne pamiatky sú vyznačené v grafickej časti ÚPN grafickou značkou.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. Historické jadro obce - územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku /najstaršia písomná zmienka k roku 1321/. Intravilán obce je polykultúrnym strediskom, ktoré predstavuje NKP Sídliisko, č. ÚZPZ 4782/1:

- záhrada domu č. 141 (**a**) - nálezy z obdobia praveku,
- záhrada J. Hudáka /č.d. 248?/ (**b**) - nálezy zo staršej doby železnej a stredoveku,
- medzi cestou a domom M. Pališina /č.d. 184?/ (**c**) - nálezy z doby bronzovej,
- stavba domu Š. Novického (**d**) - nálezy z mladšej doby kamennej, doby bronzovej a včasného stredoveku,
- záhrada domu č. 314 /J. Vagaský/ (**e**) - nálezy z mladšej doby bronzovej a stredoveku.

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

2. areál školy - nálezy kamennej industrie z neskoršej doby kamennej?.

Uvedené územia s predpokladanými a evidovanými archeologickými nálezmi sú vyznačené v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie.

Stavebník/investor v každej etape stavby vyžadujúcej zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada /v zmysle zákona č.50/1976 Zb./ stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk. V zmysle § 37 ods. 3 citovaného zákona v znení neskorších predpisov /zákon č.208/2009 Z.z./ o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad, ktorý v prípade záchranného archeologického výskumu vydá rozhodnutie.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk, aj mimo vyššie uvedených území s evidovanými predpokladanými archeologickými nálezmi, v procese územného a stavebného konania. V obci sa nachádzajú aj ďalšie objekty neevidované v ÚZPF s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami v obci, ktoré sa vyznačujú sa pôvodnými znakmi architektúry regiónu je vhodné zaradiť medzi pamätihodnosti obce. Obec si môže v zmysle § 14 zákona č. 49/2002 O ochrane pamiatkového fondu zaviesť evidenciu pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť hnutel'né a nehnuteľné veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy viažuce sa k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam je možné zaradiť aj staré stromy v katastri, božie muky, kríže a iné objekty. Krajský pamiatkový úrad Prešov na požiadanie poskytne obci v zmysle svojho vyjadrenia metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní pamätihodností.

A.2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA SÍDLA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ

A.2.6.1 FUNKČNÉ ČLENENIE A ORGANIZÁCIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKCIÍ

Z funkčného hľadiska riešený sídelný útvar - obec Vyšný Žipov - charakterizuje:

- prevládajúca funkcia: obytná /prevažne RD, menej malopodlažné BD/;
- sprievodná funkcia: výrobná /poľnohospodárska výroba, hospodársky dvor/;
- doplnková funkcia: lokálna miestna rekreácia /rieka Topľa, turistika - prepojenie na blízke atraktívne prírodné prostredie Slanských vrchov/.

Plochy k.ú. obce Vyšný Žipov sú funkčne využívané v závislosti od prírodných podmienok (výškové členenie reliéfu krajiny, poloha rieky Topľa a miestnych potokov) a polohy nadradených komunikačných osí (cesty I. a III. triedy). Juhovýchodnú časť celkovo mešieho k.ú. obce zaberajú lesy

na nízkych pahorkoch rozložených vedľa ľavej strany nivy rieky Topľa. Poľnohospodárske pôdy sú rozložené prevažne v juzápadnej a severozápadnej časti k.ú pri ľavom brehu rieky Topľa.

Prevažnú väčšinu funkčných plôch v zastavanom území obce tvoria plochy obytnej zástavby samostatne stojacich rodinných domov so záhradami v zadných častiach pozemkov. V západnej časti obce sú umiestnené 2 trojpodlažné bytové domy - jeden pri ceste III. triedy a druhý na okraji zástavby rodinných domov /v juhozápadnej časti obce/.

V centre obce je umiestnená prevažná väčšina zariadení občianskej vybavenosti - Obecný úrad, Pošta, Materská škola, Kultúrny dom /spoločenská sála/, Zdravotné stredisko, predajne potravín s rozličným tovarom, pohostinstvo a niektoré služby. Areál Základnej školy je umiestnený na západnom okraji zastavaného územia obce a futbalové ihrisko na okraji južnej časti obce. Kostoly /evanjelický a rímsko-katolícky/ sú umiestnené v centre obce. Cintorín s Domom smútku je umiestnený na severnom okraji zastavaného územia.

Areál poľnohospodárskeho dvora /PD/ je umiestnený na pomerne rozsiahlej ploche v severovýchodnej časti obce /medzi pravým brehu Petkovského jarka a cestou III. triedy/. V areáli PD sú umiestnené menšie prevádzky drevovýroby a autoservisu.

Na severozápadnom okraji zastavaného územia je umiestnený areál pestovateľskej škôlky /ovocné stromy a pod./.

Na západnom okraji k.ú. pri ľavom brehu rieky Topľa je umiestnená rozostavaná ČOV.

Zásady návrhu funkčného využitia územia

Obec Vyšný Žipov je kompaktno sa rozvíjajúce vidiecke sídlo, ktorého hlavné smery rozvoja sú na voľných disponibilných plochách po obvode urbanistickej štruktúry hlavne juhovýchodným a severným smerom. Rozvojová koncepcia obce rešpektuje potenciál súčasného zastavaného územia.

Funkčné členenie katastrálneho územia obce zohľadňuje doterajší vývoj obce a určenú rozvojovú koncepciu. V ÚPN je určený spôsob využitia funkčných plôch za predpokladu dodržania navrhovaných limitov a regulatívov.

Riešenie ÚPN zohľadňuje majetkoprávne vzťahy v obci, pokiaľ zásadne neobmedzujú navrhovanú urbanistickú koncepciu.

Požiadavky na funkčné členenie a organizáciu územia:

- Hlavnou funkciou sídla bude aj naďalej bývanie formou samostatne stojacich rodinných domov.
- Funkcie občianskej vybavenosti budú primárne rozvíjané v rámci širšieho centrálného priestoru obce.
- Funkcie verejnej občianskej vybavenosti sa vhodnými úpravami podporia pre ich integrovanie do organizmu obce - doplnenie verejnej zelene, úprava peších spevnených plôch, doplnenie drobnej architektúry, doplnenie vhodných funkcií občianskej vybavenosti vybavenosti atď..
- Dobuduje sa technická infraštruktúra pre existujúce časti obce a navrhované rozvojové lokality.
- Verejné funkčné plochy a stavby verejnej občianskej vybavenosti budú riešené tak, aby umožnili prístup osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu.
- Vo vymedzenej centrálnej časti obce budú umiestnené funkcie občianskej vybavenosti, bývania, dopravy (pešie plochy, parkovanie, komunikácie) a verejnej zelene. Centrálna časť obce je graficky určená vo výkrese č.2 „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia obce s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:5000 a vo výkrese č.7 „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie ťažiskového územia obce s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:2000.

Návrh rozvojových funkčných plôch obce:

Bývanie:

- **navrhované malopodlažné bytové domy** - v centre obce v lokalite „A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum“ prestavbou pôvodného objektu Domu služieb v súlade s pripraveným projektom obce a v južnej časti obce v lokalite „A2 - Roveň Juh“ na voľných plochách v pôvodnom zastavanom území obce;
- **navrhované rodinné domy** - v pôvodnom zastavanom území obce v lokalitách: „B1 - Doplnenie existujúcej zástavby RD“, „B2 - Pod Húšťavou JV“, „B3 - Medzi cestami Juh“, „B4 - Pri mŕtvom ramene SZ“ a na ploche mimo pôvodného zastavaného územia v lokalite „B5 - Pod Hôrkou Sever“;

Občianska vybavenosť:

- **navrhované umiestnenie Hasičskej zbrojnice** - v centre obce v budove Obecného úradu.
- **navrhované umiestnenie Denného stacionára pre starších občanov** - v centre obce vo voľných priestoroch v jednej z existujúcich budov v závislosti od konkrétnych možností - Obecný úrad, Kultúrny dom, bývalá Evanjelická škola, prípadne iný vhodný objekt v obci;
- **navrhované alternatívne funkcie občianskej vybavenosti /obchod, služby, administratíva, dopĺňujúce školské alebo zdravotnícke funkcie, záujmové združenia, kluby, a pod./** - v centre obce v nevyužívanom zariadení pôvodnej Evanjelickej školy;

Šport:

- **navrhované športové funkcie /menšie ihrisko a pod./** - v južnej časti obce v lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“;
- **doplnenie športových funkcií /menšie ihrisko a pod./** - v areáli existujúceho futbalového ihriska v južnej časti obce;

Rekreácia:

- **navrhované menšie rekreačné funkcie /menší penzión, detské ihrisko, bazén, amfiteáter a pod./** - v južnej časti obce vedľa areálu futbalového ihriska v lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“;

Výroba:

- **navrhovaná nerušiaca podnikateľská výroba** - v severovýchodnej časti obce vedľa existujúceho areálu poľnohospodárskeho dvora v lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“;

Doprava:

- **navrhovaná úprava cesty I. triedy č.18 na rýchlostnú komunikáciu I/18 Lipníky - Ubľa** - v zmysle schválenej predchádzajúcej projektovej dokumentácie a ÚPN VÚC Prešovského kraja v lokalite „E1 - Cesta I/18 Západ k.ú.“;
- **potrebné úpravy ciest I. triedy, III. triedy a miestnych dopravných komunikácií** - súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov;
- **navrhovaná účelová dopravná komunikácia Vyšný Žipov - Jastrabie nad Topľou** - trasovaná v strednej a južnej časti k.ú., súčasne navrhovaná aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu;
- **doplnené miestne komunikácie v pôvodnej zástavbe** - z dôvodu prepojenia existujúcich úzkych slepo ukončených komunikácií a zabezpečenia nutnej dopravnej obsluhy plôch bývania a občianskej vybavenosti v obci /hasiči, záchranná služba, odvoz smetí atď./;
- **navrhované miestne automobilové komunikácie** - v k.ú. obce v zmysle riešenia ÚPN;
- **navrhované pešie chodníky** - pri cestách III. triedy, pri existujúcich a navrhovaných miestnych komunikáciách;
- **navrhované parkovacie plochy** - v centre obce pri navrhovanej lokalite bytovej výstavby A1 a v južnej časti obce pri futbalovom ihrisku a pri navrhovanej športovo-rekreačnej lokalite C1;
- **doplnené verejné parkovacie plochy** - pri existujúcich zariadeniach verejnej občianskej vybavenosti a výroby v zastavanom území obce všade tam kde to územné a priestorové pomery umožňujú;

Technická infraštruktúra:

- **navrhovaný vodojem** - na kopci vedľa zastavaného územia obce východným smerom v lokalite „F1 - Vodojem Húšťavy Východ“;
- **navrhovaná trafostanica TR6** - v južnej časti obce v súlade s riešením rozvojových lokalít rodinných domov B2 s B3;
- **doplnenia a potrebné úpravy rozvodov, objektov a zariadení technickej infraštruktúry /vodovod, kanalizácia, plynovod, elektrorozvody a telekomunikačné rozvody/** - v k.ú. obce pre zabezpečenie kapacitných a technických požiadaviek;
- **navrhované rozvody, objekty a zariadenia technickej infraštruktúry /vodovod, kanalizácia, plynovod, elektrorozvody a telekomunikačné rozvody/** - v k.ú. obce v zmysle riešenia ÚPN;

Verejná zeleň a cintoríny:

- **navrhované zväčšenie cintorína** - v severovýchodnej časti obce na voľnej ploche vedľa existujúceho cintorína východným smerom v lokalite „G1 - Zväčšenie cintorína Sever“;
- **navrhovaná sprievodná zeleň** - v juhozápadnej časti obce v lokalite „G2 - Zeleň pri Petkovskom potoku Východ“;
- **navrhovaná ochranná a izolačná zeleň** - v severovýchodnej časti obce po obvode navrhovanej lokality nerušiacej výroby D1;

Komunálna vybavenosť:

- **potrebné úpravy zberného dvora** - pri severovýchodnej časti obce mimo zastavaného územia v súlade so schváleným projektovým zámerom obce;

Ochrana a starostlivosť o životného prostredie, protipovodňová ochrana:

- **navrhovaná ľavostranná protipovodňová hrádza na rieke Topľa** - v severozápadnej časti k.ú. v lokalite „I1 - Ochranná hrádza na rieke Topľa SZ“;

- **navrhovaná protipovodňová úprava Petkovského jarka** - v zastavanom území obce a vedľa východnej časti zastavaného územia;

- **všetky potrebné protipovodňové úpravy vodných tokov ich prítokov** - v k.ú. obce.

A.2.6.2 VYMEDZENIE ČASTÍ ÚZEMIA OBCE PRE RIEŠENIE VO VÄČŠEJ PODROBNOSTI V ÚZEMNOM PLÁNE ZÓNY

V ÚPN obce Vyšný Žipov nie sú určené časti obce, pre ktoré má byť spracovaný územný plán zóny.

Pre navrhované lokality **A2, B2, B4, B5, C1 a D1** je potrebné pred územným a stavebným konaním spracovať urbanistické štúdie /zastavovacie plány/, v ktorých sa určia doplnujúce limity a regulatívy výstavby - osadenie a orientácia budov, odstupové vzdialenosti budov, napojenie na dopravnú a technickú infraštruktúru a potrebné vybavenie funkčných plôch.

A.2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, REKREÁCIE A VÝROBY

A.2.7.1 BÝVANIE

Funkcia bývania v samostatne stojacich rodinných domoch /RD/ je hlavnou a prevládajúcou funkciou v zastavanom území obce Vyšný Žipov. Plochy rodinných domov sú prevažne rovnomerne rozložené v zastavanom území obce v uličnej urbanistickej štruktúre vedľa komunikácií /cesta III. triedy a miestne komunikácie/.

V obci sú vybudované 2 malopodlažné /3-podlažné/ bytové domy /BD/ v 2 lokalitách - na okraji vstupnej západnej časti obce pri ceste III. triedy a v juhozápadnej časti obce na okraji zástavby rodinných domov. V každom BD je umiestnených 6 bytových jednotiek /BJ/.

Rozvojové plochy bývania

Bytové domy

V ÚPN sú riešené plochy pre nové malopodlažné /do 3.NP/ bytové domy v 2 lokalitách:

- „**A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum**“ - prestavbou budovy pôvodného nevyužívaného Domu služieb /cca 12 BJ/ v súlade s pripraveným projektom obce.

- „**A2 - Roveň JUH**“ - v južnej časti obce voľnej ploche na okraji zastavaného územia obce /1 až 2 BD po cca 12 BJ/.

Rodinné domy

Rozvoj plôch pre funkciu bývania v rodinných domoch /cca 25 BJ/ je v ÚPN riešený na voľných plochách po obvode existujúcej urbanistickej štruktúry obce hlavne východným smerom a v menšom rozsahu južným a severným smerom v lokalitách:

- „**B1 - Doplnenie existujúcej zástavby RD**“ - všetky voľné nezastavané pozemky /medzery/ v zástavbe rodinných domov v rozsahu zastavaného územia obce pokiaľ to územno-priestorové pomery umožňujú.

- „**B2 - Pod Húšťavou JV**“ - v juhovýchodnej časti pôvodného zastavaného územia na veľkej rozvojovej ploche za existujúcou zástavbou RD zahŕňajúcej aj zadné časti záhrad existujúcich pozemkov rodinných domov.
- „**B3 - Medzi cestami Juh**“ - na južnom okraji pôvodného zastavaného obce na menšej rozvojovej ploche vymedzenej zokruhovanou miestnou komunikáciou.
- „**B4 - Pri mŕtvom ramene SZ**“ - v severozápadnej časti pôvodného zastavaného územia na rozvojovej ploche za existujúcou zástavbou RD v zadných častiach záhrad existujúcich pozemkov rodinných domov.
- „**B5 - Pod Hôrkou Sever**“ - v severnej časti pôvodného zastavaného územia a čiastočne aj vedľa pôvodného zastavaného územia na rozvojovej ploche pozdĺž cesty III. triedy smerom na Skrabské.

V zastavanom území obce je potrebné využiť všetky voľné nezastavané pozemky /medzery/ v zástavbe rodinných domov pokiaľ to územno-priestorové pomery umožňujú.

Na plochách s funkciou bývania v rodinných domoch sa pripúšťajú ako doplnkové nerušiace funkcie občianskej vybavenosti /obchod a služby/ a funkcie drobnej nerušiacej /remeselnej/ výroby. K funkcii bývania v rodinných domoch môžu byť priradené aj doplnkové plochy a objekty slúžiace ako hospodárske zázemie. Na plochách bývania je neprípustné umiestnenie prevádzok vplývajúcich na okolie hlukom, prachom a zamorením každého druhu, veľkochov úžitkových zvierat za účelom predaja a veľkokapacitné mechanizované pestovanie.

A.2.7.2 OBČIANSKE VYBAVENIE

A.2.7.2.1 Sociálna infraštruktúra

Školské a výchovné zariadenia

- **Materská škola (IČ-1)** - Je umiestnená v centrálnej časti obce. V MŠ sú v prevádzke 2 triedy. V objekte je výdajňa stravy. V čase spracovania ÚPN navštevovalo MŠ cca 40 detí. Vzhľadom na demografické rozvojové predpoklady obce sa v ÚPN neuvažuje so zásadným zväčšovaním kapacity MŠ.

- **Základná škola (IČ-2)** - Areál ZŠ pre 1. a 9. ročník je umiestnený na okraji západnej časti obce. V ZŠ je zriadených 12 tried a v čase spracovania Zadania ÚPN ju navštevovalo celkovo cca 250 žiakov z Vyšného Žipova a priľahlých obcí Skrabské, Petkovce a Zlatník. V areáli školy je vybudované multifunkčné ihrisko. V návrhovom období ÚPN sa uvažuje s vybudovaním telocvične v areáli ZŠ. Vzhľadom na demografické rozvojové predpoklady obce Vyšný Žipov a spádových školských obcí sa v ÚPN neuvažuje so zásadným zväčšovaním kapacít ZŠ.

- **Bývalá Evanjelická škola (IČ-15)** - Objekt je umiestnený v centre obce vedľa budovy Obecného úradu. V čase spracovania ÚPN nebol využívaný a v budúcnosti sa neuvažuje s jeho školskou funkciou. Vzhľadom na svoju dobrú polohu v centre obce je vhodný pre budúce rôzne /alternatívne/ funkcie občianskej vybavenosti - obchod, služby, administratíva, dopĺňujúce školské aktivity, funkcie sociálnej starostlivosti, dopĺňujúce zdravotnícke funkcie, záujmové združenia, kluby, a pod..

Zdravotnícke zariadenia

- **Zdravotné stredisko (IČ-3)** - Je umiestnené v centre obce pri križovatke cesty III. triedy vedľa pravého brehu Petkovského jarka v prízemnom objekte. V spoločnom zariadení sú umiestnené zdravotnícke a súvisiace funkcie:

- **Všeobecný lekár /ambulancia/**,

- **zrušené /neprevádzkované/ pôvodné ambulancie Zubného lekára a Detského lekára.**

Zariadenia sociálnej starostlivosti

- **Profesionálna opatrovateľská služba** - Obec má zriadenú od roku 2005. Pracujú v nej 2 opatrovateľky /na polovičný úväzok/.

- **Denný stacionár /pripravovaný/** - Pre poskytovanie služieb dôchodcom a postihnutým občanom v obci sa v návrhovom období ÚPN uvažuje s vybudovaním zariadenia. Pre funkciu sú vhodné voľné priestory v budovách - MŠ, Kultúrneho domu, Obecného úradu alebo pôvodnej Evanjelickej školy.

A.2.7.2.2 Verejná administratíva, správa a riadenie

- **Obecný úrad (IČ-4)** - Je umiestnený na 2.NP v 2-podlažnej budove pri miestnej komunikácii v blízkosti križovatky s cestou III. triedy v centre obce. Pri priestoroch OcÚ je umiestnená aj matrika a obradná /svadobná/ sieň.

- **Hasičská zbrojnica (IČ-4)** - Pre umiestnenie hasičskej techniky a vybavenia sa v návrhovom období ÚPN uvažuje s prestavbou a využitím priestorov pôvodných garáží v budove Obecného úradu.

A.2.7.2.3 Kultúra

- **Kultúrno-spoločenská sála (IČ-5)** - Je umiestnená v Kultúrnom dome. Kapacita je cca 250 osôb. K sále je priradená aj kuchyňa.

- **Knižnica (IČ-4)** - Obecná knižnica je zriadená v budove Obecného úradu /cca 7000 kníh/.

- **Klub dôchodcov (IČ-5)** - Je zriadený v budove Kultúrneho domu v priestoroch s plochou cca 30 m².

A.2.7.2.4 Zariadenia duchovnej sféry

- **Rímsko-katolícky kostol (IČ-6)** - Je umiestnený v centre obce pri ceste III. triedy západným smerom. Má kapacitu cca 100 osôb.

- **Evanjelický kostol (IČ-7)** - Je umiestnený v centre obce pri ceste III. triedy východným smerom. Má kapacitu cca 200 osôb.

- **Evanjelická fara so spoločenskou miestnosťou (IČ-8)** - Budova je umiestnená v centre obce pri ceste III. triedy vedľa objektu evanjelického kostola. Spoločenská miestnosť má kapacitu cca 100 osôb.

- **Dom smútku (IČ-9)** - Je postavený pri cintoríne v severnej časti obce. Kapacita objektu je cca 120 osôb.

A.2.7.2.5 Obchody, stravovanie a ubytovacie zariadenia

Obchodné prevádzky

Prevádzky potravinového typu /aj s rozličným tovarom/:

- **Potraviny a rozličný tovar /COOP Jednota/ (IČ-11)** - Prevádzka je umiestnená v južnej časti centra obce na 1.NP 2-podlažnej budovy. Plocha predajne je cca 120 m² a pracujú v nej 4 zamestanci.

- **Potraviny Gabi (IČ-12)** - Menšia prevádzka je umiestnená v soliternom prízemnom objekte v severnej časti centra obce. Plocha predajne je cca 30 m² a pracuje v nej 1 osoba.

- **Potraviny v bývalom DS** - Prevádzka bola pôvodne umiestnená v centre obce na 1.NP 2-podlažnej budovy pôvodného Domu služieb /1 zamestnanec/. Vzhľadom na pripravovaný zámer prestavby pôvodnej budovy DS na bytový dom sa v návrhovom období ÚPN uvažuje s presunutím prevádzky potravín do voľných priestorov inej budovy v centre obce do budovy Kultúrneho domu (IČ-5).

Obchodné prevádzky s priemyselným tovarom:

- **Elektroservis (IČ-3)** - Prevádzka je umiestnená v budove Zdravotného strediska. Plocha predajne je cca 60m² a pracujú v nej 2 osoby.

Prevádzky pohostinstiev, bary, bufety, herne

- **Pohostinstvo Jednota (IČ-11)** - Je umiestnené v spoločnom objekte /CCOP Jednota/ na 2.NP. Plocha pre návštevníkov je cca 100m², kapacita na sedenie cca 80 miest a pracujú v ňom 2 zamestnanci.

- **Vináreň v kaštieli (IČ-13)** - V čase spracovania ÚPN nebola prevádzkovaná.

Stravovacie a ubytovacie zariadenia a prevádzky

- Nie sú v obci vybudované. Čiastočne túto funkciu kumuluje **Pohostinstvo Jednota + predaj „pizze“**.

Zásady pre novozriadované prevádzky obchodnej siete a verejného stravovania

- Pri umiestňovaní prevádzok obchodov a služieb je potrebné prioritne využiť lokality a plochy v centre obce, pri hlavných komunikáciách a pri križovatkách ciest;
- Nové prevádzky obchodov a služieb môžu zriaďované aj ako doplnkové funkcie na funkčných plochách bývania v rodinných domov a na plochách občianskej vybavenosti;
- Nové prevádzky obchodov a služieb môžu byť vytvárané po splnení požadovaných hygienických, požiarnych, bezpečnostných a architektonických kritérií a nárokov;
- Prevádzky nesmú svojou činnosťou negatívne ovplyvňovať okolitú obytnú zástavbu.

A.2.7.2.6 Služby

Verejnoprospešné služby

- Charakter verejnoprospešných služieb v obci majú prevádzky zariadení sociálnej starostlivosti **Opatrovateľská služba a pripravovaný Denný stacionár.**

Pošta a finančné služby

- **Pošta (IČ-4)** - Je umiestnená na 1.NP budovy Obecného úradu s priradenou funkciou Poštovej banky.

Nevýrobné služby

- **Kaderníctvo (IČ-3)** - Prevádzka je umiestnená v budove Zdravotného strediska. Prevádzková plocha je cca 30 m² a pracuje v nej 1 osoba.
- **Autoservis na PD (IČ-18)** - Prevádzka je umiestnená v severovýchodnej časti obce v areáli PD. Prevádzková plocha je cca 300 m² a pracujú v ňom 3 osoby.

Výrobné služby

- **Umelecké kováčstvo v RD (IČ-14)** - Prevádzka je umiestnená v centre obce v rodinnom dome.
Nové prevádzky výrobných služieb môžu byť vytvárané na ploche nerušiacej podnikateľskej výroby v existujúcom areáli PD a na navrhovanej funkčnej ploche výroby v lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“.

A.2.7.2.7 Zhodnotenie zariadení občianskej vybavenosti

Celkovo je stav zariadení občianskej vybavenosti v obci vyhovujúci vzhľadom na veľkosť a charakter obce pri zohľadnení druhovej skladby, kapacitných a kvalitatívnych kritérií. Plochy a objekty verejnej občianskej vybavenosti je potrebné vhodnými funkčnými úpravami podporiť pre ich integrovanie do organizmu obce - doplnenie verejnej zelene, úprava peších spevnených plôch, doplnenie drobnej architektúry a doplnenie vhodných funkcií občianskej vybavenosti.

Existujúce prevádzky obchodov a služieb potrebujú zvýšiť svoj štandard dispozičnými úpravami, zväčšením skladových plôch, úrovňou vnútorných zariadení a celkovými estetickými úpravami. Nové zariadenia obchodu a služieb môžu byť vytvárané po splnení požadovaných hygienických, požiarnych, bezpečnostných a architektonických kritérií a nárokov. Územný plán sa nezaoberá návrhom každého zariadenia zvlášť pokiaľ sa jedná o menšie obchodné prevádzky a prevádzky služieb.

Vzhľadom na demografickú štruktúru a sociálnu skladbu obyvateľstva sa v návrhovom období ÚPN nepredpokladá zásadné zvyšovanie kapacít existujúcich zariadení sociálnej infraštruktúry.

A.2.7.3 ŠPORT

- **Futbalové ihrisko (IČ-16)** - Je umiestnené v juhozápadnej okrajovej časti obce. V areáli je vybudovaná „Športová budova“ s malou tribúnou a malou telocvičňou. V objekte sú umiestnené hygienické priestory - WC a šatne. V návrhovom období ÚPN je možné doplnenie športových funkcií v areáli futbalového ihriska.
- **Tenisové ihrisko (IČ-16)** - Je vybudované v spoločnom areáli s futbalovým ihriskom.
- **Posilňovňa v OcÚ (IČ-4)** - Je umiestnená v suterénnych priestoroch budovy Obecného úradu.

- *Navrhované nové športové funkcie /menšie multifunkčné ihrisko a pod./* - Sú v ÚPN riešené v južnej časti obce v rozvojovej lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“, ktorá je vymedzená pre zmiešané funkcie športu a rekreácie.

V návrhovom období je možné realizovať budovanie menších multifunkčných športových ihrísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti a rekreácie v závislosti od miestnych územných a priestorových podmienok.

A.2.7.4 REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH A KÚPEĽNÍCTVO

A.2.7.4.1 Koncepcia rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a kúpeľníctva

Katastrálne územie obce Vyšný Žipov nepatrí medzi územia určené pre širší cestovný ruch. Rekreačný potenciál územia obce je vhodný pre krátkodobú miestnu rekreáciu s celoročným využitím s hlavnými druhmi rekreačných činností: turistika, rybárstvo, poľovníctvo. Obyvatelia regiónu navštevujú blízke Slanské vrchy /turistika, cykloturistika, v menšom rozsahu lyžovanie/. Cez k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú trasované značkové turistické pešie a cyklistické trasy. V k.ú. obce nie sú umiestnené rekreačné zariadenia.

Rozvojové predpoklady rekreácie

Perspektívne sú v k.ú. obce vytvorené podmienky aj pre rozvoj miestnej agroturistiky. Realizovanie konkrétnych aktivít v tejto oblasti je spoločnou záležitosťou obce, občanov i podnikateľov - potenciálnych investorov, predovšetkým z radov miestnych živnostníkov. Pre zmiešané funkcie športu a lokálnej /miestnej/ rekreácie je v ÚPN vymedzená plocha v južnej časti obce vedľa areálu futbalového ihriska v lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“.

Zimná rekreácia nie je v k.ú. obce Vyšný Žipov zastúpená a vzhľadom na prírodné podmienky sa s ňou v budúcnosti neuvažuje.

Rozvoj funkcií rekreácie v k.ú. obce je potrebné v návrhovom období ÚPN realizovať v súlade s podmienkami ochrany prírody.

A.2.7.4.2 Kapacity, plošné nároky a lokalizácia území a zón rekreácie

Hromadná rekreácia a cestovný ruch /HRCR/

Rekreačno-oddychová zóna

Pre *menšie rekreačné aktivity /penzión, detské ihrisko, altánky, menší bazén, malý amfiteáter, bufet s občerstvením a pod./* je v ÚPN navrhovaná plocha v južnej časti obce vedľa areálu futbalového ihriska v lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“. Možno je aj vybudovanie menších športových ihrísk.

Hromadná chatová rekreácia /rekr. penzióny, chaty s ubytovaním/:

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú vybudované zariadenia a objekty hromadnej chatovej rekreácie. ÚPN nenavrhuje funkčné plochy hromadnej chatovej rekreácie. Menšie rekreačné zariadenie penziónového typu /PCHR/ s ubytovaním do 25 lôžok je možné realizovať v navrhovanej lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“.

Individuálna chatová rekreácia /ICHR/

Individuálna chatová rekreácia nie je v k.ú. obce Vyšný Žipov zastúpená. ÚPN nenavrhuje funkčné plochy ICHR.

A.2.7.5 VÝROBA

A.2.7.5.1 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne

Poľnohospodárstvo

Plochy poľnohospodárskej pôdy sú rozložené prevažne v juhozápadnej a severozápadnej časti k.ú. obce Vyšný Žipov na údolnej nive pozdĺž ľavého brehu rieky Topľa.

Rastlinná výroba

Poľnohospodárska rastlinná výroba v k.ú. sa orientuje na pestovanie obilnín, d'atelinotráv, krmných a technických plodín.

Funkcia poľnohospodárskej výroby s rastlinnou produkciou na plochách bývania v zastavanom území je prípustná v rozsahu vlastnej spotreby.

Pestovateľské areály:

- ***Pestovateľská škôlka (IČ-20)*** - Areál pestovateľskej škôlky je umiestnený vo vzdialenej severozápadnej časti k.ú.. Zameriava sa na pestovanie ovocných stromov s predajom stromčekov a sadeníc a na pestovanie ovocia na predaj.

Živočíšna výroba

Živočíšna výroba v k.ú. obce sa sústreďuje na chov dobytky, produkciu, spracovanie a predaj mlieka.

V prípade realizácie stavieb a zariadení na chov farmových zvierat v návrhovom období ÚPN je potrebné dodržať platnú legislatívu vo veterinárnej službe.

Na plochách bývania je neprípustná živočíšna veľkovýroba. Chov domácich zvierat je možné realizovať len v rozsahu vlastnej spotreby.

V k.ú. obce sú umiestnené areály živočíšnej výroby:

- ***PD Vyšný Žipov (IČ-18)*** - Areál poľnohospodárskeho dvora je umiestnený v severovýchodnej časti obce. V čase spracovania ÚPN bolo v PD chovaných cca 200 ks hovädzieho dobytky.

Vzhľadom na socioekonomické podmienky v obci a okolí sa v návrhovom období územného plánu nepredpokladá zásadné kapacitné zvyšovanie stavov živočíšnej výroby.

V ÚPN je areál poľnohospodárskeho dvora PD Vyšný Žipov vymedzený ako polyfunkčná plocha pre funkcie poľnohospodárskej a priemyselnej výroby. Na voľnej ploche vedľa PD južným smerom je pre funkcie nerušiackej výroby navrhovaná rozvojová lokalita „D1 - Výrobná zóna SV“.

- ***Rodinná farma pri RD (IČ-19)*** - Je umiestnená v severozápadnej časti zastavaného územia. Zameriava sa na chov ošípaných.

Lesné hospodárstvo

Chotár obce Vyšný Žipov je prevažne odlesnený. V k.ú. obce Vyšný Žipov sú plochy lesov prevažne rozložené v severozápadnej a v menšom rozsahu v severovýchodnej časti katastra. V porastoch prevládajú dubohrabiny. Časť lesov v katastri je v správe podniku Lesy š. p., závod Vranov n.T /Lesná správa Sedliská/. Časť lesov obhospodaruje miestna /urbárska/ Spoločnosť bývalých urbarialistov Vyšný Žipov, pozemkové spoločenstvo.

Na plochách lesa je potrebné v návrhovom období ÚPN realizovať hospodárenie podľa spracovaného LHP s prihliadnutím na ochranu krajinného rázu. Lesohospodársku funkciu je potrebné zosúladiť s funkciou rekreačno-turistickou /pešie a cyklistické trasy, náučné trasy, úpravy chodníkov a informačného systému v rámci drobnej architektúry a pod./.

Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

Výrobné zariadenia veľkokapacitné regionálneho a vyššieho významu

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú umiestnené veľkokapacitné výrobné zariadenia regionálneho a vyššieho významu.

Výrobné prevádzky v obci

- **Drevovýroba Brione (IČ-17)** - Prevádzka je umiestnená na časti plochy poľnohospodárskeho dvora v severovýchodnej časti obce. Plocha prevádzky je cca 300 m².

V ÚPN sú vymedzené plochy pre rozvoj podnikateľských prevádzok nerušiacej výroby. Nové prevádzky nerušiacej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva je možné umiestniť do navrhovanej priemyselnej zóny na plochách areálu PD a v navrhovanej rozvojovej lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ v severovýchodnej časti obce.

Požiadavky na výrobné prevádzky v obci:

- Prevádzky nerušiacej podnikateľskej výroby musia byť napojené na verejnú dopravnú a technickú infraštruktúru, musia mať zabezpečenú potrebnú bezkolíznu dopravnú a technickú obsluhu výrobných funkčných plôch a musia spĺňať hygienické, protipožiarne a bezpečnostné kritériá (hlučnosť, prašnosť, zamorenia všetkých druhov odstupové vzdialenosti a pod.).

- Prípustné sú menšie prevádzky strojárkej výroby /obrábanie kovov a pod./, drevovýroby a stavebnej výroby malotonážneho charakteru, kompletizačnej dielenskej výroby, stolárskej výroby, remeselnej výroby a malovýroby, textilné a odevné prevádzky, zariadenia skladov priemyselného tovaru a podobne.

- V k.ú. obce sú neprípustné sú prevádzky ťažkého spracovateľského priemyslu súvisiace s ťažbou nerastných surovín, prevádzky chemického priemyslu ani žiadne iné, ktoré produkujú nebezpečné chemické odpady.

A.2.7.5.2 Potreba nových a reštrukturalizácia pôvodných plôch pre rozvoj hospodárskej základne

V návrhovom období ÚPN je vhodné realizovať rekonštrukciu a sanáciu plôch pôvodného areálu poľnohospodárskeho dvora pre funkcie nerušiacej podnikateľskej výroby na základe zhodnotenia externých a interných lokalizačných faktorov.

A.2.7.5.3 Vymiestňovanie škodlivých prevádzok výroby a stanovenie ochranných pásiem

V obci nie sú umiestnené významne škodlivé výrobné prevádzky určené na vymiestnenie. Pre funkcie výroby sú určené ochranné pásma:

- PHO poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby - 200 m od objektov pre zvieratá;

- PHO existujúcej výroby a navrhovanej výrobnéj zóny - 25 m po obvode od hranice vymedzenej funkčnej plochy výroby.

A.2.7.5.4 Štruktúra hospodárskej základne po zohľadnení plánovaných a uvažovaných zámerov

Funkcia výroby v obci Vyšný Žipov má lokálny význam. Navrhované riešenie ÚPN nemá zásadný vplyv na hospodársku základňu v k.ú. obce.

A.2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

ÚPN zväčšuje pôvodné /evidované/ zastavané územie na rozvojových plochách a upravuje hranicu zastavaného územia v lokalitách:

Rozvoj individuálnej bytovej výstavby - rodinné domy:

- „B5 - Pod Hôrkou Sever“ - v severnej časti obce.

Rozvoj nerušiacej podnikateľskej výroby:

- „D1 - Výrobná zóna SV“ - v severovýchodnej časti obce.

Hranica pôvodného zastavaného územia stanovená k 1.1.1990 a hranica navrhovanej úpravy zastavaného územia obce Vyšný Žipov sú vyznačené vo výkresovej časti dokumentácie ÚPN.

A.2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

- OP a manipulačné pásmo vodovodného radu VS Starina DN 1000 - 10 m od okraja potrubia na obidve strany;
- PHO 2° navrhovaného akumuláčného vodojemu v k.ú. Vyšný Žipov - vymedzené oplotením pozemku;
- PHO 2° vodného zdroja pitnej vody /studne/ pri areáli PD - vymedzené oplotením pozemku;
- PHO 2° akumuláčného vodojemu pri areáli PD - vymedzené oplotením pozemku;
- PHO cintorína po realizácii navrhovaného obecného vodovodu - 50 m od hranice pozemku cintorína;
- PHO poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby - 200 m od objektov pre zvieratá;
- PHO existujúcej výroby a navrhovanej výrobnéj zóny - 25 m po obvode od hranice vymedzenej funkčnej plochy výroby;
- PHO navrhovanej ČOV - 100 m od vonkajšieho okraja objektov ČOV;
- OP lesa - 50 m od hranice lesných pozemkov;
- OP cesty I. triedy - 50 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia;
- OP cesty III. triedy - 20 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia;
- OP rieky Topľa /významný tok/ - 10 m od brehovej čiary;
- OP pre miestne potoky a kanály /drobné toky/ - 5 m od brehovej čiary;
- Ochranné pásmo odvodňovacích kanálov - je 5 m od brehovej čiary od otvorených kanálov a 5 m od osi krytého kanála;
- OP verejných sietí vodovodu a kanalizácie do 500 mm - 1,5 m od vonkajšieho obrysu potrubia na obidve strany;
- OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 1kV do 35 kV vrátane:
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
 - pre zavesené kábelové vedenie 1 m;
- OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35kV do 110 kV vrátane - 15 m;
- OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 110kV do 220 kV vrátane - 20 m;
- OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej, regulačnej a zabezpečovacej techniky - 1 m od krajného vodiča na každú stranu;
 - pri napätí nad 110 kV - 3 m od krajného vodiča na každú stranu;
- OP elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vonkajšej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice;
- OP elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu elektrických zariadení;
- OP pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500 mm - 8 m od osi plynovodu;
- OP pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m od osi plynovodu;
- OP pre plynovod v zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 Mpa - 1 m od osi plynovodu;
- OP regulačnej stanice plynu VTL/STL a pre technologické objekty plynovodov - 8 m od obvodovej hrany pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia;
- Rešpektovať bezpečnostné pásma /BP/ plynárenských zariadení:
 - 10 m od osi plynovodu s tlakom nižším ako 0,4 Mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území;
 - 20 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 MPa do 4 Mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm;
 - 50 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 Mpa do 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou nad 350 mm;
 - 50 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou do 150 mm;

- 100 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou do 300 mm;
- 50 m od obvodovej hrany pôdorysu technologického objektu pri regulačných stanicách, filtračných stanicách a armatúrnych uzloch;
- OP pre káble spojového charakteru stanovuje príslušná STN v šírke minimálne 1 m od ostatných inžinierskych sietí uložených v zemi;
- Rešpektovať v k.ú. vyšný Žipov chránené územia národnej siete vyhlásené podľa zákona OPaK:
 - **Prírodná pamiatka PP Žipovské rameno /PP5/** - s 5. stupňom územnej ochrany a po jej obvode určené ochranné pásmo o šírke 60 m, na ktorom platí 3.stupeň územnej ochrany;
- Rešpektovať v k.ú. Vyšný Žipov prírodné biotopy európskeho a národného významu:
 - Biotopy európskeho významu:**
 - bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy;
 - nížinné a podhorské kosné lúky;
 - Biotopy národného významu:**
 - dubovo-hrabové lesy karpatské;
 - mezofilné pasienky a spásané lúky.
- Rešpektovať regionálne prvky ÚSES v k.ú. Vyšný Žipov:
 - RBc Úsek Tople od Žipova po Sol' /RBc27/;
 - RBk Topľa /RBk34/;
- Rešpektovať prvky ÚSES v k.ú. Vyšný Žipov v zmysle navrhovaných ekostabilizačných opatrení.

A.2.10 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

Záujmy obrany štátu a CO

Z hľadiska záujmov obrany štátu obec Vyšný Žipov riadi Okresný úrad Vranov nad Topľou, Odbor krízového riadenia. Obec má v grafickej forme spracovaný „Plán ukrytia obce Vyšný Žipov“ so súhrnným prehľadom o úkrytoch, „Zoznam protiradiačných úkrytov budovaných svojpomocou“, „Plán výdaja PIO“ a „Inventarizáciu prostriedkov individuálnej ochrany /PIO/“ so skladom CO v budove MŠ a výdajným miestom CO v budove Kultúrneho domu.

V ÚPN sa predpokladá rozvoj obce obytnou výstavbou prevažne v rodinných domoch a v menšom rozsahu v malopodlažných rodinných domoch. Pri novej výstavbe obytných budov sa určujú objekty pre účely CO na vytváranie úkrytov budovaných svojpomocne v závislosti od spádových vzdialeností v súlade so spracovaným „Plánom ukrytia obce Vyšný Žipov“. Priestory úmerné kapacite pre nové úkryty je potrebné vytvoriť v prípade rozvoja funkcií občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských výrobných aktivít /v nových resp. prestavovaných objektoch výroby/. Požiadavky na ochranné stavby budú riešené v súlade s vyhláškou MV SR 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov „o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany“.

Ochrana pred požiarimi

Obec mala v čase spracovania ÚPN pripravený účelový priestor pre **Hasičskú zbrojnicu (IČ-4)** vo voľných garážach pri budove Obecného úradu. Tieto priestory je potrebné kvalitatívne a priestorovo upraviť /prestavba/ tak, aby vyhovovali požiadavkám pre umiestnenie hasičského vybavenia /hasičské auto so striekačkou, protipovodňový vozík a pod./, ktoré je zároveň potrebné doplniť a modernizovať.

Obec nemala v čase spracovania ÚPN vybudovaný vodovod. V návrhovom období ÚPN sa uvažuje s vybudovaním verejného obecného vodovodu /s hydrantami/, ktorý bude zdrojom vody na hasenie požiarov. V ÚPN sú koncepčne navrhnuté verejné rozvody vodovodu. Zdroje vody na hasenie požiarov a hasiace zariadenia sa musia zabezpečiť a udržiavať v použiteľnom stave v súlade s § 15

odst.1 písm. e) zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov v návaznosti na vyhlášku MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečovaní stavieb vodou na hasenie požiarov.

V návrhovom období ÚPN je potrebné zabezpečiť údržbu hasičskej zbrojnice, zabezpečiť zdroje pitnej vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave v súlade s § 15 odst. 1 písm. e/ zákona NR SR č. 34/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

Voľné nástupné plochy a príjazdové cesty je potrebné označovať a trvalo udržiavať v súlade s § 15 odst. 1 písm. f) zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

Podmienky požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami v obci musia byť v návrhovom období územného plánu zabezpečované v súlade s všeobecne platnými predpismi a normami.

Ochrana pred povodňami

Z hľadiska ochrany pred povodňami je potrebné vytvoriť komplexný systém odvádzania dažďových vôd, vybudovať nad zastavaným územím záchytné priekopy a vykonať úpravy miestnych tokov /nevyhnutné regulácie, úpravy brehov/. Opatrenia je potrebné realizovať tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou úprav a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente /retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod./.

Výstavba v lokalitách, ktoré nie sú v súčasnosti chránené pred prietokom Q_{100} ročnej vody je podmienená zabezpečením ich protipovodňovej ochrany.

V návrhovom období ÚPN sa uvažuje s realizovaním protipovodňových úprav určených úsekov rieky Topľa a Petkovského jarka. Potrebné úpravy vodných tokov a súvisiace opatrenia požadované v k.ú. z dôvodu zabezpečenia ochrany pred povodňami sú uvedené v kapitole A.2.12.2.1 Vodné toky a odtokové pomery.

A.2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY, TVORBA KRAJINY, PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA

CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY

V katastrálnom území obce Vyšný Žipov sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v súvislosti so zákonom OPaK nachádzajú resp. do neho zasahujú:

Chránené územia národnej siete:

- **Prírodná pamiatka PP Žipovské rameno /PP5/** (vyhlásená v roku 1990, výmera 22724 m²) - zvyšok mŕtveho ramena Tople so zachovanými brehovými porastami. Na jej území platí 5. stupeň územnej ochrany a po jej obvode je určené ochranné pásmo - pás územia o šírke 60 m, na ktorom platí 3.stupeň územnej ochrany podľa § 17 ods. 8 zákona OPaK.

V blízkosti severozápadnej časti obce medzi zástavbou rodinných domov a riekou Topľa sa nachádza pozostatok pôvodného koryta rieky Topľa - mŕtve rameno rieky Topľa s pôvodnou pobrežnou vegetáciou a vodnými druhmi rastlín. Mŕtve rameno je vhodným prostredím pre liahnutie sa obojživelníkov - skokanov, ropúch a kuniek.

Chránené územia európskej siete chránených území /NATURA 2000:

- Nie sú v k.ú. vymedzené.

V katastrálnom území obce Vyšný Žipov sú ŠOP SR evidované prírodné biotopy európskeho a národného významu:

Biotopy európskeho významu:

- bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy;
- nížinné a podhorské kosné lúky;

Biotopy národného významu:

- dubovo-hrabové lesy karpatské;
- mezofilné pasienky a spásané lúky.

Realizácia zásahov, ktoré môžu poškodiť alebo zničiť biotop európskeho alebo národného významu, podlieha z hľadiska ochrany záujmov prírody vydaniu súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny podľa § 6 zákona OPaK - Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nie sú vykreslené v ÚPN z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí a stavebnom povolení a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia podľa § 9 ods. 1, písm. b/ alebo c/ zákona OPaK.

CHRÁNENÉ PARKY A CHRÁNENÉ STROMY

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú evidované chránené parky ani chránené stromy.

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Katastrálne územie Vyšný Žipov je súčasťou územia, ktoré rieši Regionálny územný systém ekologickej stability spracovaný ako súčasť VÚC Prešovský kraj. Územný systém ekologickej stability rieši celoplošnú ochranu územia, v ktorej je vyčlenený systém navzájom súvisiacich prírodných prvkov, biocentrá, biokoridory, interakčné prvky.

Biocentrá sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a obyčajne spájajú biocentrá.

Interakčné prvky zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny, pozmenenej alebo narušenej človekom.

Regionálne prvky ÚSES

Podľa Generelu NÚSES a ÚPN VÚC Prešovského kraja (2009) sa v k.ú. obce Vyšný Žipov nachádzajú alebo do neho zasahujú prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni:

- **RBc Úsek Tople od Žipova po Soľ /RBc27/** - vrbvo-topoľové brehové porasty s výskytom chránenej a ohrozenej fauny;
- **RBk Topľa /RBk34/** - vrbvo-topoľové a vrbvo-jelšové brehové porasty, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry.

Miestne prvky územného systému ekologickej stability – MÚSES

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nachádzajú miestne biokoridory hydricko-terestrické. Ďalšími významnými prvkami ekologickej stability sú porasty rozptýlenej mimolesnej zelene, najmä v okolí ciest, vodných tokov, terénnych strží, ktoré je potrebné v maximálnej možnej miere chrániť.

Miestne biokoridory (hydricko-terestrické):

- „**Petkovský jarok**“ (MBK-1) - Preteká cez severovýchodnú časť k.ú. a ďalej cez zastavané územie a centrum obce západným smerom a v západnej časti k.ú. sa vlieva do rieky Topľa ako jej ľavostranný prítok.

- „**Ľavostranný prítok Petkovského jarka - Húšťavy**“ (MBK-2) - Preteká dolinou pod pahorkami vo východnej časti k.ú. obce a do Petkovského jarka sa vlieva pri okraji východnej časti zastavaného územia.

- „**Pravostranný prítok potoka Húšťavy - Krajná hora**“ (MBK-3) - Kratší potôčik prameniáci a pretekajúci pod pahorkami v severovýchodnej časti k.ú. obce.

- „**Pravostranný prítok potoka Húšťavy - Dlhá hora**“ (MBK-4) - Kratší potôčik prameniáci a pretekajúci pod pahorkami vo východnej časti k.ú. obce.

- „**Pravostranný prítok potoka Húšťavy - Stavenec**“ (MBK-5) - Kratší potôčik prameniáci a pretekajúci pod pahorkami vo východnej časti k.ú. obce.

- „**Potok Jastrabie**“ (MBK-6) - Vyteká z pahorkov v južnej časti k.ú. obce južným smerom do k.ú. Jastrabie nad Topľou.

Ekostabilizačné opatrenia

- Do chránených území prírody /PP/ nenavrhopvať také aktivity, ktoré by mohli ohroziť predmet ochrany týchto území.
- Prvky ÚSES na všetkých úrovniach je potrebné akceptovať ako územia ochrany prírody s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia.
- Minimalizovať stavebnú činnosť v alúviách vodných tokov ako i v podmáčaných a zamokrených lokalitách.
- Pozdĺž vodných tokov zachovať disponibilné plochy pre výsadbu sprievodnej a brehovej vegetácie, predovšetkým mimo t.č. vymedzeného zastavaného územia.
- Všetky nové objekty a zariadenia sa budú realizovať mimo priestorov pobrežných pozemkov a mimo pásu územia o šírke min. 5 m od pobrežných pozemkov a to z dôvodu aby bol vytvorený priestor pre rozvoj sprievodnej vegetácie toku.
- Realizovať plochy náhradnej výsadby za asanované dreviny na vhodných voľných plochách a v lokalitách v vymedzených v ÚPN.
- Zachovať ochranu krajinných scenérií a krajinného obrazu pred znehodnotením nevhodným umiestňovaním stavieb.

Ďalšie zásady pre zabezpečenie ekostabilizačných pomerov v k.ú.:

- Pre zabezpečenie migrácie a výmeny informácií medzi živými organizmami a ich spoločenstvami je nutné v oblasti premostení umožniť voľný pohyb menších živočíchov. Pre zabezpečenie pohybu väčších živočíchov (zvierat) migrujúcich úrovňovo je nutné použiť dopravné značenie na ceste.
- Všetky úpravy potokov vrátane ich brehov z dôvodu ochrany pred prívalovými vodami, pred podmývaním a následnými zosuvmi brehov je nutné vykonávať ekologicky prijateľným spôsobom tak, aby sa v maximálnej miere zachoval prírodný charakter toku bez zmeny jeho prirodzenej trasy pri minimálnom použití umelých technických prostriedkov (betónové dlaždice apod.).
- Všetky existujúce objekty (rodinné domy, hospodárske budovy) a komunikácie, ktoré sú v priamom kontakte s tokmi a ich brehmi ďalej nerozširovať (pristavovať) smerom k nim.
- Krajnice komunikácií, ktoré sú v kontakte s tokmi a ich brehmi je nutné upraviť obrubníkmi tak aby zachytávali priame nečistoty narúšajúce ekologický charakter.
- Všetky existujúce brody je nutné zrušiť.
- Všetky existujúce trativody vyústené do potokov odvádzajúce splaškové odpadové vody z dvorov rodinných domov a ostatných objektov je nutné zrušiť, odkanalizovanie obce bude riešené verejnou kanalizáciou.
- Organizáciu odpadového hospodárstva v obci je nutné riešiť tak, aby sa do potokov a ich okolia nedostávali odpadové látky akéhokoľvek druhu.
- Na území katastra pozdĺž poľných komunikácií vytvoriť vetrolamy ako líniovú stromovú výsadbu a to z dôvodu obmedzenia veternej erózie pôdy.

ZOSUVNÉ ÚZEMIA

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú zaregistrované zosuvné územia.

RADÓNOVÉ RIZIKO

Katastrálne územie obce Vyšný Žipov spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť ďalšie využitie predmetného územia.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona Ministerstvo vymedzuje územia s výskytom stredného radónového rizika ako rizikové pre stavebné využitie. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie žiarenia z prírodného žiarenia.

A.2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

A.2.12.1 DOPRAVA

A.2.12.1.1 Konceptia dopravy v sídle

Letecká doprava

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú vybudované zariadenia leteckej dopravy. Riešené k.ú. sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V zmysle § 30 zákona č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve /Letecký zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je potrebný súhlas Dopravného úradu SR /Divízia civilného letectva/ na stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods.1, písmeno a/,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1, písmeno b/,
- zariadenia ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods.1 písmeno c/,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1 písmeno d/.

Železničná doprava

Železničná doprava nie je trasovaná v k.ú. obce. Najbližšia zastávka pre obyvateľov obce Vyšný Žipov sa nachádza vo vzdialenosti cca 3 km v obci Čierne nad Topľou na trati 443 Prešov - Vranov n.T. - Strážske - Humenné.

Cestná doprava

Cesty I. triedy:

Nadradená cesta I. triedy č.18 Prešov - Hanušovce nad Topľou - Vranov nad Topľou je trasovaná v blízkosti západnej hranice k.ú. obce /mimo k.ú./.

Zásady riešenia ciest I. triedy:

- ÚPN obce Vyšný Žipov v zmysle riešenia nadradenej dokumentácie ÚPN VÚC Prešovského kraja rešpektuje cestu I/18 v úseku Prešov - Kapušany - Lipníky - Vranov nad Topľou - Strážske v pôvodnej trase s územnou rezervou na súbežnú trasu navrhovaného cestného prepojenia Lipníky - Ubľa s možnosťou úprav prejazdnych úsekov na kategórie miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky. Navrhovaná rýchlostná komunikácia I/18 Lipníky - Ubľa je trasovaná cez západnú časť k.ú. obce.

Cesty III. triedy:

Hlavnú dopravnú kostru riešeného k.ú. Vyšný Žipov tvorí cesta III. triedy č.3608 /018216/ v trase Čierne nad Topľou - Vyšný Žipov - Skrabské. Neďaleko obce vo vzdialenosti cca 1 km juhozápadným smerom pri pravom brehu Tople sa pripája na cestu I/18. Cesta III/3608 prechádza západnou a severnou časťou zastavaného územia obce Vyšný Žipov. Na cestu III/3608 sa v severnej časti zastavaného územia obce za areálom PD napája cesta III/3609 /018217/ v trase križovatka s III/3608 Vyšný Žipov - Petkovce.

Cesty III. triedy sú vo vyhovujúcom dopravnom a technickom stave. Niektoré líniové úseky a bodové závady ciest III. triedy si vyžadujú dopravnotechnické úpravy z dôvodu dopravnej bezpečnosti. Bodové dopravné závady tvoria niektoré križovatky.

V čase spracovania ÚPN nemala Slovenská správa ciest /SSC/ v riešenom k.ú. pripravenú ani nepripravovala žiadnu investičnú aktivitu.

Zásady riešenia ciest III. triedy:

- Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 736101.
- V zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 736110;
- Rešpektovať hranice ochranného pásma mimo sídelného útvaru obce označeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov /účinnosť od 02.01.2015/.
- Pri realizácii nových lokalít v blízkosti ciest III. triedy je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Vymedzenie územia určeného na zastavanie musí rešpektovať takto stanovené ochranné pásma ciest a hranicu prípustnej hladiny hluku, v týchto pásmach nesmie byť umiestnená nová zástavba.

Miestne komunikácie:

Miestne komunikácie tvoria sieť, ktorá sa napája na cesty III. triedy. Niektoré a miestnych komunikácií majú neupravené a poškodené kryty. Technický stav miestnej cestnej dopravnej siete je prevažne účelovo vyhovujúci. Bodové dopravné závady tvoria niektoré križovatky.

Zásady riešenia miestnych komunikácií:

- V pôvodnom /existujúcom/ zastavanom území sú navrhované miestne dopravné komunikácie z dôvodu prepojenia existujúcich úzkych slepo ukončených komunikácií v zástavbe domov a zabezpečenia nutnej dopravnej obsluhy existujúcich funkčných plôch bývania a občianskej vybavenosti /hasiči, záchranná služba, odvoz smetí atď./.
- Navrhované komunikácie pri Petkovskom jarku je potrebné riešiť spoločne protipovodňovými úpravami potoka.
- V návrhovom období ÚPN je potrebné realizovať úpravy verejných miestnych automobilových komunikácií pre zlepšenie ich dopravných a technických parametrov.
- Dopravné napojenia navrhovaných rozvojových lokalít sú riešené systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu, v súlade s platnými STN a TP.
- V navrhovaných rozvojových lokalitách sú riešené nové miestne dopravné komunikácie.
- Šírkové usporiadanie miestnych komunikácií je v ÚPN riešené v súlade s STN 736110.

Účelové dopravné komunikácie:

Z dôvodu posilnenia vzájomných komunikačných väzieb medzi susednými obcami v širšom regióne je navrhovaná účelová spevnená dopravná komunikácia medzi obcou Vyšný Žipov a Jastrabie nad Topľu, táto komunikácia je súčasne riešená aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu.

Cesta je navrhovaná ako jednopruhová miestna komunikácia MOK obojsmerná s krajnicami a výhybnými miestami s diaľkovým obmedzením 80-100m v kategórii C 4/30.

Hromadné garáže

V k. ú. obce Vyšný Žipov nie sú hromadné garáže vybudované.

Spevnené plochy dopravy a parkoviská

Verejné parkovacie plochy v obci sú vybudované na rôznej technickej úrovni pri zariadeniach občianskej vybavenosti a výroby. Tento stav je účelovo vyhovujúci.

Verejné parkovacie plochy pri zariadeniach občianskej vybavenosti sú vytvorené v južnej časti centra obce vedľa komunikácie v rozsahu: cca 15 miest pri Kultúrnom dome, Obecnom úrade, pri potravinách COOP Jednota s pohostinstvom a pri bývalej Evanjelickej škole. Ďalšie parkovacie miesta sú vytvorené v rozsahu: 7 pri rímsko-katolíckom kostole, 10 pri evanjelickej škole a evanjelickej fare, 6 pri MŠ a Zdravotnom stredisku, 6 pri ZŠ, 12 pri cintoríne a Dome smútku a 10 pri existujúcom

futbalovom ihrisku. Pri ostatných zariadeniach obchodu a služieb sú vybudované účelové spevnené parkovacie plochy v celkovej kapacite cca 8 miest. Pri areáli poľnohospodárskeho dvora je pri komunikácii pred vstupom vytvorených cca 7 parkovacích miest.

Zásady riešenia statickej dopravy:

- V ÚPN sú navrhované parkovacie plochy v centre obce pri lokalite bytovej výstavby „A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum“ v rozsahu cca 12 miest. V južnej časti obce pri futbalovom ihrisku sa navrhuje parkovanie pre cca 18 áut a pri vedľajšej navrhovanej lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“ sú uvažuje parkovanie pre cca 7 áut. Pri plochách výroby pri lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ sú navrhované doplnené parkovacie plochy pre cca 7 áut.

- Existujúce verejné parkovacie plochy pri zariadeniach občianskej vybavenosti si v závislosti od konkrétnych podmienok vyžadujú celkové priestorové, dopravno-organizačné a technicko-konštrukčné úpravy pri lepšom /efektívnom/ využití existujúcich funkčných plôch, ktorými by sa zvýšil aj celkový počet parkovacích miest o cca 10% /spolu cca 5 - 8 miest/.

- Pri výstavbe nových objektov a zariadení občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby sa musia pri každom z nich vytvoriť parkoviská s kapacitou úmernou kapacite zariadenia.

- Pri realizovaní statickej dopravy /nových parkovacích miest/ v obci je potrebné dodržať podmienky v zmysle STN 736110.

Cyklistické trasy a pešie turistické trasy a chodníky

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú vybudované cyklistické trasy /chodníky/ a nie sú evidované značkové pešie turistické trasy. Pre pohyb cyklistov slúžia krajnice dopravných komunikácií.

Západne od riešeného k. ú. Vyšný Žipov sú na úpätí Slanských vrchov severojužným smerom trasované evidované cykloturistické trasy /Slanská cyklomagistrála 018/, na ktoré je možné napojenie po dopravných komunikáciách.

Zásady riešenia cyklistických trás:

- Navrhovaná účelová spevnená dopravná komunikácia medzi obcou Vyšný Žipov a Jastrabie nad Topľou bude súčasne využívaná aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu.

- Pri realizovaní cyklistických trás je potrebné dodržať ich šírkové usporiadanie v zmysle STN 736110.

Pešie plochy a komunikácie

V obci sú v malom rozsahu vybudované pešie chodníky. Pozdĺž cesty III. triedy č.3608 je jednostranný chodník na moste cez rieku Topľa a ojedinele sú úsekové chodníky zrealizované pozdĺž miestnych komunikácií. Pre peší pohyb slúžia prevažne krajnice ciest. Verejné pešie plochy sú v obci vytvorené prevažne ako nástupné pri objektoch občianskej vybavenosti - Kultúrny dom, Obecný úrad, Základná škola, Materská škola, kostoly, dom smútku, obchody a služby.

Zásady riešenia peších plôch chodníkov:

- V návrhovom období ÚPN je v zastavanom území potrebné budovať pešie chodníky vedľa ciest III. triedy a pešie minimálne jednostranné chodníky vedľa existujúcich miestnych dopravných komunikácií všade tam, kde to územno-priestorové podmienky umožňujú.

- Pri realizácii navrhovaných rozvojových lokalít budú nové /navrhované/ dopravné komunikácie riešené s minimálne jednostrannými pešími spevnenými chodníkmi.

- Pri realizovaní peších chodníkov je potrebné dodržať ich šírkové usporiadanie v zmysle STN 736110.

Areály a technické zariadenia dopravy

V k. ú. obce Vyšný Žipov sa nenachádzajú areály ani technické zariadenia dopravy.

A.2.12.1.2 Prepravné vzťahy a objemy jednotlivých druhov dopravy

Cesty III. triedy v k.ú obce Vyšný Žipov sú vzhľadom na svoju dopravne odklonenú polohu v regióne zaťažené nízkou frekvenciou osobnej a nákladnej automobilovej dopravy.

A.2.12.1.3 Systém hromadnej dopravy

Autobusová doprava

Hromadná autobusová doprava v k.ú. obce premáva po ceste III/3608 s pokračovaním do obcí Skrabské a Petkovce. Je zabezpečená autobusmi SAD. V obci sú 3 autobusové zastávky - pri Základnej škole, v centre obce a v severnej časti obce pri odbočke na Petkovce. Mimo k.ú. za mostom cez rieku Topľa je pri križovatke s nadradenou cestou I/18 umiestnená autobusová zastávka medzimestskej dopravy /Vranov n .T. - Hanušovce n.T. - Prešov/. Miesta zastávok SAD sú vyhovujúco umiestnené.

Zásady riešenia zastávok autobusovej dopravy:

- Zastávky SAD je potrebné širškovo upraviť tak, aby umožnili bezpečné zastavenie autobusov vedľa komunikácie.
- Zastávkové prístrešky je potrebné primerane architektonicky zjednotiť. Potrebné je doplnenie prechodov pre chodcov na miestach zastávok.
- V grafickej časti ÚPN sú vyznačené zastávky autobusovej dopravy a vyznačená ich pešiu dostupnosť.

A.2.12.1.4 Ochranné a hlukové pásma dopravy

Ochranné pásma

- Ochranné pásmo cesty I. triedy je 50 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia obce.
- Ochranné pásmo cesty III. triedy je 20 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia obce.

Hlukové pomery

Hlučnosť na cestách III. triedy je priaznivo nízka vzhľadom malú frekvenciu dopravy, čo je podmienené ich sekundárnym dopravným významom a odklonením od hlavných dopravných automobilových trás v regióne /cesta I/18/. Ďalším pozitívnym faktorom z hľadiska hlučnosti je, že obec je dopravné prejazdná len pre 2 dopravné koncové obce Skrabské a Petkovce.

V návrhovom období ÚPN sa predpokladá znižovanie celkovej hlučnosti vzhľadom na postupné zlepšovanie technických parametrov motorových vozidiel.

A.2.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

A.2.12.2.1 Vodné toky

Obec Vyšný Žipov z hydrologického hľadiska spadá do základného povodia rieky Topľa pretekajúcej pozdĺž západnej hranice k.ú. severojužným smerom a do čiastkového povodia miestnych potokov - Petkovského jarka a potoka Jastrabie, ktoré sú jej ľavostrannými prítokmi.

V správe SVP, š. p. sú toky Topľa, Petkovský jarok, bezmenný ľavostranný prítok Petkovského jarka v rkm zaústenia cca 1,650 s prítokmi /rkm zaústenia cca 0,400; 0,700; a 1,100/ a potok Jastrabie. V zmysle vyhlášky ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z.z. je vodný tok Topľa zaradený v zozname vodohospodársky významných vodných tokov.

Obec Vyšný Žipov na úseku vodného toku Topľa rkm 37,000 - 38,500 bola zaradená do geografickej oblasti s výskytom potenciálne významného protipovodňového rizika, pre ktoré sa spracovali mapy protipovodňového ohrozenia /MPO/ a mapy protipovodňového rizika /MPR/. Na základe týchto máp bude určený rozsah inundačného územia rieky Topľa, z čoho plynú aj obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Vo výkresovej časti ÚPN sú vyznačené záplavové čiary zobrazené na mapách protipovodňového ohrozenia.

Pre ostatné vodné toky pretekajúce v k.ú. Vyšný Žipov nebol v čase spracovania ÚPN orgánom štátnej vodnej správy určený rozsah inundačného územia v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách

a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov /vodný zákon/ § 46. Ak nie je určené inuđačné územie, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo sa považujú aj informácie z minuloročných povodní. ÚPN navrhuje rešpektovať prirodzené inuđačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby.

Organizácia SVP, š. p. participovala na vypracovaní prvého plánu manažmentu povodňového rizika povodia Bodrogu, ktorý obsahuje opatrenia na zníženie nepriaznivých následkov záplav. V geografickej oblasti Vyšný Žipov na vodnom toku Topľa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje **Pavostranná ochranná hrádza** v rkm 37,300 - 39,000 v dĺžke 1200 m s ohradzovaním pravého brehu Petkovského jarka. V riešení ÚPN je lokalita určená ako „I1 - Ochranná hrádza na rieke Topľa“.

Pre výkon správy vodných tokov je potrebné ponechať v zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významných tokov voľný pás šírky 10m a pozdĺž drobného vodného toku manipulačný pás šírky 5 m.

Pri výstavbe v navrhovaných rozvojových lokalitách pri pravom brehu Petkovského jarka pre funkciu malopodlažných bytových domov „A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum“ a funkciu výroby „D1 - Výrobná zóna SV“ je potrebné zabezpečiť ochranu objektov pred prietokom Q100-ročnej veľkej vody Petkovského jarka.

V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov je potrebné zabezpečiť ochranu územia pred prietokom Q100-ročnej veľkej vody. Pred realizáciou úprav tokov je potrebné posúdiť prietokové profily výpočtom na základe hydrologických údajov, ktoré sa musia vyžiadať od SHMÚ Bratislava, pobočka Košice.

A.2.12.2.2 Vodný potenciál územia a ochrana zdrojov

Miestny lokálny **Vodný zdroj PD /studňa/ (IČ-21) a Vodojem PD (IČ-22)** sú umiestnené pri severovýchodnom okraji areálu poľnohospodárskeho družstva /dvor PD/ Vyšný Žipov vedľa Petkovského jarka mimo zastavaného územia obce.

Zdravotné stredisko a Materská škola sú zásobované pitnou vodou zo zdroja-studne cez akumuláciu vodojem. V záujme ochrany zdravia je potrebné priestorovo chrániť tieto zariadenia a rešpektovať ich ochranné pásma.

A.2.12.2.3 Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

V k.ú. obce Vyšný Žipov západne od intravilánu v smere juh-sever je trasovaný diaľkový vodovodný rozvod východoslovenského vodárenského systému Starina - Košice, potrubie OC DN 1000. Riešenie ÚPN rešpektuje uvedené potrubie a pri realizácii akýchkoľvek aktivít na predmetnom území je potrebné dodržať jeho ochranné pásmo v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z., t.j. 2,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia a manipulačné pásmo 10 m po oboch stranách potrubia. V čase spracovania ÚPN spoločnosť VVS a.s. nepripravovala v riešenom k.ú. Vyšný Žipov výhľadové aktivity.

Pri ľavom brehu rieky Topľa v západnej časti k.ú. je umiestnený objekt **Technické zariadenie VVS Starina (IČ-23)**, ktorý je potrebné rešpektovať.

V obci Vyšný Žipov je vybudovaná sústava vodovodných rozvodov, ktorá nie je v prevádzke, pretože nie je napojená na zásobovací systém rozvodu pitnej vody. V zmysle vyjadrenia VVS a.s. č. 3254/2016/ÚVHR zo dňa 14.01.2016 navrhované riešenie napojenia verejného vodovodu v obci Vyšný Žipov na potrubie DN 1000 VS Starina - I. etapa, na ktoré má obec vydané územné rozhodnutie považuje VVS a.s. za dočasné riešenie. Definitívne riešenie je podmienené výstavbou vodojemu a prírodného výtlačného potrubia v II. etape.

ÚPN rieši napojenie na diaľkový prívod vody Starina - Košice s návrhom akumulácie vo vodojeme pre obec Vyšný Žipov. Na vyvýšenom kopci Húšťavy mimo zastavaného územia východným smerom za Petkovským jarkom je **Navrhovaný vodojem (IČ-27)** s akumuláciou pitnej vody pre potreby obce.

Prívodné potrubie DN 120 do navrhovaného vodojemu je riešené v trase vedľa Petkovského jarka. Existujúce vodovodné rozvody obce sa vo východnej časti obce napoja navrhovaným pripájacím potrubím DN 120 trasovaným z navrhovaného vodojemu.

V ÚPN obce sú v navrhovaných rozvojových lokalitách riešené nové /navrhované/ vodovodné rozvody, ktoré sa napoja na existujúcu vodovodnú sieť.

Potreba vody

V ÚPN je vypočítaná potreba vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu. Výpočet zohľadňuje navrhovaný stav bytového fondu a občianskej vybavenosti. Potreba vody pre obec Vyšný Žipov podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z.:

Počet obyvateľov obce /navrhovaný výpočtový stav/ - 1383:

- špecifická potreba vody pre obyvateľstvo: $135,0 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$

- občianska a technická vybavenosť: $25,0 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$

$k_d = 1,6$

$k_h = 1,8$

- priemerná denná potreba pre obyvateľstvo a vybavenosť:

$Q_p = (1383 \times 135,0) + (1383 \times 25,0) = 221.280,00 \text{ l.d}^{-1} = 9.220,00 \text{ l.h}^{-1} = 2,56 \text{ l.s}^{-1}$

- maximálna denná potreba:

$Q_d = Q_p \times k_d = 2,56 \times 1,6 = 4,10 \text{ l.s}^{-1}$

- maximálna hodinová potreba:

$Q_h = Q_d \times k_h = 4,10 \times 1,8 = 7,38 \text{ l.s}^{-1}$

Výrobné prevádzky, ktoré budú pitnú vodu používať na technologické účely /napr. prevádzkovú vodu/ musia oznámiť a odsúhlasiť nerovnomernosť potreby vody podľa výrobných cyklov a prevádzkových požiadaviek s prevádzkovateľom verejného vodovodu /VVS a.s./.

Celková potreba vody /pre navrhovaný stav/:

- Priemerná denná potreba vody: $Q_p = 2,56 \text{ l.s}^{-1}$

- Maximálna denná potreba vody: $Q_d = 4,10 \text{ l.s}^{-1}$

- Maximálna hodinová potreba vody: $Q_h = 7,38 \text{ l.s}^{-1}$

- Potreba požiarnej vody : $Q_{pož} = 6,7 \text{ l/s}^{-1}$

Potreba akumulácie vodojemu

V ÚPN je vypočítaná akumulácia vodojemu v zmysle vyhlášky č.684/2006 Z.z. pri zohľadnení potreby vody, kapacity zdrojov, požiarnej ochrany a zásoby pre prípad poruchy a výpadku zdrojov.

Minimálny objem vodojemu potrebný na akumuláciu vody pre navrhovaný stav stanovený v zmysle STN 75 5302:

$V_1 = Q_d \times 0,6 = 354,24 \times 0,6 = 212,54 \text{ m}^3$

Na základe výpočtu je v ÚPN Navrhovaný vodojem (IČ-27) s akumulárnym objemom 250 m³ s kótou dna v úrovni cca 205,00 m n. m., ktorý bude umiestnený nad východnou časťou obce na kopci Húšťavy.

V rámci projektovej prípravy navrhovaných rozvojových lokalít bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby je potrebné konkrétne technické podmienky a kapacitné požiadavky konzultovať a odsúhlasiť s prevádzkovateľom verejného vodovodu VVS a.s..

A.2.12.2.4 Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody v zastavanom území obce sú odvádzané priekopami, ktoré sú prevažne zaústené do rieky Topľa alebo do miestneho Petkovského jarka a jeho prítokov.

V návrhovom období ÚPN je potrebné budovať v obci komplexný systém odvádzania dažďových vôd a realizovať opatrenia na zadržanie „pridaného odtoku“ v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby.

V rámci odvádzania dažďových vôd zo spevnených plôch, komunikácií a parkovísk je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok pred ich vypustením do povrchových vôd tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 zákona č.364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov /vodný zákon/ a v zmysle požiadaviek v § 9 NV SR č.269/2010 Z.z..

A.2.12.2.5 Odvádzanie a čistenie splaškových odpadových vôd

Obec má rozostavanú a nedobudovanú verejnú kanalizáciu. V čase spracovania ÚPN boli čiastočne zrealizované rozvody tlakovej kanalizácie a **Rozostavaná ČOV (IČ-24)** v západnej časti k.ú. pri rieke Topľa.

Po posúdení už doteraz spracovaných dokumentácií a zrealizovaných častí kanalizačných rozvodov rieši ÚPN dobudovanie rozostavanej kanalizačnej sústavy v obci pri využití už vybudovaných kanalizačných sietí pokiaľ to technické a územné podmienky umožňujú vzhľadom na aktuálne miestne podmienky v obci /spádovanie odkanalizovaných území, technický stav zabudovaných rozvodov, polohu ČOV, navrhovanú trasu cesty I/18 atď./.. Dobudujú sa kanalizačné rozvody vrátane potrebných technických a technologických zariadení /potrebné prečerpacie atď./.

Existujúca rozostavaná ČOV sa využije. Potrebné je odborné prehodnotenie pôvodne navrhovanej technológie ČOV v následnej projektovej dokumentácii vzhľadom na aktuálne podmienky v obci a na technologický vývoj zariadení.

V ÚPN obce sú v navrhovaných rozvojových lokalitách výstavby navrhované nové kanalizačné rozvody, ktoré sa napoja na existujúcu dobudovanú kanalizačnú sústavu.

Do doby vybudovania obecnej kanalizácie je potrebné zabezpečiť v k.ú. obce odkanalizovanie existujúcich aj plánovaných /navrhovaných/ objektov do vodotesných žump. Obsah žump je nutné v súlade s § 36, ods.3 zákona č. 364/2004 Z.z. O vodách v znení neskorších predpisov zneškodňovať v zmluvnej čistiarni odpadových vôd.

Množstvo splaškových vôd

Množstvo splaškových vôd v obci je úmerné dennej potrebe pitnej vody:

Počet obyvateľov /navrhovaný výpočtový stav/ - 1383:

- maximálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmax} = Q_p \times k_{hmax} = 2,56 \times 3,0 = 7,68 \text{ l.s}^{-1}$$

- minimálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmin} = Q_p \times k_{hmin} = 2,56 \times 0,6 = 1,54 \text{ l.s}^{-1}$$

- produkcia znečistenia:

$$BSK_5 = 60 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$CHSK = 120 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$NL = 55 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

A.2.12.2.6 Ochranné pásma verejných vodovodov a kanalizácií

Pre existujúci vodojem PD a navrhovaný akumulatívny vodojem je potrebné rešpektovať ochranné pásmo PHO 2° vymedzené oplotením pozemku vodojemu.

Ochranné pásma verejných vodovodov musia byť zabezpečené v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia na obidve strany:

- 1,5 m pri potrubí do priemeru 500 mm vrátane,

- 2,5 m pri potrubí nad priemer 500 mm.

V pásme ochrany je zakázané:

- vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii,

- vysádzať trvalé porasty,

- umiestňovať skládky,
- vykonávať terénne úpravy.

A.2.12.2.7 Hydromeliorácie a odvodnenie poľnohospodárskej pôdy

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p.:

- Kanál krytý 04 /evid.č. 5413 088 017/, ktorý bol vybudovaný v r. 1979 o celkovej dĺžke 0,439 km v rámci stavby „OP JRD Vyšný Žipov“.
- Kanál 06 /evid. č. 5413 088 014//, ktorý bol vybudovaný v r. 1979 o celkovej dĺžke 0,302 km v rámci stavby „OP JRD Vyšný Žipov“.

V k.ú. obce Vyšný Žipov je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

ÚPN rešpektuje uvedené odvoňovacie kanály. Ochranné pásmo odvodňovacích kanálov je 5 m od brehovej čiary od otvorených kanálov a 5 m od osi krytého kanála. Prípadné križovanie a súbeh navrhovaných komunikácií a inžinierskych sietí s odvodňovacími kanálmi je potrebné realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983. Prípadné vypúšťanie odpadových vôd do kanálov je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky HMZ Hydromeliorácie š.p..

Zariadenia pre hydromelioráciu sú vyznačené vo výkresovej časti ÚPN.

A.2.12.3 ENERGETIKA

A.2.12.3.1 Elektrická energia

Pôvodný stav

V k.ú. obce Vyšný Žipov je cez západnú časť zastavaného územia v smere juh-sever trasované nadzemné vzdušné 3VN vedenie 22 kV z Vranova n. T. do Hanušoviec n. T.. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z jestvujúcich VN vedení 22 kV cez 4 stožiarové trafostanice rovnomerne umiestnené v zastavanom území. Trafostanice sú situované prevažne pri miestnych komunikáciách. Z trafostanice na dvore PD je napojený aj autoservis v areáli a cca 7 rodinných domov.

Energetická bilancia

<u>Podielové zaťaženie</u>	<u>Pi / kVA /</u>	<u>súčasnosť</u>	<u>Pd / kVA</u>
- Materská škola	10	0,6	6,0
- Základná škola	36	0,7	25,0
- Bývalá evanjelická škola = navrhovaná vybavenosť	14	0,5	7,0
- Zdravotné stredisko + Elektro + Kaderníctvo	17	0,5	8,5
- Obecný úrad + Hasičská zbrojnica + Knižnica + Pošta	18	0,6	10,8
- Rímsko-katolícky kostol	8	0,7	5,6
- Evanjelický kostol	10	0,7	7,0
- Evanjelická fara so spoločenskou miestnosťou	12	0,5	6,0
- Dom smútku	8	0,5	4,0
- Potraviny a rozl.tovar COOP Jednota + Pohostinstvo	16	0,6	9,6
- Kult.-spoločenská sála + Klub dôchodcov + Potraviny	18	0,6	10,8
- Potraviny GABI	8	0,5	4,0
- Vináreň v kaštieli /neprevádzkovaná/	10	0,6	6,0
- Umelecké kováčstvo v RD	10	0,5	5,0
- Autoservis na PD	16	0,5	8,0
- Rodinná farma pri RD	14	0,6	8,4
- Pestovateľská škôlka	12	0,5	6,0
- Futbalové ihrisko s tribúnou	8	0,5	4,0
- Čistiareň odpadových vôd /ČOV/	16	0,7	11,2
- Verejné osvetlenie	2	1,0	2,0
Spolu :	263		154,9

Pre 315 BJ v obci /303 BJ v rodinných domoch a 12 BJ v bytových domoch/ je maximálny súčasný odoberaný príkon z el. siete NN /pri uvažovaných súčasných 5,5 kVA na bytovú jednotku/:
 $315 \times 5,5 = 1732,5 \text{ kVA}$.

Celkový odhadovaný súčasný príkon pre pôvodný stav v obci: $154,9 + 1732,5 = \mathbf{1887,4 \text{ kVA}}$.

VVN a VN vedenie a transformačné stanice

Trafo stanice v obci sú stožiarové napájané vzdušnými prípojkami. VN vedenia sú prevažne vo vyhovujúcom stave. Vzhľadom na jestvujúci inštalovaný príkon transformačných staníc, počet a lokalizáciu TR je stav účelovo vyhovujúci /kapacitne nedostatočný/.

Parametre jestvujúcich transformačných staníc v k.ú. pre verejné zásobovanie v obci:

TR1 - betónová C22-2b s transformátorom 400 kVA, označenie TS1204-0001

TR2 - betónová C22-2b s transformátorom 250 kVA, označenie TS1204-0002

TR3 - oceľová do 400 kVA s transformátorom 250 kVA, označená TS1204-0003

TR4 - betónová 4-stĺpová /PD/ s predpokladaným transformátorom 250 kVA, označená TS1204-0004

Celkový predpokladaný inštalovaný príkon jestvujúcich transformačných staníc pre maloodber je **1150 kVA**.

Jestvujúce transformačné stanice v k.ú. pre zásobovanie iných subjektov v obci:

TR5 - betónová 2,5-stĺpová, pre VS Starina - táto trafostanica pri rieke Topľa nie je v správe VSD.

Sekundárne rozvody

Elektrická NN sieť v obci je riešená prevažne ako vzdušná na betónových podperných stĺpoch /bodoch/. Sekundárne elektrické rozvody NN sú realizované lanami AlFe prierezu 70/11 mm², 42/7 mm², 35 mm², 25/4 mm², resp. vzdušným izolovaným kábelom 1 - AES 4x70 mm². Trasy NN rozvodov sú situované pozdĺž miestnych komunikácií, resp. cez predzáhradky rodinných domov.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie ciest a chodníkov je v súčasnosti riešené na podperných stĺpoch NN vedenia. Pôvodné svietidlá o elektrickom príkone 2x36 W boli v prevažnej miere vymenené za úsporné svietidlá LED. Verejné osvetlenie je po rekonštrukcii a je vo vyhovujúcom stave.

Návrh riešenia

Pri realizácii navrhovaných rozvojových funkcií v ÚPN /obytnéj výstavby, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby a technickej infraštruktúry/ na nových plochách, je potrebné v závislosti od konkrétnych podmienok zabezpečiť požadovaný príkon novými trafostanicami alebo výmenou existujúcich transformátorov s vyšším inštalovaným príkonom.

V návrhu rozvojových funkcií sú v ÚPN riešené nové NN rozvody, ktoré sa napoja na existujúce rozvody alebo na existujúce resp. navrhované trafostanice.

Riešenie ÚPN rešpektuje ochranné pásma existujúcich elektrických vedení a zariadení podľa Zákona 251/2012.

Vzhľadom na to, že ÚPN nerieši časovú postupnosť výstavby, je potrebné pri územnom konaní pred realizáciou nových rozvojových lokalít overiť výpočtom stav elektrickej siete, ktorý objektívne posúdi navrhované riešenie konkrétnej lokality v obci z hľadiska prúdových a napätových pomerov, kvality dodávky elektriny, umiestnenia transformačných staníc, potreby výmeny distribučných transformátorov a potrebných úprav VN a NN vedení.

V ÚPN je bilancia celkového energetického výkonu pre bytový fond vypočítaná podľa príslušnej metodiky "Pravidlá pre elektrizačnú sústavu č.2" vydanéj SEP v roku 1983, tabuľka č.2 a č.4.. Výpočet energetickej bilancie zohľadňuje navrhovaný stav bytového fondu a občianskej vybavenosti. Pre výpočet požadovaného súčasného elektrického príkonu zo siete je použitý vzorec podľa STN 332130:

$P_{súč.} = N \times P_{inšt.} \times \beta$

- kde N je počet bytových jednotiek,

- $P_{inšt.}$ je celkový inštalovaný požadovaný príkon zo siete pre 1 bytovú jednotku,

- β je súčasnosť - koeficient pre N bytových jednotiek, β je hodnota uvedená v spomínanej STN pre 1 až 100 bytových jednotiek.

LOKALITA A1:

V lokalite A1 je navrhovanou prestavbou pôvodnej budovy Domu služieb riešený 1 malopodlažný bytový dom /BD/ s kapacitou 12 BJ .

Uvažujeme byty kategórie "A" s príkonom Pinšt. = 7 kVA, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 12 \times 7 \times 0,35 = 29,40$ kVA.

Lokalita A1 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete v súlade s pripraveným projektovým zámerom prestavby existujúcej budovy na bytový dom.

LOKALITA A2:

V lokalite A2 sa predpokladá v 1. etape výstavba 1 malopodlažného bytového domu /BD/ s kapacitou 12 BJ.

Uvažujeme byty kategórie "A" s príkonom Pinšt. = 7 kVA, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 12 \times 7 \times 0,35 = 29,40$ kVA.

Lokalita A2 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete v blízkosti existujúcej trafostanice TR2 /zvýšenie výkonu navrhovanou úpravou transformátora/.

LOKALITA B1 - DOPLNENIE EXISTUJÚCEJ ZÁSTAVBY RD:

Lokalita B1 nie je územne jednotná. Tvoria ju navrhované doplnené RD v celom zastavanom území obce. Predpokladá sa doplnenie výstavby cca 7 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom Pinšt. = 9 kVA, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 7 \times 9 \times 0,35 = 22,05$ kVA.

Doplnené nové RD sa navrhujú napojiť v závislosti od konkrétnej polohy z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete.

LOKALITA B2:

V lokalite B2 /hlavné rozvojové územie/ sa predpokladá výstavba cca 7 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom Pinšt. = 9 kVA, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 7 \times 9 \times 0,35 = 22,05$ kVA.

Lokalita B2 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete po realizácii navrhovanej trafostanice TR6.

LOKALITA B3:

V lokalite B3 sa predpokladá výstavba cca 3 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom Pinšt. = 9 kVA, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 3 \times 9 \times 0,35 = 9,45$ kVA.

Lokalita B3 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete, ktorá sa v tejto časti obce doplní navrhovanou trafostanicou TR6.

LOKALITA B4:

V lokalite B4 sa predpokladá výstavba cca 4 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom Pinšt. = 9 kVA, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 4 \times 9 \times 0,35 = 12,60$ kVA.

Lokalita B4 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete predĺžením existujúceho vzdušného vedenia.

LOKALITA B5:

V lokalite B5 sa predpokladá výstavba cca 4 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom Pinšt. = 9 kVA, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 4 \times 9 \times 0,35 = 12,60$ kVA.

Lokalita B5 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete.

LOKALITA C1:

V lokalite C1 na južnom okraji obce, ktorá je vymedzená pre zmiešané funkcie športu a rekreácie sa predpokladá výstavba menšieho športového ihriska, detského ihriska, altánkov so sedením a 1 objektu vybavenosti /bufet apod./, prípadne menší penzión s ubytovaním do 25 lôžok.

Požadovaný príkon $P_n = 18$ kVA.

Lokalita C1 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete v blízkosti existujúcej trafostanice TR2 /zvýšenie výkonu navrhovanou úpravou transformátora/.

LOKALITA D1:

Lokalita D1 v severovýchodnej časti obce vedľa existujúceho areálu PD je navrhovaná pre funkcie nerušiacей malotonážnej nízkokapacitnej podnikateľskej výroby. Vzhľadom na to, že nie sú určené druhy a kapacity výrobných prevádzok predpokladá sa celkový požadovaný príkon $P_n = 100$ kVA.

Lokalita D1 sa navrhuje napojiť z existujúcej trafostanice TR4 na ploche dvora PD, ktorá sa výkonovo upraví úmerne potrebám konkrétnych výrobných prevádzok.

LOKALITA G1:

V lokalite G1 v severnej časti obce sa navrhuje zväčšenie cintorína východným smerom. Požadovaný príkon $P_n = 3$ kVA.

Lokalita G1 sa navrhuje napojiť na existujúci rozvod cintorína zemným káblom.

LOKALITA F1:

V lokalite F1 sa navrhuje akumulčný vodojem obce na kopci Húšťavy mimo zastavaného územia cca 200m východným smerom.

Požadovaný príkon $P_n = 5$ kVA.

Lokalita F1 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete zemným káblom trasovaným vedľa navrhovanej príjazdovej komunikácie k vodojemu.

Navrhované trafostanice

Navrhovaná kiosková trafostanica **TR6 400 kVA** je riešená na okraji južnej časti obce z dôvodu navrhovaných rozvojových lokalít obytnej výstavby rodinných domov B2 a B3. Napojenie sa navrhuje izolovaným vzdušným vedením z existujúceho hlavného 22 kV VN vedenia trasovaného vo vzdialenosti cca 220 m západným smerom.

V prípade potreby zriadenia ďalších transformačných staníc TR je potrebné ich umiestniť na verejne prístupné miesta s možnosťou trvalého prístupu. Nové distribučné TR je potrebné navrhovať čo najbližšie do centra predpokladaných odberov. Miesto osadenia nových TR a dĺžky NN vývodov z TR musia zohľadňovať požiadavky na bezpečnosť distribúcie elektriny a kvalitu napätia. Jednotlivé vývody z TR je potrebné navrhovať v závislosti od predpokladaného zaťaženia /cca do 500m/.

Rekonštrukciu existujúcich a výstavbu nových trafostaníc v návrhovom období ÚPN je potrebné realizovať v súlade s postupnosťou výstavby v k.ú. obce vzhľadom na konkrétne podmienky a požiadavky v každej lokalite výstavby.

Navrhované úpravy transformačných staníc

TR č.	Inštalovaný výkon TR v kVA	Poznámka	Inštalovaný výkon TR v kVA
	Jestvujúci stav		Navrhovaný stav
TR1	400	Ponechať	400
TR2	250	Rekonštrovať /výmena transformátora/	400
TR3	250	Rekonštrovať /výmena transformátora/	400
TR4	250/predpokl.PD/	Rekonštrovať /výmena transformátora/	400
TR6	-	Navrhovaná kiosková	400
Spolu	1150 kVA		2000 kVA

Celkový súčasný príkon požadovaný pre novonavrhované stavby je: **$P_n = 268,55$ kVA.**

Celkový inštalovaný príkon všetkých trafostaníc pre maloodber v obci je $P_{inšt.} = 1150$ kVA a po realizácii navrhovaného riešenia je $P_i = 2000$ kVA. Oproti súčasnému stavu dôjde k zvýšeniu inštalovaného príkonu transformátorov o 850 kVA.

Ochranné pásma elektrických zariadení

OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 1kV do 35kV vrátane:

- pre vodiče bez izolácie 10m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- pre zavesené kábelové vedenie 1m;

OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane: - 15m;

OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane: - 20m;

OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:

- pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej, regulačnej a zabezpečovacej techniky: - 1 m od krajného vodiča na každú stranu;
- pri napätí nad 110 kV: - 3 m od krajného vodiča na každú stranu;

OP elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vonkajšej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice;

OP elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu elektrických zariadení.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé látky alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prenosovej sústavy.

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

Vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať voľný pruh pozemkov - bezlesie - v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách zvislých káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je 1m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky.

V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.

Alternatívna výroba elektrickej energie

V čase spracovania ÚPN neboli v obci evidované alternatívne druhy výroby energie. V prípade, že v návrhovom období ÚPN vzniknú požiadavky na budovanie alternatívnych zdrojov /malé vodné elektrárne, veterné elektrárne a pod./ je potrebné ich zosúladiť s podmienkami ochrany prírody a ochrany životného prostredia.

A.2.12.3.2 Plyn

Vedľa západnej hranice k.ú. je trasované diaľkové plynovodné potrubie VTL DN 300 PN 4,0, z ktorého je vedená odbočka do obce Vyšný Žipov do **Regulačnej stanice VTL/STL (IČ-25)** umiestenej na západnom okraji intravilánu. Odtiaľ je vybudovaný rozvod STL cez obec s pokračovaním do obce Skrabské.

Rozšírenie existujúcich odberateľov plynu a napojenie navrhovaných lokalít obytnej výstavby, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby /aj podnikateľských subjektov/ je v ÚPN riešené novými plynovodnými rozvodmi napojením na prevádzkované plynárenské zariadenia a prevádzkované plynovodné STL rozvody, ktoré sú umiestnené v blízkosti navrhovaných územných lokalít.

V riešení ÚPN sú vymedzené ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení SPP - distribúcia a. s., zmysle zákona 251/2012 Z.z. Pri zriaďovaní stavieb v k.ú. obce je potrebné rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení v súlade s §79 a §80 zákona č. 251/2012 Z.z.. Pokyny na výstavbu a prevádzkovanie plynárenských zariadení sú stanovené v zákonných postupoch a ustanoveniach zákona 251/2012 Z.z., zákona č. 50/1976 Z.z., vyhl. MPSVaR SR č. 508/2009 Z.z., vyhl. MH SR č. 265/1999 Z.z. a príslušných STN. Postup a podmienky budúceho pripájania odberateľov, priemyselných alebo obytných zón na distribučnú sieť v správe SPP - distribúcia a.s. sa nachádzajú v schválenom prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete.

Plynofikáciu navrhovaných lokalít ako aj rozptýlených rodinných domov a ostatných objektov na voľných pozemkoch v zastavanom území je potrebné konzultovať pred spracovaním následnej projektovej dokumentácie s SPP - distribúcia a.s. RC Košice, LC Michalovce, s prevádzkovateľom plynárenských zariadení a s oddelením prípravy investícií, z hľadiska technického riešenia a hydraulického prepočtu svetlosti potrubia prípadných novonavrhovaných rozvodov a prepočtu ekonomickej efektívnosti plynofikačného projektu.

Všetky rozvojové projekty plynárenských zariadení viazané na investičný vstup SPP - distribúcia a.s. sú podmienené ich ekonomickou návratnosťou v zmysle vnútorných pravidiel SPP - distribúcia a.s..

Výpočtová potreba plynu /zohľadňuje kategórie odberateľov podľa bytového fondu/:

V ÚPN je vypočítaná potreba plynu pre bytový fond a občiansku vybavenosť. Výpočet zohľadňuje navrhovaný stav bytového fondu a občianskej vybavenosti.

Priemerné špecifické potreby:

- varenie stravy	0,18 m ³ /hod.	180 m ³ /rok
- príprava TUV	0,30 m ³ /hod.	400 m ³ /rok
- vykurovanie bytov v RD	1,50 m ³ /hod.	3600 m ³ /rok
- vykurovanie bytov v BD	1,00 m ³ /hod.	1800 m ³ /rok
potreba pre b.j. v RD spolu	1,98 m ³ /hod.	4180 m ³ /rok
potreba pre b.j. v BD spolu	1,48 m ³ /hod.	2380 m ³ /rok

Uvedené hodnoty odporúča „Smernica č. 7/89 SPP š.p. Bratislava.

Potreba plynu v tis. m³/rok pre pôvodný stav /rok 2016/:

315 BJ = 303 v RD + 12 v BD

- Potreba plynu pre obyvateľov v tis. m³/rok:

Rok	pre b.j. v RD	pre b.j. v BD	spolu pre b.j.
2016	1266,54	28,56	1295,10

- Pre občiansku vybavenosť sa uvažuje s 30% potreby plynu pre obyvateľov: 388,53 tis. m³/rok

- Rekapitulácia potreby plynu pre obec Vyšný Žipov /pôvodný stav/: Rok 2016

obyvateľstvo 1295,10

vybavenosť 388,53

spolu 1683,63 tis. m³/rok.

Potreba plynu v tis. m³/rok pre navrhovaný stav /rok 2035/:

V návrhovom období ÚPN sa predpokladá výpočtový nárast o cca 49 b.j. /25 v RD a 24 v BD/:

364 BJ = 328 v RD + 36 v BD

- Potreba plynu pre obyvateľov v tis. m³/rok:

Rok	pre b.j. v RD	pre b.j. v BD	spolu pre b.j.
2035	1371,04	85,68	1456,72

- Pre občiansku vybavenosť sa uvažuje s 30% potreby plynu pre obyvateľov: 437,02 tis. m³/rok

Rekapitulácia potreby plynu pre obec Vyšný Žipov /navrhovaný stav/: Rok 2035

obyvateľstvo 1456,72

vybavenosť 437,02

spolu 1893,74 tis. m³/rok.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

- OP regulačnej stanice plynu VTL/STL a pre technologické objekty plynovodov - 8 m od obvodovej hrany pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia;
- OP pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500 mm - 8 m od osi plynovodu;
- OP pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m od osi plynovodu;
- OP pre plynovod v zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 Mpa - 1 m od osi plynovodu;

Bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

- 10 m od osi plynovodu s tlakom nižším ako 0,4 Mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území;
- 20 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 MPa do 4 Mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm;
- 50 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 Mpa do 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou nad 350 mm;
- 50 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou do 150 mm;
- 100 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou do 300 mm;
- 50 m od obvodovej hrany pôdorysu technologického objektu pri regulačných staniciach, filtračných staniciach a armatúrnych uzloch.

A.2.12.3.3 Teplo

Prevažná väčšina objektov bývania a občianskej vybavenosti v obci je zásobovaná teplom z vlastných kotolní napojených na plyn. Niektoré rodinné domy sekundárne využívajú doplnkové vykurovanie tuhým palivom /drevo/ lokálne s vykurovacím telesom v miestnostiach /teplovzdušný krb, sporák/ alebo centrálne s kotlom na tuhé palivo umiestneným v kotolni /v spodnej časti domu - suterén, pivnica, alebo v zníženej zadnej prízemnej časti domu - sklad/.

V návrhovom období ÚPN sa predkladá aj naďalej primárna výroba tepla v obci v plynových kotolniach v rámci jednotlivých objektov /prevažne rodinné domy/. Nové samostatné kotolne nie sú navrhované.

A.2.12.4 TELEKOMUNIKÁCIE

A.2.12.4.1 Telekomunikačné zariadenia

Trasy podzemných telekomunikačných vedení

V k.ú. obce Vyšný Žipov sú trasované podzemné oznamovacie vedenia ST /Slovak Telekom a.s./, ktoré sú vyznačené vo výkresovej časti ÚPN. Trasy podzemných káblovodov ST a trasy podzemných elektrických vedení ST nie sú v k.ú. evidované. Existujúce podzemné oznamovacie vedenia ST sú v riešení ÚPN zohľadnené a rešpektované.

Miestna telefónna sieť

Obec Vyšný Žipov patrí do správy Slovak Telecom a.s.. Miestne telekomunikačné rozvody MTS sú zrealizované vzdušné na stĺpoch vedľa komunikácií. V budove Obecného úradu na 1.NP je umiestená rozvodňa.

Ochranné pásma pre spoje

Podľa STN 73 6005 káble spojového charakteru majú ochranné pásmo v šírke 1 m od ostatných sietí uložených v zemi. Ochranné pásmo od uložených káblov je 1 m od plášťa krajného kábla. Pre súbeh a križovanie podzemných inžinierskych vedení platí STN 736005.

A.2.12.4.2 Stav a nároky na telefonizáciu

Pre ďalší rozvoj telefónnej siete sa predpokladá stupeň telefonizácie 1,0 - 1,5. Pre občiansku vybavenosť sa predpokladá potreba cca 30 liniek.

Pri riešení projektových dokumentácií nových a upravovaných miestnych komunikácií, plánovaných lokalít pre novú obytnú výstavbu /BD a RD/, resp. lokalít pre podnikateľskú činnosť a pod., je potrebné vymedziť koridor - trasu pre následné uloženie tf. káblov, pričom pri návrhu umiestnenia trasy tf. káblov je potrebné postupovať so zohľadnením ostatných existujúcich, resp. novobudovaných inžinierskych sietí v rámci platných priestorových noriem. Nové trasy tf. káblov budú vedené prevažne pozdĺž komunikácií v koridore s ostatnými inžinierskymi sieťami pokiaľ to priestorové podmienky vzhľadom na požadované odstupové vzdialenosti umožňujú. Napojovacie body pre telefónne stanice novej obytnej výstavby /BD a RD/ ako aj občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby budú konkrétne riešené ako súčasť územno-právneho konania výstavby novej konkrétnej lokality.

A.2.12.4.3 Zariadenia siete mobilných telefónov

Pre účely mobilnej telefónnej siete slúži *Stožiarový vykrývač (IČ-26)* umiestnený v severovýchodnej časti k.ú. na kopci Krajná hora.

A.2.12.4.4 Miestny rozhlas

Miestny rozhlas je ovládaný z rozhlasovej ústredne situovanej v budove Obecného úradu. Odtiaľ je vedený vzdušný vývod prevažne na oceľových stĺpoch verejného osvetlenia, na ktorých sú osadené reproduktory.

A.2.12.4.5 Príjem TV signálu

Príjem televízneho signálu je zabezpečený satelitmi respektíve pomocou televíznych antén osadených na strechách domov /vysielač Dubník/. V severovýchodnej časti k.ú. je na kopci Krajná hora umiestnený televízny *Stožiarový vykrývač (IČ-26)*.

A.2.12.4.6 Kábelová miestna televízia

Obec Vyšný Žipov nemá vybudovanú miestnu kábelovú televíziu.

A.2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Faktory pozitívne ovplyvňujúce životné prostredie:

- Odklonená poloha obce od urbanistických centier regiónu.
- Odklonená poloha obce vedľa hlavnej dopravnej urbanizačnej osi - cesty I/18.
- Primerané zastúpenie plôch lesa na celkovej výmere k.ú..
- Dobré zastúpenie obytnej zelene v záhradách na pozemkoch rodinných domov.

Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie:

- Poloha poľnohospodárskeho dvora v zastavanom území - vplyv a ohrozenie obytného územia obce (zápach, hlučnosť, prašnosť, dopravná obsluha ťažkými strojmi).
- Trasovanie cesty III. triedy cez zastavané územie a centrum obce - vplyv na obytné prostredie (hlučnosť, prašnosť, dopravná bezpečnosť).
- Ohrozenia prvkov ÚSES - plochy poľnohospodárskeho dvora a úseky dopravných komunikácií pri vodných tokoch.

- V čase spracovania ÚPN nedobudovaná verejná kanalizácia v obci.
- V čase spracovania ÚPN nedobudovaný verejný vodovod s akumuláciou.

V návrhovom období ÚPN bude hlavný dôraz kladený na zachovanie alebo obnovenie stabilizačných funkcií všetkých zložiek životného prostredia. Vnútri sídla to znamená vytvorenie nezávadných podmienok pre bývanie, mimo sídla ide o efektívne využívanie prírodného potenciálu krajiny so zachovaním ekostabilizačnej funkcie nevyhnutnej pre život fauny a flóry.

Návrh územného plánu obce Vyšný Žipov rešpektuje Regionálny územný systém ekologickej stability spracovaný ako súčasť VÚC PSK.

Územný plán obce Vyšný Žipov je podľa zákona EIA strategickým dokumentom pripravovaným pre oblasť územného plánovania, ktorý je predmetom posudzovania - **povinné hodnotenie** - podľa § 4 ods. 1 zákona EIA.

Požiadavky z hľadiska posúdenia strategického dokumentu:

- Pri realizácii činností v katastrálnom území obce Vyšný Žipov v období po schválení územného plánu obce Vyšný Žipov je potrebné rešpektovať podmienky a požiadavky určené v „Záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu - územného plánu obce Vyšný Žipov“ č.OU-VT-OSZP-2017/000888-050 zo dňa 23.01.2017, ktoré vydal Okresný úrad Vranov nad Topľou - odbor starostlivosti o životné prostredie.
- Riešenie ÚPN rešpektuje podmienky a požiadavky určené v uvedenom Záverečnom stanovisku v rozsahu podľa zápisu z „Prerokovania informácie na zdôvodnenie zohľadnenia pripomienok k Záverečnému stanovisku /č.OU-VT-OSZP-2017/000888-050/“ zo dňa 07.04.2017 vykonaného na Okresnom úrade Vranov nad Topľou - odbor starostlivosti o životné prostredie.

A.2.13.1 VYUŽITIE ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI ÚZEMIA

Problematika ekologickej únosnosti územia je riešená v časti „A.2.11 Návrh ochrany prírody, tvorba krajiny, prvky územného systému ekologickej stability a ekostabilizačné opatrenia“.

Z hľadiska ekologickej únosnosti územia má zásadný význam realizácia navrhovaných rozvojových zámerov.

A.2.13.2 ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Voda

Vody z k.ú. Vyšný Žipov odvádza rieka Topľa, do ktorej sa z ľavej strany vlieva miestny Petkovský jarok pretekajúci centrom obce z východu na západ. Potoky majú vo svojej hornej kopcovej časti väčší spád. Nevyrovnanosť spádovej krivky podmieňuje eróznú činnosť.

V rámci zlepšenia kvality vody musia prevádzky výroby a výrobných služieb zabezpečiť likvidáciu priemyselných odpadov a čistenie odpadových vôd tak, aby boli dodržané platné legislatívne predpisy z hľadiska ochrany životného prostredia. Toky tečúce cez zastavané územie obce si vyžadujú čistenie a úpravy v súlade s protipovodňovými opatreniami.

Z hľadiska pôsobenia zástavby obce na čistotu vôd sa v návrhovom období ÚPN predpokladá zlepšenie stavu vzhľadom na predpokladané dobudovanie verejnej kanalizácie s ČOV, do ktorej budú následne zaústené objekty v zastavnom území obce.

Problematika „vody“ s určením návrhových opatrení je komplexne riešená v časti „A.2.12.2 Vodné hospodárstvo“.

Ovzdušie

Územie v severnom cípe Toplianskej nivy pod úpäťm Beskydského predhoria na hranici Hanušovskej a Mernickej pahorkatiny v širšom okolí riešenej obce predstavuje z hľadiska čistoty ovzdušia relatívne homogénny priestor. Kotliny a údolia sú v prevažnej miere postihnuté lokálnymi

zdrojmi znečistenia, zvlášť v prípade inverzných situácií, vrcholové oblasti sú naopak atakované diaľkovým prenosom emisií. Relatívnu homogénnosť územia narušajú priestory kumulácie zdrojov a činností spôsobujúcich znečistenie ovzdušia (priemyselné plochy, koncentrácia dopravy a pod.). Najvýznamnejšie sa na znečistení ovzdušia (emisie NO_x, CO, SO₂, sekundárna prašnosť) v záujmovom území podieľajú stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia (priemysel a tepelné hospodárstvo).

Obec Vyšný Žipov má vzhľadom na polohu v prírodnom prostredí vyhovujúci stav z hľadiska znečistenia ovzdušia. Negatívny vplyv majú len miestne zdroje, hlavne poľnohospodársky dvor v zastavanom území obce.

Pôda

V návrhovom období ÚPN je potrebné rozvíjať ďalšiu zástavbu mimo súčasného zastavaného územia len v nevyhnutnom rozsahu v súlade s už pripravenými a realizovanými zámermi a ďalej na pôde obce zahrnúť do zastavaného územia, ktorého hranice boli stanovené k 1.1.1990 v zmysle schválených nasledujúcich úprav zastavaného územia. Na plochách mimo zastavaného územia sú to lokality súvisiace s územím obce na jej okrajových častiach. Každá nová výstavba na celom území obce je podmienená odhrnutím vrchnej časti pôdy do hĺbky cca 25 cm. Táto pôda sa využije pri rekultivácii neplodných plôch alebo okolia iných stavieb.

V ÚPN je potrebné dodržať príslušné ustanovenia zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č.508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č.220/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení neskorších predpisov.

Problematika pôdy s určením návrhových opatrení je komplexne riešená v časti „A.2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely“.

Zeleň

Väčšie plochy lesa sú rozložené na nízkych pahorkoch v juhovýchodnej časti a v menšom rozsahu aj v severovýchodnej časti k.ú. obce. Plochy trvalo trávnatých porastov /pasienky/ sa nachádzajú vo východnej a severovýchodnej časti k.ú..

Vyšný Žipov je známy bohatou vegetáciou v intraviláne, ktorú tvoria prevažne plochy súkromnej zelene - záhrady a sady pri rodinných domoch.

Verejná zeleň v zastavanom území je zastúpená menšími plochami pri kostoloch a objektoch občianskej vybavenosti, zeleňou na cintoríne, sprievodnou zeleňou pri vodných tokoch a komunikáciách. Celkovo je verejná zeleň v zastavanom území prevažne nekoordinovaná a živelná.

Parková zeleň:

Parková zeleň v obci nie je zastúpená.

Menšie parkovo upravené plochy:

Menšie parkovo upravené plochy verejnej zelene sú umiestnené v centre obce pri Obecnom úrade, pri Kultúrnom dome, pri rímsko-katolíckom a pri evanjelickom kostole. Parkovo upravenú zeleň v obci skladbou tvoria prevažne zatrávnené plochy s dekoratívnym charakterom bez významnejšej sadovníckej hodnoty doplnené stromami /smrek, tuja/ a okrasnými krami. Na spevnenej ploche pri vstupoch do budov sú doplnené betónové kvetináče.

Parkovo upravená plocha vedľa areálu rímsko-katolíckeho kostola je vhodná pre funkciu verejnej obecnej parkovej zelene po celkovom kvalitatívnom zhodnotení, doplnení sadovnícky vhodnej zelene a doplnení drobnej architektúry /altánky, lavičky, koše, osvetlenie atď./.

Ďalšie menšie parkovo upravené plochy v obci sú zastúpené len v malom rozsahu pri niektorých objektoch občianskej vybavenosti a na niekoľkých voľných plochách vedľa miestnych komunikácií.

Sprievodná, ochranná a izolačná zeleň:

Sprievodná zeleň je rozložená na menších voľných plochách v celom zastavanom území obce prevažne vedľa dopravných komunikácií. Tvoria ju trávnaté plochy ojedinele doplnené rôznymi drevinami /prevažne náletové kroviny/.

Vo východnej časti obce za obytnou zástavbou rodinných domov vedľa ľavého brehu Petkovského jarka je navrhovaná plocha pre sprievodnú zeleň v lokalite „G2 - Zeleň pri Petkovskom potoku Východ“.

Menšia plocha pre nízku okrasnú sprievodnú zeleň je navrhovaná v južnej časti obce pri navrhovanej lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna Juh“.

Pri rozvojovej lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ musí byť po obvode navrhovanej funkčnej plochy výroby smerom k Petkovskému jarku a k plochám zelene rodinných domov vytvorený pás ochrannej a izolačnej zelene šírky min. 10m.

Zeleň školských a výchovných zariadení:

Zeleň školských a výchovných zariadení je umiestnená v školských areáloch /ZŠ a MŠ/. Má štandardnú sadovnícku hodnotu. Najviac ozdobných krovín a drevín je v areáli Základnej školy, ktorá sa zameriava na pestovanie našich aj introdukovaných druhov. Z dosádzaných druhov je zastúpená prevažne tuja.

Zeleň pri športových zariadeniach:

Zeleň pri športových zariadeniach v obci je zastúpená len v malom rozsahu. Tvoria ju prevažne trávnaté plochy pri futbalovom ihrisku.

Zeleň kultových zariadení a cintoríny:

Zeleň kultových zariadení je sústredená pri kostoloch /evanjelický a rímsko-katolícky/ v širšej centrálnej časti obce, pri Dome smútku v severnej časti obce a na ploche cintorína. Tvoria ju trávnaté plochy, niekoľko listnatých a ihličnatých stromov a náletové dreviny.

Cintorín (IČ-26) - Je umiestnený na okraji severnej časti obce. Z kapacitných dôvodov sa v ÚPN sa *navrhuje zväčšenie cintorína* - v severovýchodnej časti obce na voľnej ploche vedľa existujúceho cintorína východným smerom v lokalite „G1 - Zväčšenie cintorína Sever“. Ochranné pásmo cintorína je určené v rozsahu 50 m od hranice pozemku po obvode vymedzenej funkčnej plochy cintorína.

Zeleň pri bytových domoch:

Zeleň pri 2 existujúcich bytových domoch v obci tvoria zatrávnené plochy živelne doplnené okrasnými stromami /smrek, tuja/ a krami.

Na nových plochách navrhovanej výstavby malopodlažných bytových domov v lokalitách **A1 - V centre obce** a „**A2 - Roveň JUH**“ je potrebné zrealizovať kultivovanú výsadbu zelene okrasnými listnatými a ihličnatými stromami a okrasnými krami - lipa, smrek, tuja a pod..

Zeleň pri rodinných domoch:

Zeleň pri rodinných domoch je v súkromnom užívaní a pozostáva z ovocných sádov, zeleninárskych plôch a predzáhradok, ktoré plnia prevažne okrasnú funkciu.

Zásady navrhovania zelene:

- Doplnenie a komplexné úpravy menších parkovo upravených plôch v centre obce.
- Doplnenie a skvalitnenie zelene občianskej vybavenosti.
- Kvalitatívne a estetické zhodnotenie rumovištných plôch výsadbou zelene.
- Doplnenie ochrannej a izolačnej zelene vo výrobnom areáli PD, v polohe smerom k obytnej zástavbe.
- Doplnenie ochrannej a izolačnej zelene pri rozvojovej lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ po obvode navrhovanej funkčnej plochy výroby smerom k Petkovskému jarku a k plochám zelene rodinných domov v šírke min. 10m.
- Doplnenie verejnej parkovo upravenej zelene v športovom areáli existujúceho futbalového ihriska.
- Doplnenie nízkej sprievodnej zelene pri navrhovanej lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“.

- Navrhované zväčšenie cintorína v severovýchodnej časti obce na voľnej ploche vedľa existujúceho cintorína východným smerom v lokalite „G1 - Zväčšenie cintorína Sever“.
- Úpravy cintorína pre zlepšenie organizačných, priestorových, funkčno-prevádzkových a estetických podmienok.
- Navrhovaná sprievodná zeleň v lokalite „G2 - Zeleň pri Petkovskom potoku Východ“.

Podľa § 48 ods.3 zákona 543/2002 O ochrane prírody sú obce povinné viesť evidenciu pozemkov vhodných na náhradnú výsadbu a sú povinné zabezpečovať výsadbu drevín na vhodných obecných pozemkoch. V ÚPN sú pre tento účel navrhnuté plochy verejnej zelene v lokalitách obce:

- na parkovo upravených plochách verejnej zelene v centre obce;
- na voľných plochách verejnej sprievodnej zelene v zastavanom území obce;
- na plochách navrhovanej sprievodnej zelene v lokalite G2.

Hlukové pomery

Hlučnosť na ceste III. triedy je priaznivo nízka vzhľadom malú frekvenciu dopravy, čo je podmienené sekundárnym dopravným významom tejto komunikácie daným jej odklonením od hlavných dopravných automobilových trás v regióne /cesta I/18/ a jej dopravnou prejazdnosťou len pre 2 koncové obce Skrabské a Petkovce.

V obci je umiestnený areál poľnohospodárskeho dvora, ktorý sa zameriava prevažne na živočíšnu výrobu - chov dobytka. V areáli sú umiestnené aj menšie prevádzky výroby a výrobných služieb. Vzhľadom na svoju polohu v blízkosti obytnej zástavby je celý areál PD možným potenciálnym lokálnym zdrojom hlučnosti.

V návrhovom období ÚPN sa predpokladá znižovanie celkovej hlučnosti vzhľadom na postupné zlepšovanie technických parametrov motorových vozidiel.

Odpady

Nakladanie s odpadmi v obci sa riadi „Programu odpadového hospodárstva obce Vyšný Žipov“. Je riešené prostredníctvom firmy FURA s.r.o. Rozhanovce. Komunálny odpad občania umiestňujú do Kuka nádob. Ďalší odpad sa separuje do vriec. V obci sú umiestnené veľkokapacitné kontajnery.

V čase spracovania ÚPN bol v zmysle údajov poskytnutých Obecným úradom objem vyvezeného komunálneho odpadu v obci v rozsahu cca 186 ton/rok. V ďalších rokoch sa v návrhovom období ÚPN predpokladajú približne zhodné množstvá produkovaného odpadu - cca 150 ton za rok. V návrhovom období ÚPN je potrebné vykonávať zber triedeného komunálneho odpadu pre zložky povinné zo zákona o odpadoch.

V severnej a západnej časti k.ú. obce sú v zmysle vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované 4 skládky odpadov /upravené - prekrytie, terénne úpravy a pod./. Určené lokality sú umiestnené na rôznych miestach. Nemajú charakter skládok, ale sú to pôvodne viac znečistené neupravené plochy, ktoré boli v predchádzajúcom období priebežne čistené a kultivované.

V čase spracovania ÚPD prebiehalo územné konanie a následne bolo vydané rozhodnutie o umiestnení stavby číslo k.č.sp. 287/2016-004 „Vyšný Žipov - Zberný dvor“ zo dňa 03.03.2017.

Zberný dvor (IČ-28) je v ÚPN obce Vyšný Žipov vymedzený a vyznačený v rozsahu uvedeného územného rozhodnutia pri severovýchodnej časti obce vedľa zastavaného územia.

Radónové riziko

Katastrálne územie obce Vyšný Žipov spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť ďalšie využitie predmetného územia.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona Ministerstvo vymedzuje územia s výskytom stredného radónového rizika ako rizikové pre stavebné využitie. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie žiarenia z prírodného žiarenia.

Environmentálne záťaž

V k.ú. obce Vyšný Žipov sú na základe výpisu Informačného systému environmentálnych záťaží Slovenskej republiky evidované **pravdepodobné environmentálne záťaž**:

1. - Názov EZ: VT /041/ Vyšný Žipov - skládka odpadov Húšťavy - Nižné polia
 - Názov lokality: skládka odpadov Húšťavy - Nižné polia
 - Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
 - Stupeň priority: EZ so strednou prioritou /K35 - 65/
 - Registrovaná ako: A - pravdepodobná environmentálna záťaž.
2. - Názov EZ: VT /042/ Vyšný Žipov - skládka odpadov za PD
 - Názov lokality: skládka odpadov za PD
 - Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
 - Stupeň priority: EZ so strednou prioritou /K35 - 65/
 - Registrovaná ako: A - pravdepodobná environmentálna záťaž.

Pravdepodobné environmentálne záťaž môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia predmetného územia.

A.2.14 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Zdroje a ťažba nerastných surovín

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov v zmysle zákona č.44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva - banský zákon - v znení neskorších predpisov.

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín a nie sú v ňom evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č.44/1988.

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú určené prieskumné územia pre vyhradené nerasty.

A.2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

Zvýšenú ochranu v k.ú. obce Vyšný Žipov si z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny vyžaduje chránené územie národnej siete Prírodná pamiatka „Žipovské rameno“ /PP5/ v zmysle podmienok a opatrení uvedených v časti „A.2.11 Návrh ochrany prírody, tvorba krajiny, prvky územného systému ekologickej stability a ekostabilizačné opatrenia“.

V riešení funkčných plôch v k.ú. obce sú vymedzené ochranné pásma pre konkrétne funkcie - výroba /poľnohospodárska a priemyselná/, doprava /cesty I. a III. triedy/, technická infraštruktúra /vodojem, vodovod, ČOV, kanalizácia, elektrické, plynovodné a telekomunikačné rozvody a zariadenia/, cintorín, vodné zdroje, vodné toky.

A.2.16 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Podľa typu súčasnej krajiny patrí západná časť k.ú. medzi poľnohospodársku krajinu pri ľavom brehu rieky Topľa a východná časť k.ú. medzi neosídlenú až sporadicky osídlenú krajinu, ktorú tvoria plochy lesných a trvalo trávnatých porastov.

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p. - kanál krytý 04 /evid.č. 5413 088 017/ a kanál 06 /evid. č. 5413 088 014/. V k.ú. obce Vyšný Žipov je vybudované aj detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Členenie plôch poľnohospodárskej pôdy podľa BPEJ je zrejme z výkresovej časti dokumentácie.

Výmery v k.ú. obce Vyšný Žipov na základe oficiálnych štatistických údajov - pôvodný stav:

- celková výmera: 9.326.151 m²

- výmery podľa hlavných funkcií:

- zastavané plochy = 486.637 m²
- vodné plochy = 211.901 m²
- plochy lesných pozemkov = 2.986.796 m²
- ostatné plochy = 111.363 m²
- poľnohospodárska pôda: 5.529.454 m², z toho:
 - orná pôda = 3.205.114 m²
 - trvalo trávnaté porasty = 2.078.381 m²
 - záhrady = 177.794 m²
 - ovocné sady = 68.165 m²

Výmery v k.ú. obce Vyšný Žipov - Návrh ÚPN:

- celková výmera: 9.326.151 m²

- výmera zastavaného územia obce /návrh/: 1.017.370 m²

- výmera mimo zastavaného územia v k.ú. obce /návrh/: 8.308.781 m²

V návrhovom období ÚPN je potrebné dodržať príslušné ustanovenia zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č.508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č.220/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení neskorších predpisov.

V návrhovom období ÚPN je potrebné rozvíjať ďalšiu zástavbu mimo súčasného zastavaného územia len v nevyhnutnom rozsahu v súlade s už pripravenými a realizovaným zámermi a ďalej na pôde obce zahrnujúcej do zastavaného územia, ktorého hranice boli stanovené k 1.1.1990 v zmysle schválených nasledujúcich úprav zastavaného územia. Na plochách mimo zastavaného územia sú to lokality súvisiace s územím obce na jej okrajových častiach. Pri zábere pôdy mimo zastavaného územia sa podľa možností prednostne využijú pozemky s nižšou bonitnou triedou Každá nová výstavba na celom území obce je podmienená odhrnutím vrchnej časti pôdy do hĺbky cca 25 cm. Táto pôda sa využije pri rekultivácii neplodných plôch alebo okolia iných stavieb.

V návrhovom období ÚPN sa ochrana PPF a LPF musí realizovať v súlade s platnými zákonnými predpismi. Záber PPF a LPF je zdokumentovaný v ÚPN obce a bude prerokovaný podľa príslušného zákona.

Pri použití pôdy na navrhované rozvojové stavebné zámery je potrebné postupovať s dodržaním podmienok určených v „Udelení súhlasu k návrhu budúceho možného využitia poľnohospodárskej pôdy pre územný plán obce Vyšný Žipov“ Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov.

V navrhovaných rozvojových urbanistických lokalitách obce a v lokalitách podliehajúcich plateniu odvodov za záber PPF plochy s BPEJ 0602002, 0302002, 0302005. Výpočet ceny odvodov je uvedený v tabuľke č.4.

V lokalite B3 sa upúšťa od platenia odvodov na výstavbu navrhovanej trafostanice TR6 /verejnoprospešná stavba/.

V lokalite B5 sa upúšťa od platenia odvodov na existujúcu stavbu areálu Domu smútku /verejnoprospešná stavba/. Pre výstavbu rodinných domov sa uplatňuje zníženie o 30 % z dôvodu napojenia na existujúce zastavané územie.

V lokalite E1 sa upúšťa od platenia odvodov na výstavbu komunikácie 1/18 /verejnoprospešná stavba/.

V lokalite I1 sa upúšťa od platenia odvodov na výstavbu protipovodňovej hrádze /verejnoprospešná stavba/.

ÚPN nenavrhuje záber lesného pôdneho fondu /LPF/ v katastrálnom území obce Vyšný Žipov. Záber PPF je zdokumentovaný v tabuľkovej časti ÚPN.

A.2.17 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Širšie vzťahy

V návrhovom období ÚPN sa nevažujú zásadné zmeny v štruktúre osídlenia z hľadiska širších vzťahov. Riešené k.ú. obce Vyšný Žipov významne ovplyvní realizácia navrhovanej úpravy cesty I/18 na rýchlostnú komunikáciu.

V ÚPN obce Vyšný Žipov sa navrhuje nové dopravné prepojenie účelovou komunikáciou z obce Vyšný Žipov južným smerom do obce Jastrabie nad Topľou s možnosťou napojenia na existujúcu dopravnú komunikáciu Jastrabie n.T. - Vranov n.T., čím sa výrazne podporia komunikačné väzby okolitých obcí v regóne.

Krajinno-ekologický potenciál

Katastrálne územie obce Vyšný Žipov má ekologickú stabilitu s dostatočným zastúpením prírodných prvkov. Navrhované riešenie ÚPN zohľadňuje krajinno-ekologický potenciál k.ú. a nezasahuje rozvojovými plochami do vymedzených území ochrany prírody a krajiny.

Kultúrno-historický potenciál

Obec Vyšný Žipov má potenciál pre rozvíjanie kultúrno-historických hodnôt v zastavanom území v rámci objektov nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri NKP: rímsko-katolícky kostol, kaštieľ, hrob s náhrobkom a viackultúrne sídlisko /z obdobia praveku, mladšej doby kamennej, doby bronzovej, staršej doby železnej a stredoveku/.

Sídelný potenciál

Územný rozvoj obce rešpektuje prírodné podmienky /poloha rieky Topľa a Petkovského jarka, konfigurácia terénu, poloha lesných porastov, hodnotnejšie poľnohospodárske pôdy/ a územno-technické danosti /trasy hlavných dopravných komunikácií, hlavné trasy a zariadenia technickej infraštruktúry, poloha výrobného areálu/.

Obec Vyšný Žipov je kompaktné sa rozvíjajúce vidiecke sídlo, ktorého hlavné smery rozvoja sú po obvode pôvodnej urbanistickej štruktúry - rozvoj bývania prevažne juhovýchodným smerom, rozvoj športu a rekreácie južným smerom a rozvoj výroby severovýchodným smerom.

A.2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Obec Vyšný Žipov je rozvojovým sídlom v štruktúre osídlenia. Leží mimo vyšších sídelných štruktúr, vedľa hlavnej dopravnej a urbanizačnej osi v ceste I/18 v prírodnom prostredí pri rieke Topľa. Vyšný Žipov je spádová stredisková obec miestneho významu, ktorá sa nachádza v okrese Vranov nad Topľou v Prešovskom kraji. V návrhovom období ÚPN sa nepredpokladá zásadná zmena v štruktúre osídlenia.

V návrhovom období ÚPN sa bude rozvoj obce Vyšný Žipov usmerňovať podľa nasledujúcich limitov a regulatívov:

A.2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA PRE FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGENNE JEDNOTKY

Ťažiskové plochy obce Vyšný Žipov budú sústredené v zastavanom území, ktoré tvorí základný priestorový funkčne homogénny urbanistický útvar.

Celkovo bude územie obce Vyšný Žipov viacfunkčné s monofunkčnými aj polyfunkčnými plochami. Funkcia bývania v rodinných domoch a malopodlažných bytových domoch bude hlavnou funkciou v zastavanom území obce.

ÚPN navrhuje rozvoj funkčných plôch obce v lokalitách:

Bývanie:

- *navrhované malopodlažné bytové domy* - v centre obce v lokalite „A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum“ prestavbou objektu Domu služieb v súlade s pripraveným projektovým zámerom a v južnej časti obce v lokalite „A2 - Roveň Juh“ na voľných plochách v zastavanom území obce;
- *navrhované rodinné domy* - v zastavanom území obce v lokalitách: „B1 - Doplňenie existujúcej zástavby RD“, „B2 - Pod Húšťavou JV“, „B3 - Medzi cestami Juh“, „B4 - Pri mŕtvom ramene SZ“ a na ploche mimo pôvodného zastavaného územia v lokalite „B5 - Pod Hôrkou Sever“;

Občianska vybavenosť:

- *navrhované umiestnenie Hasičskej zbrojnice* - v centre obce v budove Obecného úradu;
- *navrhované umiestnenie Denného stacionára pre starších občanov* - v centre obce vo voľných priestoroch v jednej z existujúcich budov v závislosti od konkrétnych možností - Obecný úrad, Kultúrny dom, bývalá Evanjelická škola, prípadne iný vhodný objekt v obci;
- *navrhované alternatívne funkcie občianskej vybavenosti /obchod, služby, administratíva, dopĺňajúce školské, sociálne a zdravotnícke funkcie, záujmové združenia, kluby, a pod./* - v centre obce v nevyužívanom zariadení pôvodnej Evanjelickej školy;

Šport:

- *navrhované športové funkcie /menšie ihrisko a pod./* - v južnej časti obce v lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“;
- *doplňenie športových funkcií /menšie ihrisko a pod./* - v areáli existujúceho futbalového ihriska v južnej časti obce;

Rekreácia:

- *navrhované menšie rekreačné funkcie /menší penzión, detské ihrisko, bazén, amfiteáter a pod./* - v južnej časti obce vedľa areálu futbalového ihriska v lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“;

Výroba:

- *navrhovaná nerušiaca podnikateľská výroba* - v severovýchodnej časti obce vedľa existujúceho areálu poľnohospodárskeho dvora v lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“;

Doprava:

- *navrhovaná úprava cesty I. triedy č.18 na rýchlostnú komunikáciu I/18 Lipníky – Ubl'a* v zmysle schválenej predchádzajúcej projektovej dokumentácie a ÚPN VÚC Prešovského kraja v lokalite „E1 - Cesta I/18 Západ k.ú.“;

- **potrebné úpravy ciest I. triedy, III. triedy a miestnych dopravných komunikácií** - súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov;
- **navrhovaná účelová dopravná komunikácia Vyšný Žipov - Jastrabie nad Topľou** - trasovaná v strednej a južnej časti k.ú., súčasne navrhovaná aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu.
- **doplnené miestne komunikácie v pôvodnej zástavbe** - z dôvodu prepojenia existujúcich úzkych slepo ukončených komunikácií a zabezpečenia nutnej dopravnej obsluhy plôch bývania a občianskej vybavenosti v obci /hasiči, záchranná služba, odvoz smetí atď./;
- **navrhované miestne komunikácie** - v k.ú. obce v zmysle riešenia ÚPN,
- **navrhované pešie chodníky** - pri cestách III. triedy, pri existujúcich a navrhovaných miestnych komunikáciách;
- **navrhované parkovacie plochy** - v centre obce pri navrhovanej lokalite bytovej výstavby A1, v južnej časti obce pri futbalovom ihrisku a pri navrhovanej športovo-rekreačnej lokalite C1;
- **doplnené verejné parkovacie plochy** - pri existujúcich zariadeniach verejnej občianskej vybavenosti a výroby v zastavanom území obce všade tam kde to územné a priestorové pomery umožňujú;

Technická infraštruktúra:

- **navrhovaný vodojem** - na kopci vedľa zastavaného územia obce východným smerom v lokalite „F1 - Vodojem Húšťavy Východ“;
- **navrhovaná trafostanica TR6** - v južnej časti obce v súlade s riešením rozvojových lokalít rodinných domov B2 s B3;
- **doplnenia a potrebné úpravy rozvodov, objektov a zariadení technickej infraštruktúry /vodovod, kanalizácia, plynovod, elektrorozvody a telekomunikačné rozvody/** - v k.ú. obce pre zabezpečenie kapacitných a technických požiadaviek;
- **navrhované rozvody, objekty a zariadenia technickej infraštruktúry /vodovod, kanalizácia, plynovod, elektrorozvody a telekomunikačné rozvody/** - v k.ú. obce v zmysle riešenia ÚPN;

Verejná zeleň a cintoríny:

- **navrhované zväčšenie cintorína** - v severovýchodnej časti obce na voľnej ploche vedľa existujúceho cintorína východným smerom v lokalite „G1 - Zväčšenie cintorína Sever“
- **navrhovaná sprievodná zeleň** - v juhozápadnej časti obce v lokalite „G2 - Zeleň pri Petkovskom potoku Východ“;
- **navrhovaná ochranná a izolačná zeleň** - v severovýchodnej časti obce po obvode navrhovanej lokality nerušiacej výroby D1;

Komunálna vybavenosť:

- **potrebné úpravy zberného dvora** - pri severovýchodnej časti obce mimo zastavaného územia v súlade so schváleným projektovým zámerom obce;

Ochrana a starostlivosť o životného prostredie, protipovodňová ochrana:

- **navrhovaná ľavostranná protipovodňová hrádza na rieke Topľa** - v severozápadnej časti k.ú. v lokalite „I1 - Ochranná hrádza na rieke Topľa SZ“;
- **navrhovaná protipovodňová úprava Petkovského jarka** - v zastavanom území obce a vedľa východnej časti zastavaného územia;
- **všetky potrebné protipovodňové úpravy vodných tokov ich prítokov** - v k.ú. obce.

A.2.18.2 URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

- 2.1 Rešpektovať navrhované funkčné využitie plôch v katastrálnom území obce Vyšný Žipov určené v ÚPN vo výkrese č.2: „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:5000 a vo výkrese č.7: „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie ťažiskového územia s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:2000.
- 2.2 Rešpektovať navrhované dopravné riešenie určené vo výkrese č.3 „Dopravné vybavenie obce“ v mierke 1:5000.

- 2.3 Na celom katastrálnom území obce Vyšný Žipov sú neprípustné funkcie veľkovýroby a hospodárske funkcie, ktoré podstatne menia funkčnú náplň obce v rámci sústavy osídlenia.
- 2.4 Nová obytná výstavba v obci sa môže realizovať iba na existujúcich a navrhovaných plochách stavebných pozemkov.
- 2.5 Začatie výstavby nových objektov je podmienené zrealizovaním prístupovej cesty k pozemku.
- 2.6 V priestorovej hierarchii zástavby obce je potrebné zachovanie a rešpektovanie miestnych dominánt, ktorými sú veže kostolov.
- 2.7 Rešpektovať prípustnosť navrhovanej výškovej hladiny objektov na území obce.
- 2.8 V obci sa nenavrhuje vyhlásenie stavebnej uzávery.
- 2.9 Rešpektovať v zastavanom území vymedzenú centrálnu časť obce určenú vo výkrese č.2 „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:5000 a vo výkrese č.7 „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie ťažiskového územia obce s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:2000. V určených centrálnych častiach obce je potrebné podporovať a dopĺňať funkcie občianskej vybavenosti, verejnej parkovej zelene a verejných peších plôch a verejných dopravných plôch /komunikácie a parkovíská/.

A.2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE BÝVANIA

- Objekty pre bývanie môžu byť rodinné domy a malopodlažné bytové domy.
- Každá funkčná plocha bývania musí mať prístup z verejnej komunikácie.
- Na plochách bývania je neprípustné umiestnenie prevádzok vplývajúcich na okolie hlukom, prachom a zamorením každého druhu.

Zásady a regulatívy pre malopodlažné bytové domy:

- K hlavnej funkcii bývania v malopodlažných bytových domoch môže byť priradená ako doplnková funkcia občianskeho vybavenia.
- Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 25% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.
- Na plochách bývania v malopodlažných bytových domoch sú neprípustné funkcie výroby.
- Pri každom malopodlažnom bytovom dome musia byť vytvorené parkovacie alebo garážové miesta kapacitne úmerné počtu bytov.
- Maximálny počet nadzemných podlaží malopodlažných bytových domov je 3 vrátane podkrovia.
- Pri výstavbe v navrhovanej rozvojovej lokalite malopodlažných bytových domov „A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum“ pri pravom brehu Petkovského jarka je potrebné zabezpečiť ochranu objektov pred prietokom Q100-ročnej veľkej vody Petkovského jarka.

Zásady a regulatívy pre rodinné domy:

- K hlavnej funkcii bývania v rodinných domoch môžu byť priradené ako doplnkové funkcie občianskeho vybavenia, služieb, nerušiacej výroby a rekreácie.
- Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 45% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.
- K hlavnej funkcii bývania v rodinných domoch môžu byť priradené doplnkové plochy a objekty slúžiace ako hospodárske zázemie pre vlastnú spotrebu.
- Doplnkové funkcie služieb a nerušiacej výroby na plochách bývania v rodinných domoch sú prípustné len ako nerušiace malé prevádzky (napr. remeselné) výlučne malotonážneho charakteru pri dodržaní legislatívnych a normatívnych kritérií - hygienické, požiarne a bezpečnostné predpisy.
- Na plochách bývania v rodinných domoch je neprípustná živočíšna veľkovýroba, veľkochov úžitkových zvierat za účelom predaja a veľkokapacitné mechanizované pestovanie. Chov domácich zvierat je možné realizovať len v rozsahu vlastnej spotreby. Rastlinná poľnohospodárska produkcia je na plochách bývania v rodinných domoch prípustná len v rozsahu vlastnej spotreby.
- Na plochách rodinných domov je možné použiť spôsob zástavby:
 - samostatne stojacimi rodinnými domami,
 - zlúčenými rodinnými domami spojenými na spoločnej hranici pri užších šírkových pomeroch susediacich parciel,
 - výnimočne radovými rodinnými domami pri požiadavke hustej zástavby na šírko- obmedzených pozemkoch.
- Spôsob zástavby rodinných domov prispôsobí okolitej zástavbe pri rešpektovaní stavebnej čiary, ktorá je tvorená pôdorysnou spojnicou hrán domov čelných uličných fasád.

- Maximálny počet nadzemných podlaží rodinných domov je 2 a podkrovie.

A.2.18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE FUNKČNE ZMIEŠANÉ PLOCHY BÝVANIA V RODINNÝCH DOMOCH A OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Funkčne zmiešané plochy pre bývanie v rodinných domoch a občiansku vybavenosť:

- Funkciu bývania v rodinných domoch a funkcie občianskej vybavenosti je možné realizovať na vymedzenej zmiešanej funkčnej ploche bez vzájomného podielového obmedzenia rozsahu ich funkčného využitia a bez obmedzenia vzájomného pomeru ich funkčných plôch.
- K hlavnej zmiešanej funkcii môžu byť priradené ako doplnkové funkcie rekreácie a verejnej zelene.
- Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 25% z funkčnej plochy hlavnej zmiešanej funkcie.
- Na funkčne zmiešanej ploche pre bývanie v rodinných domoch a občiansku vybavenosť je neprípustná je živočíšna veľkovýroba, veľkochov úžitkových zvierat za účelom predaja a veľkokapacitné mechanizované pestovanie. Chov domácich zvierat je možné realizovať len v rozsahu vlastnej spotreby. Rastlinná poľnohospodárska produkcia je prípustná len v rozsahu vlastnej spotreby.
- K hlavnej zmiešanej funkcii môžu byť priradené doplnkové plochy a objekty slúžiace ako hospodárske zázemie pre vlastnú potrebu.
- Každá zmiešaná funkčná plocha pre bývanie v rodinných domoch a občiansku vybavenosť musí mať prístup z verejnej komunikácie.
- Pri každej prevádzke na zmiešanej funkčnej ploche pre bývanie v rodinných domoch a občiansku vybavenosť musia byť vytvorené parkovacie plochy úmerné účelu prevádzky.
- Spôsob zástavby stavebných objektov sa prispôsobí okolitej zástavbe pri rešpektovaní stavebnej čiary, ktorá je tvorená pôdorysnou spojnicou hrán domov čelných uličných fasád.
- Stavby zmiešanej funkcie a bývania a občianskej vybavenosti môžu mať maximálne 3 nadzemné podlažia vrátane podkrovia.
- Verejne prístupné stavby a prevádzkové plochy budú riešené pre možný prístup osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu.
- Funkcie výrobných služieb sú prípustné len ako nerušiace malé prevádzky (napr. remeselné) výlučne malotonážneho charakteru pri dodržaní legislatívnych a normatívnych kritérií - hygienické, požiarne a bezpečnostné predpisy.

A.2.18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

- Funkcie občianskeho vybavenia je potrebné umiestňovať v centrálnej časti obce a ďalej v ťažiskových častiach obce, v miestach kríženia hlavných komunikačných osí, pri existujúcich zariadeniach občianskej vybavenosti a v lokalitách s výhodnou polohou vzhľadom na dostupnosť. Malé prevádzky obchodu a služieb je možné umiestňovať ako doplnkovú funkciu na plochách bývania v rozsahu celého zastavaného územia obce.
- Každá funkčná plocha občianskej vybavenosti musí mať prístup z verejnej komunikácie.
- K hlavnej funkcii občianskej vybavenosti môžu byť priradené ako doplnkové funkcie bývania, športu, rekreácie, nerušiacej výroby a verejnej zelene.
- Funkcie výrobných služieb a nerušiacej výroby sú prípustné len ako nerušiace malé prevádzky (napr. remeselné) výlučne malotonážneho charakteru pri dodržaní legislatívnych a normatívnych kritérií - hygienické, požiarne a bezpečnostné predpisy.
- Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 40% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.
- Pri každom zariadení občianskej vybavenosti musia byť vytvorené parkovacie plochy úmerné kapacite zariadenia.
- Spôsob zástavby stavieb občianskej vybavenosti sa prispôsobí okolitej zástavbe pri rešpektovaní stavebnej čiary, ktorá je tvorená pôdorysnou spojnicou hrán domov čelných uličných fasád.
- Stavby občianskej vybavenosti môžu mať maximálne 3 nadzemné podlažia vrátane podkrovia.
- Verejne prístupné stavby a prevádzkové plochy občianskej vybavenosti musia byť riešené pre možný prístup osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu.

Stavby súvisiace s funkciou občianskeho vybavenia:

- Základná škola /ZŠ/;
- Materská škola /MŠ/;

- Bývalá Evanjelická škola /nevyužívaná/ - navrhované alternatívne funkcie občianskej vybavenosti;
- Kultúrny dom so spoločenskou sálou;
- Zdravotné stredisko;
- Obecný úrad, Pošta, knižnica a hasičská zbrojnica;
- Rímsko-katolícky kostol;
- Evanjelický kostol;
- Dom smútku;
- Evanjelická fara so spoločenskou miestnosťou;
- Stavby obchodov, stravovania a ubytovania na území obce;
- Stavby služieb na území obce.
- Denný stacionár /pripravovaný/ pre dôchodcov a postihnutých občanov v obci - vhodné sú voľné priestory v budovách občianskej vybavenosti: MŠ, Zdravotné stredisko, Kultúrny dom, Obecný úrad, pôvodná /nevyužívaná/ Evanjelická škola atď..

A.2.18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE ŠPORTU

- Funkcie športu je potrebné umiestňovať na vymedzených plochách v obci vyznačených vo výkresoch č.2 a č.7 hlavne v lokalite existujúceho areálu futbalového ihriska v južnej časti obce, pri školských zariadeniach občianskej vybavenosti a ďalej v lokalitách s výhodnou polohou vzhľadom na dostupnosť.
- Každá funkčná plocha športu musí mať prístup z verejnej komunikácie.
- K hlavnej funkcii športu môžu byť priradené ako doplnkové funkcie občianskej vybavenosti, rekreácie a verejnej zelene.
- Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 35% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.
- Pri každom zariadení športu musia byť vytvorené parkovacie plochy úmerné kapacite zariadenia.
- Na plochách športu sú neprípustné funkcie výroby.
- Stavby športu môžu mať maximálne 3 nadzemné podlažia vrátane podkrovia.
- Verejne prístupné prevádzkové plochy a stavebné objekty športu musia byť riešené pre možný prístup osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu.

Stavby súvisiace s funkciou športu:

- Futbalové ihrisko s objektom zázemia a tribúnou.
- Obecné tenisové ihrisko.
- Navrhované športové /multifunkčné/ ihrisko v lokalite C1.
- Verejné športové multifunkčné a monofunkčné ihriská /hádzaná, malý futbal, tenis, volejbal, basketbal atď./ v obci.

A.2.18.7 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE FUNKČNE ZMIEŠANÉ PLOCHY ŠPORTU A REKREÁCIE

- Zmiešané funkcie športu a rekreácie je potrebné umiestňovať na vymedzených funkčných plochách v obci vyznačených vo výkresoch č.2 a č.7 hlavne v lokalite „C3 - Športovo-rekreačná zóna JUH“ v južnej časti obce.
- Funkcie športu a funkcie rekreácie je možné realizovať na vymedzenej zmiešanej funkčnej ploche bez vzájomného podielového obmedzenia rozsahu ich funkčného využitia a bez obmedzenia vzájomného pomeru ich funkčných plôch.
- Na funkčne zmiešanej ploche športu a rekreácie je neprípustná funkcia výroby.
- K hlavnej zmiešanej funkcii môžu byť priradená ako doplnkové funkcie občianskej vybavenosti a verejnej zelene.
- Doplnkové funkcie občianskej vybavenosti nesmú presiahnuť 45% z funkčnej plochy hlavnej zmiešanej funkcie.
- Na funkčne zmiešanej ploche pre šport a rekreáciu je neprípustná je živočíšna veľkovýroba, veľkochov úžitkových zvierat za účelom predaja a veľkokapacitné mechanizované pestovanie.
- Každá zmiešaná funkčná plocha športu a rekreácie musí mať prístup z verejnej komunikácie.

- Pri každej stavbe a prevádzke na zmiešanej funkčnej ploche pre šport a rekreáciu musia byť vytvorené parkovacie plochy úmerné účelu stavby.
- Maximálny počet nadzemných podlaží stavieb športu a rekreácie je 3 nadzemné podlažia vrátane podkrovia.
- Verejne prístupné stavby a prevádzkové plochy športu a rekreácie budú riešené pre možný prístup osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu.
- Stavby športu a rekreácie musia byť umiestňované tak, aby boli dodržané odstupové vzdialenosti v zmysle platných protipožiarnych, hygienických predpisov a noriem.
- Výsadbu drevín na plochách zmiešanej funkcie športu a rekreácie je potrebné realizovať miestnymi druhmi drevín, ktoré sú súčasťou druhovej skladby okolitých lesných porastov.

Stavby súvisiace so zmiešanou funkciou športu a rekreácie:

- Navrhované stavby a menšie objekty pre športovo-rekreačné využitie /altánky, detské ihriská, bazén, bufet, doplnkové športové a rekečné služby apod./ v lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“.

A.2.18.8 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE VÝROBY

- Funkcie výroby je potrebné umiestňovať na vymedzených plochách v obci vyznačených vo výkresoch č.2 a č.7, hlavne v lokalite existujúceho areálu poľnohospodárskeho dvora a na ploche navrhovanej nerušiackej výroby v lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ v severovýchodnej časti obce.
- Plocha areálu poľnohospodárskeho dvora je vymedzená ako funkčne zmiešaná plocha pre funkcie poľnohospodárskej a priemyselnej výroby. Nevyužívané plochy areálu poľnohospodárskeho dvora sú vhodné pre funkcie nerušiackej podnikateľskej výroby a výrobných služieb.
- Na vymedzenej zmiešanej funkčnej ploche výroby je možné realizovať funkcie poľnohospodárskej a priemyselnej výroby bez vzájomného podielového obmedzenia rozsahu ich funkčného využitia a bez obmedzenia vzájomného pomeru ich funkčných plôch.
- Každá funkčná plocha výroby musí mať prístup z verejnej komunikácie.
- Stavby a prevádzky výroby sa môžu umiestňovať na vymedzených funkčných plochách výroby pri splnení požadovaných hygienických, protipožiarnych a bezpečnostných predpisov, kritérií a noriem.
- K hlavnej funkcii výroby môžu byť priradené ako doplnkové funkcie občianskej vybavenosti, dopravy a technickej infraštruktúry.
- Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 25% z funkčnej plochy hlavnej zmiešanej funkcie.
- K hlavnej funkcii výroby je vhodné priradiť funkciu ochrannej zelene, ktorú je potrebné umiestňovať v polohách susediacich s obytnými plochami obce.
- Nepripustné je umiestňovať na funkčnej ploche výroby funkciu bývania a funkciu rekreácie.
- Na ploche výroby je nepripustný výskyt objektov pre trvalé bývanie.
- Pri každom zariadení výroby musia byť vytvorené parkovacie plochy úmerné kapacite zariadenia resp. výrobnej prevádzky.
- Stavby výroby môžu mať maximálne 2 nadzemné podlažia, celková výška stavby je maximálne 10 metrov, technické zariadenia výroby môžu byť vyššie len v odôvodnených prípadoch do 15 m.
- Pri ploche navrhovanej výroby v rozvojovej lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ musí byť po obvode navrhovanej funkčnej plochy výroby smerom k Petkovskému jarku a plochám zelene rodinných domov vytvorený pás ochrannej a izolačnej zelene šírky min. 10m.
- Pri výstavbe v navrhovanej rozvojovej lokalite výroby „D1 - Výrobná zóna SV“ pri pravom brehu Petkovského jarka je potrebné zabezpečiť ochranu objektov pred prietokom Q100-ročnej veľkej vody.

Stavby súvisiace s funkciou výroby:

- Stavby poľnohospodárskej a priemyselnej výroby v areáli poľnohospodárskeho dvora.
- Navrhované stavby nerušiackej výroby v lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“.
- Stavby v areáli pestovateľskej škôlky.

A.2.18.9 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

- Stavby a zariadenia dopravy a technickej vybavenosti musia vyhovovať funkčným a kvalitatívnym požiadavkám s dôrazom na bezpečnosť a efektívnosť.

- Sieť miestnych komunikácií a rozvodov technickej infraštruktúry musí sledovať vytvorené komunikačné trasy v súlade s okolitou zástavbou.
- Svojimi technickými parametrami a kvalitou povrchu musia dopravné komunikácie umožniť rýchly prístup požiarnych a zdravotníckych vozidiel.
- K hlavnej funkcii verejného dopravného vybavenia na plochách parkovísk môžu byť priradené ako doplnkové funkcie občianskej vybavenosti - napr. drobné stavby pre kiosok alebo informačné centrum.
- Doplnková funkcia pri hlavnej funkcii verejného dopravného vybavenia nesmie presiahnuť 30% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.
- Plochy cestnej dopravy je potrebné využiť pre ostatné druhy technickej infraštruktúry - vodovod, kanalizáciu, plynovod, elektrické a telekomunikačné rozvody. Rozvody technickej infraštruktúry je potrebné uložiť vedľa cestného telesa v pridruženom páse, prípadne pod cestným telesom v dostatočnej hĺbke pod povrchom.
- Plochy dopravy a technickej infraštruktúry je potrebné doplniť sprievodnou zeleňou.
- Pri krížení trás rôznych druhov infraštruktúry je potrebné rešpektovať platné technické normy a technické predpisy.
- Estetické pôsobenie objektov dopravnej a technickej infraštruktúry, najmä detailov musí zodpovedať požiadavkám primeraným pre tieto zariadenia.
- Vzhľadom na to, že ÚPN nerieši časovú postupnosť výstavby, je potrebné pri územnom konaní pred realizáciou nových rozvojových lokalít overiť výpočtom stav elektrickej siete, ktorý objektívne posúdi navrhované riešenie konkrétnej lokality v obci z hľadiska prúdových a napäťových pomerov, kvality dodávky elektriny, umiestnenia transformačných staníc, potreby výmeny distribučných transformátorov a potrebných úprav VN a NN vedení.
- V zmysle § 30 zákona č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve /Letecký zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je potrebný súhlas Dopravného úradu SR /Divízia civilného letectva/ na stavby:
 - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods.1, písmeno a/,
 - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1, písmeno b/,
 - zariadenia ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods.1 písmeno c/,
 - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1 písmeno d/.

Stavby cestnej siete I. a III. triedy, stavby súvisiace s výstavbou nových miestnych komunikácií a úpravou existujúcich komunikácií, cyklotrasy a pešie komunikácie:

- Navrhovaná úprava cesta I. triedy č. 18 na rýchlostnú komunikáciu I/18 Lipníky - Ubl'a v zmysle schválenej predchádzajúcej projektovej dokumentácie a ÚPN VÚC Prešovského kraja.
- Úpravy cesty III. triedy č.3608 v trase križovatka s I/18 - Vyšný Žipov - Skrabské súvisiace so zlepšením jej dopravných a technických parametrov.
- Úpravy cesty III. triedy č.3609 v trase križovatka s III/3608 Vyšný Žipov - Petkovce súvisiace so zlepšením jej dopravných a technických parametrov.
- Navrhovaná účelová dopravná komunikácia medzi obcou Vyšný Žipov a Jastrabie nad Topoľu, ktorá je súčasne navrhovaná aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu. Je riešená ako jednopruhovú miestnu komunikáciu MOK obojsmerná s krajnicami a výhybnými miestami s diaľkovým obmedzením 80-100m v kategórii C 4/30.
- Úpravy miestnych dopravných komunikácií súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov, odstránenie bodových a líniových dopravných závad, doplnenie a úprava krytov na komunikáciách a spevnených dopravných plochách.
- Navrhované miestne dopravné komunikácie v pôvodnom /existujúcom/ zastavanom území z dôvodu prepojenia existujúcich úzkych slepo ukončených komunikácií v zástavbe domov a zabezpečenia nutnej dopravnej obsluhy existujúcich funkčných plôch bývania a občianskej vybavenosti /hasiči, záchranná služba, odvoz smetí atď./.
- Navrhované komunikácie pri Petkovskom jarku je potrebné riešiť spoločne protipovodňovými úpravami potoka.
- Navrhované miestne dopravné komunikácie v rozvojových lokalitách.

- Navrhovaný peší chodník pri ceste III. triedy č.3608 od zastávky pri ceste I/18 na úseku medzi mostom cez rieku Topľa a centrom obce.
- Doplnenie a úpravy peších chodníkov pri cestách III. triedy v zastavanom území obce súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov.
- Doplnenie a úpravy peších chodníkov pri miestnych komunikáciách v obci súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov.
- Navrhované pešie chodníky pri navrhovaných miestnych komunikáciách v rozvojových lokalitách;
- Navrhované parkovacie plochy v centre obce pri navrhovanej lokalite bytovej výstavby „A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum“.
- Navrhované parkovacie plochy v južnej časti obce pri futbalovom ihrisku a pri navrhovanej lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“.
- Doplnené verejné parkovacie plochy pri zariadeniach verejnej občianskej vybavenosti v zastavanom území obce všade tam kde to územné a priestorové pomery umožňujú.
- Doplnené parkovacie plochy v lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“.
- Úpravy verejných parkovísk súvisiace so zlepšením ich dopravných a a technických parametrov.
- Úpravy zastávok SAD: prestavba zastávkových prístreškov vhodnými architektonickými objektami, rozšírenie komunikácie pre bezpečné zastavenie autobusu, doplnenie prechodov pre chodcov.

Stavby súvisiace s funkciou technickej infraštruktúry:

- Nadzemné vzdušné vedenie 3 VN 22 kV z Vranova n. T. do Hanušoviec n. T..
- Pripojovacie VN vedenia k trafostaniciam vrátane ich úprav - vysokonapäťové kábel typ podľa štandardizácie majiteľa elektrickej siete VSE.
- Trafostanica TR1.
- Úprava trafostanice TR2.
- Úprava trafostanice TR3.
- Úprava trafostanice TR4.
- Trafostanica TR5.
- Navrhovaná trafostanica TR6 vrátane pripojovacieho vzdušného VN vedenia.
- Prestavby a úpravy trafostaníc v k.ú. obce potrebné z kapacitných a technických dôvodov.
- Výstavby nových trafostaníc v k.ú. obce pokiaľ je to potrebné z kapacitných a technických dôvodov.
- Nadzemné a podzemné NN vedenia v existujúcich a navrhovaných lokalitách - kábel typu podľa štandardizácie majiteľa elektrickej siete VSE.
- Plynovodné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia.
- Regulačná stanica plynu VTL/STL.
- Vodovodné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia.
- Vodovodný rad VS Starina DN 1000.
- Technické zariadenie VS Starina pri rieke Topľa.
- Navrhovaný akumulčný vodojem.
- Kanalizačné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia.
- Čistiareň odpadových vôd /rozostavaná/ - na dostavbu.
- Telekomunikačné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia.

A.2.18.10 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY KRAJINY A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

Požiadavky súvisiace so zachovaním kultúrno-historických hodnôt

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej ÚZPF) v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej NKP) sú v k.ú. obce Vyšný Žipov evidované nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

1. **Kostol** - č. ÚZPF - 4752/1, parc. č. KN-C 423 - neskorobarokový rímskokatolícky kostol Mena Panny Márie z 1. polovice 18. storočia, so zmenami v roku 1945, po roku 1999 prebehla obnova fasády. Jednoduchá obdĺžniková loď s polygonálnym zakončením presbytéria s valenou klenbou s lunetami. Na severnej strane je situovaná sakristia, na západe vstavaná veža s novou ihlanovou strechou. Vstupný portál s profilovanou kamennou šambránou má na čelnej rímse štylizovanú mušľu.

2. **Kaštieľ** - č. ÚZPF - 403/1, parc. č. KN-C 22/2 - klasicistická kúria z 1. polovice 19. storočia, po roku 1993 čiastočná obnova. Je to jednopodlažná budova s poschodovým stredným rizalitom. Architektonické riešenie stavby svedčí o užších vzťahoch ku košickému klasicizmu /staviteľ Belaagh/.

3. **Hrob s náhrobkom** - č. ÚZPF - 4728/1, parc. č. KN-C 41/1 - hrob Eduarda Bujanoviča /*1777+1855/, zvaného Telek, náhrobok v romantizujúcom slohu z roku 1855.

4. **Sídlisko** - č. ÚZPF - 4782/1 - viackultúrne sídlisko v intraviláne obce z obdobia praveku, mladšej doby kamennej, doby bronzovej, staršej doby železnej a stredoveku.

Na ploche národných kultúrnych pamiatok je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 27 a § 32 pamiatkového zákona. Kultúrne pamiatky sú vyznačené v grafickej časti ÚPN.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. Historické jadro obce - územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku /najstaršia písomná zmienka k roku 1321/. Intravilán obce je polykultúrnym strediskom, ktoré predstavuje NKP Sídlisko, č. ÚZPZ 4782/1:

- záhrada domu č. 141 - nálezy z obdobia praveku,

- záhrada J. Hudáka /č.d. 248?/ - nálezy zo staršej doby železnej a stredoveku,

- medzi cestou a domom M. Pališina /č.d. 184?/ - nálezy z doby bronzovej,

- stavba domu Š. Novického - nálezy z mladšej doby kamennej, doby bronzovej a včasného stredoveku,

- záhrada domu č. 314 /J. Vagaský/ - nálezy z mladšej doby bronzovej a stredoveku.

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

2. areál školy - nálezy kamennej industrie z neskorej doby kamennej?.

Uvedené územia s predpokladanými a evidovanými archeologickými nálezmi sú vyznačené v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie.

Stavebník/investor v každej etape stavby vyžadujúcej zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada /v zmysle zákona č.50/1976 Zb./ stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezisk. V zmysle § 37 ods. 3 citovaného zákona v znení neskorších predpisov /zákon č.208/2009 Z.z./ o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad, ktorý v prípade záchranného archeologického výskumu vydá rozhodnutie.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezisk, aj mimo vyššie uvedených území s evidovanými predpokladanými archeologickými nálezmi, v procese územného a stavebného konania. V obci sa nachádzajú aj ďalšie objekty neevidované v ÚZPF s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami v obci, ktoré sa vyznačujú sa pôvodnými znakmi architektúry regiónu je vhodné zaradiť medzi pamätihodnosti obce. Obec si môže v zmysle § 14 zákona č. 49/2002 O ochrane pamiatkového fondu zaviesť evidenciu pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť hnutelné a nehnuteľné veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy viažuce sa k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam je možné zaradiť aj staré stromy v katastri, božie muky, kríže a iné objekty. Krajský pamiatkový úrad Prešov na požiadanie poskytne obci v zmysle svojho vyjadrenia metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní pamätihodností.

Ochrana prírody a krajiny, ekostabilizačné opatrenia

Chránené územia prírody:

V katastrálnom území obce Vyšný Žipov sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v súvislosti so zákonom OPaK nachádzajú resp. do neho zasahujú:

Chránené územia národnej siete:

- **Prírodná pamiatka PP Žipovské rameno /PP5/** (vyhlásená v roku 1990, výmera 22724 m²) - zvyšok mŕtveho ramena Tople so zachovanými brehovými porastami. Na jej území platí 5. stupeň územnej ochrany a po jej obvode je určené ochranné pásmo - pás územia o šírke 60 m, na ktorom platí 3.stupeň územnej ochrany podľa § 17 ods. 8 zákona OPaK.

V blízkosti severozápadnej časti obce medzi zástavbou rodinných domov a riekou Topľa sa nachádza pozostatok pôvodného koryta rieky Topľa - mŕtve rameno rieky Topľa s pôvodnou

pobrežnou vegetáciou a vodnými druhmi rastlín. Mŕtve rameno je vhodným prostredím pre liahnutie sa obojživelníkov - skokanov, ropúch a kuniek.

Chránené územia európskej siete chránených území / NATURA 2000:

- Nie sú v k.ú. vymedzené.

V katastrálnom území obce Vyšný Žipov sú ŠOP SR evidované prírodné biotopy európskeho a národného významu:

Biotopy európskeho významu:

- bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy;
- nížinné a podhorské kosné lúky;

Biotopy národného významu:

- dubovo-hrabové lesy karpatské;
- mezofilné pasienky a spásané lúky.

Realizácia zásahov, ktoré môžu poškodiť alebo zničiť biotop európskeho alebo národného významu, podlieha z hľadiska ochrany záujmov prírody vydaniu súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny - Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie podľa § 6 zákona OPaK. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nie sú vykreslené v ÚPN z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí a stavebnom povolení a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia podľa § 9 ods. 1, písm. b/ alebo c/ zákona OPaK.

Chránené parky a chránené stromy:

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú evidované chránené parky ani chránené stromy.

Prvky územného systému ekologickej stability:

Regionálne prvky ÚSES:

Podľa Generelu NÚSES a ÚPN VÚC Prešovského kraja (2009) sa v k.ú. obce Vyšný Žipov nachádzajú alebo do neho zasahujú prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni:

- **RBc Úsek Tople od Žipova po Sol'** /RBc27/ - vrbvo-topoľové brehové porasty s výskytom chránenej a ohrozenej fauny;
- **RBk Topľa** /RBk34/ - vrbvo-topoľové a vrbvo-jelšové brehové porasty, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry.

Miestne prvky územného systému ekologickej stability - MÚSES:

Miestne biokoridory (hydricko-terestrické):

- „Petkovský jarak“ (MBK-1);
- „Ľavostraný prítok Petkovského jarka - Húšťavy“ (MBK-2);
- „Pravostraný prítok potoka Húšťavy - Krajná hora“ (MBK-3);
- „Pravostraný prítok potoka Húšťavy - Dlhá hora“ (MBK-4);
- „Pravostraný prítok potoka Húšťavy - Stavenec“ (MBK-5);
- „Potok Jastrabie“ (MBK-6).

Ďalšími významnými prvkami ekologickej stability sú porasty rozptýlenej mimolesnej zelene, najmä v okolí ciest, vodných tokov, terénnych strží, ktoré je potrebné v maximálnej možnej miere chrániť.

Ekostabilizačné opatrenia:

- Do chránených území prírody /PP/ nenavrhovať také aktivity, ktoré by mohli ohroziť predmet ochrany týchto území.
- Prvky ÚSES na všetkých úrovniach je potrebné akceptovať ako územia ochrany prírody s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia.
- Minimalizovať stavebnú činnosť v alúviách vodných tokov ako i v podmáčaných a zamokrených lokalitách.
- Pozdĺž vodných tokov zachovať disponibilné plochy pre výsadbu sprievodnej a brehovej vegetácie, predovšetkým mimo t.č. vymedzeného zastavaného územia.
- Všetky nové objekty a zariadenia sa budú realizovať mimo priestorov pobrežných pozemkov a mimo pásu územia o šírke min. 5 m od pobrežných pozemkov a to z dôvodu aby bol vytvorený priestor pre rozvoj sprievodnej vegetácie toku.

- Realizovať plochy náhradnej výsadby za asanované dreviny na vhodných voľných plochách a v lokalitách v vymedzených v ÚPN.
- Zachovať ochranu krajinných scenérií a krajinného obrazu pred znehodnotením nevhodným umiestňovaním stavieb.

Zosuvné územia

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú zaregistrované zosuvné územia.

Radónové riziko

Katastrálne územie obce Vyšný Žipov spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť ďalšie využitie predmetného územia.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona Ministerstvo vymedzuje územia s výskytom stredného radónového rizika ako rizikové pre stavebné využitie. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie žiarenia z prírodného žiarenia.

Opatrenia v oblasti zdrojov a ťažby nerastných surovín

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva /Banský zákon/ v znení neskorších predpisov/.

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín a nie sú v ňom evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č.44/1988.

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú určené prieskumné územia pre vyhradené nerasty.

A.2.18.11 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Požiadavky na verejnú zeleň a cintoríny

- Doplnenie a komplexné úpravy menších parkovo upravených plôch v centre obce.
- Doplnenie a skvalitnenie zelene občianskej vybavenosti.
- Kvalitatívne a estetické zhodnotenie rumovištných plôch výsadbou zelene.
- Doplnenie ochrannej a izolačnej zelene vo výrobnom areáli PD, v polohe smerom k obytnej zástavbe.
- Doplnenie ochrannej a izolačnej zelene pri rozvojovej lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ po obvode navrhovanej funkčnej plochy výroby smerom k Petkovskému jarku a k plochám zelene rodinných domov v šírke min. 10m.
- Doplnenie verejnej parkovo upravenej zelene v športovom areáli existujúceho futbalového ihriska.
- Doplnenie nízkej sprievodnej zelene pri navrhovanej športovo-rekreačnej lokalite C1.
- Navrhované zväčšenie cintorína v severovýchodnej časti obce na voľnej ploche vedľa existujúceho cintorína východným smerom v lokalite „G1 - Zväčšenie cintorína Sever“.
- Úpravy cintorína pre zlepšenie organizačných, priestorových, funkčno-prevádzkových a estetických podmienok.
- Navrhovaná sprievodná zeleň v lokalite „G2 - Zeleň pri Petkovskom potoku Východ“.
- Navrhovaná ochranná a izolačná zeleň po obvode navrhovanej lokality nerušiacej výroby D1.
- Podľa § 48 ods.3 zákona 543/2002 O ochrane prírody sú obce povinné viesť evidenciu pozemkov vhodných na náhradnú výsadbu a sú povinné zabezpečovať výsadbu drevín na vhodných obecných pozemkoch. V ÚPN sú pre tento účel navrhnuté plochy verejnej zelene v lokalitách obce:
 - na parkovo upravených plochách verejnej zelene v centre obce;
 - na voľných plochách verejnej sprievodnej zelene v zastavanom území obce;
 - na plochách navrhovanej sprievodnej zelene v lokalite G2.

Požiadavky na odvádzanie vôd a ochranu územia pred povodňami

- Obec Vyšný Žipov na úseku vodného toku Topľa rkm 37,000 - 38,500 bola zaradená do geografickej oblasti s výskytom potenciálne významného protipovodňového rizika, pre ktoré sa spracovali mapy

protipovodňového ohrozenia /MPO/ a mapy protipovodňového rizika /MPR/. Na základe týchto máp bude určený rozsah inundačného územia rieky Topľa, z čoho vyplynú aj obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Vo výkresovej časti ÚPN sú vyznačené záplavové čiary zobrazené na mapách protipovodňového ohrozenia.

- Pre ostatné vodné toky pretekajúce v k.ú. Vyšný Žipov nebol v čase spracovania ÚPN orgánom štátnej vodnej správy určený rozsah inundačného územia v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov /vodný zákon/ § 46. Ak nie je určené inundačné územie, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo sa považujú aj informácie z minuloročných povodní. ÚPN navrhuje rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby.

- Organizácia SVP, š. p. participovala na vypracovaní prvého plánu manažmentu povodňového rizika povodia Bodrogu, ktorý obsahuje opatrenia na zníženie nepriaznivých následkov záplav. V geografickej oblasti Vyšný Žipov na vodnom toku Topľa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje *Pavostranná ochranná hrádza* v rkm 37,300 - 39,000 v dĺžke 1200 m s ohradzovaním pravého brehu Petkovského jarka. V ÚPN je lokalita určená ako „II - Ochranná hrádza na rieke Topľa“.

- Pre výkon správy vodných tokov je potrebné ponechať v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významných tokov voľný pás šírky 10 m a pozdĺž drobného vodného toku manipulačný pás šírky 5 m.

- Pred realizáciou prípadných úprav miestnych potokov je potrebné posúdiť prietokné profily výpočtom na základe hydrologických údajov, ktoré sa musia vyžiadať od SHMÚ Bratislava, pobočka Košice.

- V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov je potrebné zabezpečiť ochranu územia pred prietokom Q₁₀₀-ročnej veľkej vody. Pred realizáciou úprav tokov je potrebné posúdiť prietokné profily výpočtom na základe hydrologických údajov, ktoré sa musia vyžiadať od SHMÚ Bratislava, pobočka Košice.

- Výstavba v lokalitách, ktoré nie sú v súčasnosti chránené pred prietokom Q₁₀₀ ročnej vody je podmienená zabezpečením ich protipovodňovej ochrany.

- Z hľadiska ochrany pred povodňami je potrebné vytvoriť komplexný systém odvádzania dažďových vôd, budovať nad zastavaným územím záchytné priekopy a vykonať úpravy miestnych tokov /nevyhnutné regulácie, úpravy brehov/.

- Pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku je potrebné rešpektovať požiadavky v zmysle § 9 NV SR č. 269/2010 Z.z..

- V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového splachu je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie „pridaného odtoku“ v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou úprav a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente /retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod./ v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov /vodný zákon/.

- Odvádzanie dažďových odpadových vôd zo striech objektov, parkovísk, komunikácií a spevnených plôch je potrebné zabezpečiť v zmysle platnej legislatívy. Vodný zákon vyžaduje zariadenia na zachytávanie plávajúcich látok u vôd z povrchového odtoku pred ich vypustením do povrchových vôd /§36 ods.13 zákona č. 364/2004 Z.z./.

- Odvádzanie splaškových a povrchových odpadových vôd vo výrobných areáloch je potrebné riešiť tak, aby nedochádzalo bez ich prečistenia k prieniku do prírodných recipientov.

- Do doby vybudovania obecnej kanalizácie je potrebné zabezpečiť v k.ú. obce odkanalizovanie existujúcich aj plánovaných /navrhovaných/ objektov do vodotesných žump. Obsah žump je nutné v súlade s § 36, ods.3 zákona č. 364/2004 Z.z. O vodách v znení neskorších predpisov zneškodňovať v zmluvnej čistiarni odpadových vôd.

Požiadavky z hľadiska hydromeliorácií

- Rešpektovať v k.ú. obce Vyšný Žipov hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p.:

- kanál krytý 04 /evid.č. 5413 088 017/;

- kanál 06 /evid. č. 5413 088 014//.

- Prípadné križovanie a súbeh navrhovaných komunikácií a inžinierskych sietí s odvodňovacími kanálmi je potrebné realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983. Prípadné vypúšťanie odpadových vôd do kanálov je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky HMZ Hydromeliorácie š.p..

Požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy

- Novú zástavbu mimo súčasného zastavaného územia obce je potrebné riešiť len v nevyhnutnom rozsahu v súlade s už pripravenými a realizovaným zámermi, v súlade s riešením ÚPN a ďalej na pôde obce zahrnutej do zastavaného územia, ktorého hranice boli stanovené k 1.1.1990 v zmysle schválených nasledujúcich úprav zastavaného územia. Prioritne sa využijú územné rezervy v zastavanom území a pri zábere pôdy mimo zastavaného územia sa podľa možnosti prednostne využijú pozemky s nižšou bonitnou triedou. Na plochách mimo zastavaného územia sú to lokality súvisiace s územím sídla na jeho okrajových častiach. Každá nová výstavba je podmienená odhrnutím vrchnej časti pôdy do hĺbky cca 25 cm. Táto pôda sa využije pri rekultivácii neplodných plôch alebo okolia iných stavieb.

- Pri použití pôdy na navrhované rozvojové stavebné zámery je potrebné postupovať s dodržaním podmienok určených v „Udelení súhlasu k návrhu budúceho možného využitia poľnohospodárskej pôdy pre územný plán obce Vyšný Žipov“ Okresným úradom Prešov, Odbor opravných prostriedkov.

Požiadavky z hľadiska odpadového hospodárstva

- Nakladanie s odpadmi v obci sa bude riadiť „Programom odpadového hospodárstva obce Vyšný Žipov“.

- Zber triedeného komunálneho odpadu je potrebné realizovať pre zložky povinné zo zákona o odpadoch.

- V čase spracovania ÚPD prebiehalo územné konanie a následne bolo vydané rozhodnutie o umiestnení stavby číslo k.č.sp. 287/2016-004 „Vyšný Žipov - Zberný dvor“ zo dňa 03.03.2017.

Zberný dvor je v ÚPN obce Vyšný Žipov vymedzený a vyznačený v rozsahu uvedeného územného rozhodnutia.

Environmentálne záťaž

V k.ú. obce Vyšný Žipov sú na základe výpisu Informačného systému environmentálnych záťaží Slovenskej republiky evidované **pravdepodobné environmentálne záťaž**:

1. - Názov EZ: VT /041/ Vyšný Žipov - skládka odpadov Húšťavy - Nižné polia

- Názov lokality: skládka odpadov Húšťavy - Nižné polia

- Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

- Stupeň priority: EZ so strednou prioritou /K35 - 65/

- Registrovaná ako: A - pravdepodobná environmentálna záťaž.

2. - Názov EZ: VT /042/ Vyšný Žipov - skládka odpadov za PD

- Názov lokality: skládka odpadov za PD

- Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

- Stupeň priority: EZ so strednou prioritou /K35 - 65/

- Registrovaná ako: A - pravdepodobná environmentálna záťaž.

Pravdepodobné environmentálne záťaž môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia predmetného územia.

Požiadavky z hľadiska posúdenia strategického dokumentu

- Pri realizácii činností v katastrálnom území obce Vyšný Žipov v období po schválení územného plánu obce Vyšný Žipov je potrebné rešpektovať podmienky a požiadavky určené v „Záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu - územného plánu obce Vyšný Žipov“ č.OU-VT-OSZP-2017/000888-050 zo dňa 23.01.2017, ktoré vydal Okresný úrad Vranov nad Topľou - odbor starostlivosti o životné prostredie.

- Riešenie ÚPN rešpektuje podmienky a požiadavky určené v uvedenom Záverečnom stanovisku v rozsahu podľa zápisu z „Prerokovania informácie na zdôvodnenie zohľadnenia pripomienok k Záverečnému stanovisku /č.OU-VT-OSZP-2017/000888-050/“ zo dňa 07.04.2017 vykonaného na Okresnom úrade Vranov nad Topľou - odbor starostlivosti o životné prostredie.

Stavby a úpravy súvisiace s ochranou životného prostredia, verejnej zelene a cintorínov

- Cintorín - priestorové, organizačné, funkčno-prevádzkové a estetické úpravy.
- Navrhované zväčšenie cintorína v lokalite G1.
- Navrhovaná sprievodná zeleň v lokalite G2.
- Zberný dvor.
- Navrhovaná protipovodňová ľavostranná ochranná hrádza na rieke Topľa s ohradzovaním pravého brehu Petkovského jarka v lokalite II.
- Navrhovaná protipovodňová úprava Petkovského jarka úpravou koryta a brehov potoka.
- Úpravy a regulácie vodných tokov v k.ú. obce pre ochranu územia pred dažďovými prívalovými vodami a povodňami.
- Úpravy existujúcich premostení a nové premostenia na vodných tokoch a povrchových odvodňovacích rigoloch v k.ú. obce.

A.2.18.12 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

ÚPN zväčšuje pôvodné /evidované/ zastavané územie na rozvojových plochách a upravuje hranicu zastavaného územia v lokalitách:

Rozvoj individuálnej bytovej výstavby - rodinné domy:

„B5 - Pod Hôrkou Sever“ - v severnej časti obce.

Rozvoj nerušiacej podnikateľskej výroby:

„D1 - Výrobná zóna SV“ - v severovýchodnej časti obce.

Hranica zastavaného územia obce Vyšný Žipov stanovená k 1.1.1990 a hranica navrhovanej úpravy zastavaného územia sú určené vo výkresovej časti dokumentácie.

A.2.18.13 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

- OP vodovodného radu VS Starina DN 1000 - 10 m od okraja potrubia na obidve strany;
- PHO 2° navrhovaného akumuláčného vodojemu - vymedzené oplotením pozemku;
- PHO 2° vodného zdroja pitnej vody /studne/ pri areáli PD - vymedzené oplotením pozemku;
- PHO 2° akumuláčného vodojemu pri areáli PD - vymedzené oplotením pozemku;
- PHO cintorína po realizácii navrhovaného obecného vodovodu - 50 m od hranice pozemku cintorína;
- PHO poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby - 200 m od objektov pre zvieratá;
- PHO existujúcej výroby a navrhovanej výrobnéj zóny - 25 m po obvode od hranice vymedzenej funkčnej plochy výroby;
- PHO navrhovanej ČOV - 100 m od vonkajšieho okraja objektov ČOV;
- OP lesa - 50 m od hranice lesných pozemkov;
- OP cesty I. triedy - 50 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia;
- OP cesty III. triedy - 20 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia;
- OP rieky Topľa /významný tok/ - 10 m od brehovej čiary;
- OP pre miestne potoky a kanály /drobné toky/ - 5 m od brehovej čiary;
- Ochranné pásmo odvodňovacích kanálov - je 5 m od brehovej čiary od otvorených kanálov a 5 m od osi krytého kanála;
- OP verejných sietí vodovodu a kanalizácie do 500 mm - 1,5 m od vonkajšieho obrysu potrubia na obidve strany;
- OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 1kV do 35 kV vrátane:
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
 - pre zavesené kábelové vedenie 1 m;
- OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35kV do 110 kV vrátane - 15 m;
- OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 110kV do 220 kV vrátane - 20 m;

- OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej, regulačnej a zabezpečovacej techniky – 1 m od krajného vodiča na každú stranu;
 - pri napätí nad 110 kV - 3 m od krajného vodiča na každú stranu;
- OP elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vonkajšej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice;
- OP elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu elektrických zariadení;
- OP pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500 mm - 8 m od osi plynovodu;
- OP pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m od osi plynovodu;
- OP pre plynovod v zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 Mpa - 1 m od osi plynovodu;
- OP regulačnej stanice plynu VTL/STL a pre technologické objekty plynovodov - 8 m od obvodovej hrany pôdorysu technologického zariadenia;
- Rešpektovať bezpečnostné pásma /BP/ plynárenských zariadení:
 - 10 m od osi plynovodu s tlakom nižším ako 0,4 Mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území;
 - 20 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 Mpa do 4 Mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm;
 - 50 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 Mpa do 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou nad 350 mm;
 - 50 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou do 150 mm;
 - 100 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 Mpa s menovitou svetlosťou do 300 mm;
 - 50 m od obvodovej hrany pôdorysu technologického objektu pri regulačných stanicach, filtračných stanicach a armatúrnych uzloch;
- OP pre káble spojového charakteru stanovuje príslušná STN v šírke minimálne 1 m od ostatných inžinierskych sietí uložených v zemi;
- Rešpektovať v k.ú. vyšný Žipov chránené územia národnej sitee vyhlásené podľa zákona OPaK:
 - **Prírodná pamiatka PP Žipovské rameno /PP5/** - s 5. stupňom územnej ochrany a po jej obvode určené ochranné pásmo o šírke 60 m, na ktorom platí 3.stupeň územnej ochrany.
- Rešpektovať v k.ú. Vyšný Žipov prírodné biotopy európskeho a národného významu:
 - Biotopy európskeho významu:***
 - bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy;
 - nížinné a podhorské kosné lúky;
 - Biotopy národného významu:***
 - dubovo-hrabové lesy karpatské;
 - mezofilné pasienky a spásané lúky.
- Rešpektovať regionálne prvky ÚSES v k.ú. Vyšný Žipov:
 - RBc Úsek Tople od Žipova po Sol' /RBc27/;
 - RBk Topľa /RBk34/;
- Rešpektovať prvky ÚSES v k.ú. Vyšný Žipov v zmysle navrhovaných ekostabilizačných opatrení.

A.2.18.14 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCELŔOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa vymedzujú plochy pre verejnoprospešné stavby:

V oblasti verejného občianskeho vybavenia pre:

- základnú školu, materskú školu, zdravotnícke ambulancie a prevádzky v zdravotnom stredisku, obecný úrad s hasičskou zbrojnicou, knižnicou a poštou, kultúrny dom so spoločenskou sálou, dom smútku, navrhovaný denný stacionár pre pomoc starším a zdravotne postihnutým občanom.

V oblasti verejného športového vybavenia pre:

- verejné futbalové ihrisko, verejné športové ihriská.

V oblasti verejného dopravného vybavenia pre:

- cestu I. triedy č. 18 vrátane jej navrhovanej úpravy na rýchlostnú komunikáciu I/18 Lipníky - Ubľa, cestu III. triedy č.3608, cestu III triedy č.3609, zastávky SAD, navrhovanú účelovú dopravnú komunikáciu medzi obcou Vyšný Žipov a Jastrabie nad Topľu /zároveň cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu/, miestne komunikácie, verejné parkovacie plochy, verejné pešie plochy a chodníky.

V oblasti verejnej technickej infraštruktúry pre:

- verejné trafostanice a pripojovacie VN vedenia, elektrické NN rozvody, plynovodné rozvody, vodovodné rozvody, kanalizačné rozvody, vodojem, čistiareň odpadových vôd, telekomunikačné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia verejnej technickej infraštruktúry.

V oblasti verejnej zelene a cintorínov pre:

- verejnú parkovo upravenú, sprievodnú, ochrannú a izolačnú zeleň a cintoríny.

V oblasti životného prostredia, ochrany prírody a krajiny pre:

- reguláciu rieky Topľa, reguláciu Petkovského jarka, úpravy a regulácie ostatných vodných tokov, premostenia na vodných tokoch a povrchových odvodňovacích rigoloch, úpravy súvisiace s ekostabilizačnými opatreniami, uzavretú rekultivovanú skládku TKO, zberný dvor a obecné kompostovisko.

Plochy pre navrhovaný rozsah asanácie:

- V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú určené konkrétne plochy pre asanácie.
- Nevyužívané objekty a zariadenia v k.ú. obce, ktoré sú v havarijnom stave a ohrozujú tak bezpečnosť obyvateľov je potrebné asanovať, respektíve prestavať v súlade s navrhovaným funkčným členením.

A.2.18.15 URČENIE ČASTÍ OBCE, PRE KTORÉ JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY

- V ÚPN obce Vyšný Žipov nie sú určené časti obce, pre ktoré má byť spracovaný územný plán zóny.
- Pre navrhované lokality **A2, B2, B4, B5, C1 a D1** je potrebné pred územným a stavebným konaním spracovať urbanistické štúdie /zastavovacie plány/, v ktorých sa určia doplňujúce limity a regulatívy výstavby - osadenie a orientácia budov, odstupové vzdialenosti budov, napojenie na dopravnú a technickú infraštruktúru a potrebné vybavenie funkčných plôch.

A.2.18.16 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Realizácia verejnoprospešných stavieb je nevyhnutná na zabezpečenie základných hygienických a technických podmienok osídlenia. Prvoradým kritériom je pre ich určenie schopnosť plniť požiadavky svojho účelu pre širokú verejnosť a inštitúcie v obci - teda existuje zdôvodniteľný verejný záujem.

Zrealizovanie verejnoprospešných stavieb je uskutočniteľné aj na pozemkoch so zložitými majetkovými pomermi alebo pri nesúhlase vlastníkov, kde je možné v zmysle zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov pristúpiť k prechodu vlastníckych práv na navrhovateľa.

Verejnoprospešné stavby sú určené vo výkrese č.2 „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:5000 a vo výkrese č.7 „Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie ťažiskového územia obce s vyznačením verejnoprospešných stavieb“ v mierke 1:2000. Medzi verejnoprospešné stavby patria všetky dopravné komunikácie a líniové stavby týkajúce sa rozvodov technickej infraštruktúry všetkého druhu (ako vzdušných, tak aj podzemných) s upresnením ich trás v následnej projektovej dokumentácii.

Verejnoprospešné stavby v oblasti verejnej občianskej vybavenosti:

V1 - Základná škola /ZŠ/;

V2 - Materská škola /MŠ/;

V3 - Zdravotné stredisko s ambulanciami lekárov a súvisiacimi zdravotníckymi prevádzkami;

V4 - Obecný úrad, Pošta, knižnica a hasičská zbrojnica;

V5 - Kultúrny dom so spoločenskou sálou;

V6 - Dom smútku pri cintoríne;

- Denný stacionár /pripravovaný/ pre dôchodcov a zdravotne postihnutých občanov v obci - vhodné sú voľné priestory v budovách občianskej vybavenosti: MŠ, Zdravotné stredisko, Kultúrny dom, Obecný úrad, pôvodná /nevyužívaná/ cirkevná Evanjelická škola atď..

Verejnoprospešné stavby v oblasti športu pre verejnosť:

V7 - Futbalové ihrisko s objektom pre zázemie a tribúnou;

V8 - Obecné tenisové ihrisko;

V9 - Navrhované športové multifunkčné ihrisko v lokalite C1;

- Verejné športové ihriská v obci /hádzaná, malý futbal, tenis, volejbal, basketbal atď'./.

Verejnoprospešné stavby a úpravy v oblasti verejnej dopravy:

V10 - Navrhovaná úprava cesty I. triedy č. 18 na rýchlostnú komunikáciu I/18 Lipníky - Ubl'a v zmysle schválenej predchádzajúcej projektovej dokumentácie a ÚPN VÚC Prešovského kraja;

V11 - Úpravy cesty III. triedy č.3608 v trase križovatka s I/18 - Vyšný Žipov - Skrabské súvisiace so zlepšením jej dopravných a technických parametrov;

V12 - Úpravy cesty III. triedy č.3609 v trase križovatka s III/3608 Vyšný Žipov - Petkovce súvisiace so zlepšením jej dopravných a technických parametrov;

V13 - Navrhovaná účelová dopravná komunikácia medzi obcou Vyšný Žipov a Jastrabie nad Topľu, táto komunikácia je súčasne navrhovaná aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu.

- Úpravy miestnych dopravných komunikácií súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov, odstránenie bodových a líniových dopravných závad, doplnenie a úprava krytov na komunikáciách a spevnených dopravných plochách;

- Navrhované miestne dopravné komunikácie v pôvodnom zastavanom území z dôvodu prepojenia existujúcich úzkych slepo ukončených komunikácií v zástavbe domov a zabezpečenia nutnej dopravnej obsluhy existujúcich funkčných plôch bývania a občianskej vybavenosti /hasiči, záchranná služba, odvoz smetí atď'./.

Navrhované komunikácie pri Petkovskom jarku je potrebné riešiť spoločne protipovodňovými úpravami potoka;

- Navrhované miestne dopravné komunikácie v rozvojových lokalitách;

V14 - Navrhovaný peší chodník pri ceste III. triedy č.3608 od zastávky pri ceste I/18 na úseku medzi mostom cez rieku Topľa a centrom obce;

- Doplnenie a úpravy peších chodníkov pri cestách III. triedy v zastavanom území obce súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov;

- Doplnenie peších chodníkov a úpravy existujúcich peších chodníkov pri miestnych komunikáciách v obci súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov;

- Navrhované pešie chodníky pri miestnych komunikáciách v navrhovaných lokalitách;

V15 - Navrhované parkovacie plochy v centre obce pri lokalite bytovej výstavby A1;

V16 - Navrhované parkovacie plochy v južnej časti obce pri futbalovom ihrisku a pri lokalite C1;

- Doplnené verejné parkovacie plochy pri zariadeniach výroby;

- Doplnené verejné parkovacie plochy pri zariadeniach verejnej občianskej vybavenosti v zastavanom území obce všade tam kde to územné a priestorové pomery umožňujú;

- Úpravy verejných parkovísk súvisiace so zlepšením ich dopravných a technických parametrov;

- Úpravy zastávok SAD: rozšírenie komunikácie pre bezpečné zastavenie autobusu, doplnenie prechodov pre chodcov, prestavba zastávkových prístreškov jednotnými architektonickými objektami.

Verejnoprospešné stavby a úpravy v oblasti verejnej technickej infraštruktúry:

- Nadzemné vzdušné vedenie 3 VN 22 kV z Vranova n. T. do Hanušoviec n. T.;

- Pripojovacie VN vedenia k existujúcim trafostaniciam vrátane ich úprav - vysokonapäťové kábelový typ podľa štandardizácie majiteľa elektrickej siete VSE;

V17 - Trafostanica TR1;

V18 - Úprava trafostanice TR2;

V19 - Úprava trafostanice TR3;

V20 - Úprava trafostanice TR4;

V21 - Trafostanica TR5;

V22 - Navrhovaná trafostanica TR6 vrátane pripojovacieho vzdušného VN vedenia;

- Prestavby a úpravy trafostaníc v k.ú. obce potrebné z kapacitných a technických dôvodov;
- Výstavby nových trafostaníc v k.ú. obce pokiaľ je to potrebné z kapacitných a technických dôvodov;
- Navrhované nadzemné a podzemné NN vedenia v existujúcich a navrhovaných lokalitách - kábely typu podľa štandardizácie majiteľa elektrickej siete VSE;
- Plynovodné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia;
- V23 - Regulačná stanica plynu VTL/STL;
- Vodovodné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia;
- Vodovodný rad VS Starina DN 1000;
- V24 - Technické zariadenie VS Starina pri rieke Topľa;
- V25 - Navrhovaný akumulčný vodojem;
- Kanalizačné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia;
- V26 - Čistiareň odpadových vôd /rozostavaná/ - na dostavbu;
- Telekomunikačné rozvody, súvisiace objekty a zariadenia.

Verejnoprospešné stavby a úpravy verejnej zelene a cintorínov:

- V27 - Cintorín s navrhovaným zväčšením v lokalite G1, priestorové, organizačné, funkčno-prevádzkové a estetické úpravy cintorína;
- Doplnenie nízkej sprievodnej zelene pri navrhovanej športovo-rekreačnej lokalite C1;
- V28 - Navrhovaná sprievodná zeleň v lokalite G2;
- V29 - Navrhovaná ochranná a izolačná zeleň po obvode navrhovanej lokality nerušiacej výroby D1.

Verejnoprospešné stavby a úpravy súvisiace s ochranou životného prostredia:

- V30 - Zberný dvor;
- V31 - Navrhovaná protipovodňová ľavostranná ochranná hrádza na rieke Topľa s ohradzovaním pravého brehu Petkovského jarka v lokalite I1;
- V32 - Navrhovaná protipovodňová úprava Petkovského jarka úpravou koryta a brehov potoka;
- Úpravy a regulácie vodných tokov v k.ú. obce pre ochranu územia pred dažďovými prívalovými vodami a povodňami;
- Úpravy existujúcich premostení a navrhované premostenia na vodných tokoch a povrchových odvodňovacích rigoloch v k.ú. obce;
- Úpravy súvisiace s vytváraním ekostabilizačných opatrení v k.ú. obce.

A.2.18.17 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb je nasledujúcou prílohou.

Vranov nad Topľou, apríl 2017
 Ing. arch. Jozef Los-Chovanec, Ing. arch. Jozef Bednár

A.3 TABULKOVÁ ČASŤ

A.4 DOKLADOVÁ ČASŤ